

คู่มือ การดำเนินงาน ลูกเสือ

ในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงาน **กศน.**

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม
๓. มีงานทำ - มีอาชีพ
๔. เป็นพลเมืองดี

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

- ๑) มีความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
- ๒) ยึดมั่นในศาสนา
- ๓) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
- ๔) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัว และชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

- ๑) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ชอบ / ชั่ว - ตี
- ๒) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
- ๓) ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี
- ๔) ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำ - มีอาชีพ

- ๑) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือ การฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้องมุ่งให้เด็ก และเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำงานจนสำเร็จ
- ๒) การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมีงานทำในที่สุด
- ๓) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

๔. เป็นพลเมืองดี

- ๑) การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
- ๒) ครอบครัว - สถานศึกษาและสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาส ทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี
- ๓) การเป็นพลเมืองดีคือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล ให้ทำด้วยความมีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนงานของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และมาตรา ๑๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน (เลขาธิการ กศน.) เป็นคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ โดยตำแหน่ง รวมทั้งกำหนดให้ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด (สำนักงาน กศน.จังหวัด) เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการสำนักงานลูกเสือจังหวัด

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมลูกเสือ จึงจัดทำคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญในการพัฒนาคนให้มีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีของบ้านเมือง โดยมีสาระสำคัญในการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. ซึ่งแสดงให้เห็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งการจัดการสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. ทั้งนี้ขอขอบคุณคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง ที่ได้ร่วมกันจัดทำคู่มือเล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

คู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. เล่มนี้ เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานและสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. ได้นำไปใช้ในการบริหารจัดการลูกเสือและจัดกระบวนการลูกเสือในสถานศึกษา โดยเนื้อหาสาระของคู่มือเล่มนี้ได้แบ่งสาระสำคัญออกเป็น ๔ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ กิจกรรมและนโยบายของงานลูกเสือ มีเนื้อหาเกี่ยวกับสาระสำคัญของการลูกเสือ และนโยบายของงานลูกเสือ

ส่วนที่ ๒ การบริหารและการดำเนินงานลูกเสือ มีเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้าง คณะกรรมการบริหารลูกเสือ การบริหารงานลูกเสือในหน่วยงานและสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. การพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ

ส่วนที่ ๓ การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. มีเนื้อหาเกี่ยวกับ รายวิชาลูกเสือ กศน. การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยกระบวนการลูกเสือ รูปแบบค่าย และการบูรณาการลูกเสือกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

ส่วนที่ ๔ การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ และบทกำหนดโทษ นอกจากนี้สามารถเข้าถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านระบบ QR - CODE เช่น พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบ/ข้อบังคับ/ประกาศคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ หลักเกณฑ์ การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงาน กศน. เป็นต้น

.....

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐	
คำนำ.....	ก
คำชี้แจง.....	ข
ส่วนที่ ๑ กิจการและนโยบายของงานลูกเสือ.....	๑
๑. องค์การลูกเสือโลก.....	๑
๒. สาระสำคัญของการลูกเสือ.....	๑
๓. ประโยชน์ของการลูกเสือ.....	๓
๔. สำนักงานลูกเสือภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก.....	๔
๕. นโยบายรัฐบาล.....	๕
๖. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ.....	๖
๗. นโยบายสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ.....	๗
๘. นโยบายสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.....	๘
ในการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.	
ส่วนที่ ๒ การบริหารและการดำเนินงานลูกเสือ.....	๙
๑. โครงสร้างคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (แผนภูมิโครงสร้าง).....	๙
๒. โครงสร้างคณะกรรมการบริหารลูกเสือจังหวัด (แผนภูมิโครงสร้าง).....	๑๐
๓. โครงสร้างคณะกรรมการบริหารลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา (แผนภูมิโครงสร้าง).....	๑๑
๔. โครงสร้างการบริหารงานลูกเสือ กศน. (แผนภูมิโครงสร้าง).....	๑๒
๕. การบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.....	๑๒
๖. การบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.....	๑๔
๖.๑ โครงสร้างการจัดตั้งกองลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.....	๑๔
๖.๒ การจัดตั้งกองลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.....	๑๕
๖.๓ แบบฟอร์มที่ใช้ในกองลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.....	๑๕
๖.๔ การแต่งเครื่องแบบลูกเสือ กศน.....	๑๖
๗. โครงสร้างการพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ.....	๒๑
๗.๑ การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ.....	๒๑
๗.๒ การเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการและการดำเนินงานในกิจการลูกเสือ กศน.....	๒๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๓ การจัดการกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.....	๒๓
กิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.....	๒๓
๑. การลงทะเบียนเรียนชุดวิชาลูกเสือ กศน. รายวิชาเลือกบังคับ.....	๒๔
๑.๑ รายวิชาลูกเสือ กศน. ระดับประถมศึกษา.....	๒๔
๑.๒ รายวิชาลูกเสือ กศน. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	๒๖
๑.๓ รายวิชาลูกเสือ กศน. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	๒๘
๒. การจัดการกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	๓๑
๒.๑ รูปแบบการจัดการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ.....	๓๑
๒.๒ การเตรียมการจัดการกิจกรรมค่ายลูกเสือ.....	๓๔
๒.๓ การดำเนินการระหว่างจัดค่ายฝึกอบรม.....	๔๒
๒.๔ การดำเนินการหลังเสร็จสิ้นค่ายฝึกอบรม.....	๔๓
๒.๕ รายละเอียดการจัดการกิจกรรมค่ายลูกเสือ.....	๔๓
๓. การจัดการกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.).....	๖๑
๓.๑ หลักการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.).....	๖๒
๓.๒ องค์ประกอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	๖๒
๓.๓ การจัดการกิจกรรมต่อเนื่อง.....	๖๓
ส่วนที่ ๔ การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ.....	๖๕
๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์.....	๖๕
๒. เข็มลูกเสือ.....	๖๗
๓. การคัดเลือกผู้บริหาร ผู้สอน และผู้สนับสนุน กิจกรรมลูกเสือดีเด่น.....	๖๘
๔. เข็มลูกเสือเสมาเชิดชูเกียรติ.....	๖๙
๕. บทกำหนดโทษ.....	๖๙

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

QR – Code รายละเอียดการจัดการกิจกรรมลูกเสือในวิชาต่าง ๆ

กรอบการจัดการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

แนวทางการจัดการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงาน กศน. (เพิ่มเติม)

หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คำสั่งคณะทำงาน

ผู้รับผิดชอบ

ส่วนที่ ๑

กิจการและนโยบายของงานลูกเสือ

๑. องค์การลูกเสือโลก

องค์การลูกเสือโลก (World Organization of the Scout Movement : WOSM) เป็นองค์การนานาชาติที่ไม่ใช่ของค์การรัฐบาลใด เป็นองค์การอาสาสมัคร ก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๔๖๓ มีสำนักงานลูกเสือโลก (World Scout Bureau) ตั้งอยู่ที่เมืองเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ประกอบด้วย ๓ องค์การหลัก คือ

๑) สมัชชาลูกเสือโลก คือ ที่ประชุมใหญ่ ประกอบด้วยผู้แทนของประเทศสมาชิกมาร่วมประชุมกันทุก ๆ ๓ ปีต่อครั้ง

๒) คณะกรรมการลูกเสือโลก คือ คณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารองค์การลูกเสือโลก

๓) สำนักงานลูกเสือโลก คือ สำนักงานเลขาธิการลูกเสือโลก เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างองค์การลูกเสือสมาชิกทั่วโลก

๒. สาระสำคัญของการลูกเสือ

องค์การลูกเสือโลก สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยควมมีเอกภาพ (Unity) และเป็นแกนกลางให้องค์การสมาชิกทั่วโลก ได้พัฒนากิจการลูกเสือของตนให้มีความก้าวหน้า เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนของชาติ เป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และประเทศชาติได้ โดยอาศัยสาระสำคัญของกิจการลูกเสือ ซึ่งประกอบด้วย

๒.๑ วัตถุประสงค์

สำนักงานลูกเสือโลก ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของขบวนการลูกเสือไว้ในธรรมนูญของการลูกเสือ คือ การช่วยให้เยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม ให้สมบูรณ์อย่างเต็มที่และเป็นรายบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และเป็นสมาชิกที่ดีของท้องถิ่น ของชาติ และของชุมชนระหว่างประเทศ

๒.๒ วิธีการลูกเสือ

สำนักงานลูกเสือโลก เสนอแนะไว้ในธรรมนูญของการลูกเสือ ให้ประเทศสมาชิกใช้วิธีการที่เป็นเอกลักษณ์ของการลูกเสือ (Scout Method) เป็นเครื่องมือในการให้ความรู้และพัฒนาเด็ก และเยาวชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นพลเมืองดีตามวิถีลูกเสือ ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

๑) คำปฏิญาณและกฎ (Promise and Law)

การจัดกิจกรรมฝึกอบรมลูกเสือทุกประเภทให้ยึดคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ เป็นหลักการสำคัญในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดีตามวิถีลูกเสือ

๒) เรียนรู้ด้วยการกระทำ (Learning by Doing)

การเรียนรู้โดยการกระทำ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ลูกเสือได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง เป็นประจำ

๓) ธรรมชาติและกิจกรรมกลางแจ้ง (Nature and the Outdoors)

การใช้ธรรมชาติและกิจกรรมกลางแจ้งเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและโลกธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

กองลูกเสือจึงควรให้ความสำคัญในการออกแบบการจัดกิจกรรมให้ลูกเสือสัมพันธ์กับธรรมชาติและกิจกรรมกลางแจ้ง

๔) ระบบหมู่ (Patrol System)

ระบบหมู่เป็นวิธีในการพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความเป็นผู้นำ ให้เด็กและเยาวชนได้ทำงานเป็นทีม พัฒนาความรับผิดชอบ และเกิดผลสำเร็จในการทำงานร่วมกัน

๕) กิจกรรมสัญลักษณ์ (Symbolic Framework)

กิจกรรมสัญลักษณ์ลูกเสือ เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจ และประสานความสัมพันธ์ความเป็นหมู่พวกให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ

๖) การสนับสนุนของผู้ใหญ่ (Youth Leading, Adults Supporting)

การพัฒนาเด็กและเยาวชนให้สัมฤทธิ์ผล ต้องได้รับการสนับสนุนและชี้แนะ จากบุคลากรทางการลูกเสือทุกระดับ และผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคือผู้กำกับกองลูกเสือที่ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและเจตคติที่ดี เพื่อชี้แนะให้ลูกเสือในกองของตนเองสามารถจัดการตนเองได้ และพัฒนาตนเองในทุกด้าน

๗) การฝึกอบรมที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า (Personal Progression)

ลูกเสือแต่ละคนพึงได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและก้าวหน้า ตามความถนัด ความสนใจ การจัดกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย และมุ่งเน้นไปที่ความท้าทาย ของแต่ละบุคคลจะทำให้ลูกเสือมั่นใจและมานะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ดีที่สุด

๘) การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Involvement)

การมีส่วนร่วมของชุมชนจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้ลูกเสือเห็นความสำคัญของชุมชน และช่วยส่งเสริมให้ลูกเสือมีความมุ่งมั่นและสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและการบริการ และเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน

๒.๓ การจัดกิจกรรมลูกเสือ สำนักงานลูกเสือโลก เสนอแนะวิธีจัดกิจกรรมลูกเสือไว้ ๑๐ วิธี ดังนี้

- ๑) การอภิปรายกลุ่ม
- ๒) การประชุมกลุ่มย่อย
- ๓) การระดมสมอง
- ๔) การอภิปรายเป็นคณะ
- ๕) การบรรยาย
- ๖) การสอนแบบฐาน
- ๗) การสาธิต
- ๘) การศึกษารายกรณี
- ๙) การสวมบทบาท
- ๑๐) การแบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามโครงการ

๒.๔ หลักการสำคัญของการลูกเสือ

ลอร์ด เบเดน โพเอลล์ (B.P.) ได้กำหนดหลักการสำคัญของการลูกเสือไว้ ๘ ประการ ดังนี้

- ๑) ลูกเสือเป็นผู้มีศาสนา
- ๒) ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติบ้านเมือง
- ๓) ลูกเสือมีความเชื่อมั่นในมิตรภาพและความเป็นภราดรภาพของโลก
- ๔) ลูกเสือเป็นผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น
- ๕) ลูกเสือเป็นผู้ยึดมั่นและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
- ๖) ลูกเสือเป็นผู้อาสาสมัคร

- ๗) ลูกเสือยอมไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง
- ๘) มีกำหนดการพิเศษสำหรับการฝึกอบรมโดยอาศัยวิธีการ
  - ระบบหมู่ ระบบกลุ่ม
  - มีการทดสอบเป็นขั้น ๆ ตามระดับของหลักสูตร
  - เครื่องหมายวิชาพิเศษ
  - กิจกรรมกลางแจ้ง

วิธีการลูกเสือที่จะบรรลุถึงจุดหมาย หรืออุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ คือ การจัดให้มีการฝึกอบรมที่ก้าวหน้า สนุกสนาน ดึงดูดใจ โดยอาศัยคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน มีผู้ใหญ่เป็นผู้คอยให้คำแนะนำ

๓. ประโยชน์ของการลูกเสือ

การลูกเสือได้กำหนดไว้เพื่อหวังที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นลูกเสือที่มีการศึกษานอกแบบ ช่วยเสริมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านความประพฤติ นิสัยใจคอ สติปัญญา ความมีระเบียบวินัย สุขภาพ และพลัง การมีฝีมือและทักษะ หน้าที่พลเมือง และการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น โดยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ของลูกเสือโลก ดังนี้

๓.๑ วิสัยทัศน์ ในปี ๒๕๖๖

เกิดขึ้นในงานประชุมสมัชชาลูกเสือโลก ครั้งที่ ๔๐ ณ เมืองลูบลียานา ประเทศสโลวีเนีย ปี ๒๕๕๗ ดังนี้ “ภายในปี ๒๕๖๖ กิจกรรมลูกเสือจะเป็นส่วนสำคัญของโลกในการขับเคลื่อนการศึกษาของเยาวชน สร้างเยาวชนกว่า ๑ ล้านคน ให้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประโยชน์ต่อชุมชนและโลก โดยมีพื้นฐานจากค่านิยมร่วมกัน”

๓.๒ แผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย ๖ ข้อ ดังนี้

๓.๒.๑ การมีส่วนร่วมของเยาวชน

ควรเปิดโอกาสให้เยาวชนได้พัฒนาทักษะ ความรู้ และเพิ่มขีดความสามารถของตนเอง เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนชุมชน อีกทั้ง การได้มีส่วนร่วม ได้รับรู้ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างวัยนั้น จะเป็นส่วนสำคัญในการนำมาทำกรอบแนวทางให้กับสมาชิกเยาวชนทั้งหลาย

๓.๒.๒ แนวทางการศึกษา

ควรจัดโครงการสำหรับเยาวชน ให้มีสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่ไม่เป็นทางการมากนัก เสริมสร้างขีดความสามารถของตนเองให้สามารถเผชิญกับอุปสรรค และความท้าทายในอนาคตได้ ทั้งนี้ กิจกรรมลูกเสือควรสร้างให้เยาวชนรู้สึกสนใจในกิจกรรมลูกเสือ จัดให้มีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ และรักษาคุณภาพของอาสาสมัครผู้ใหญ่ เพื่อจัดโครงการเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๓.๒.๓ ความหลากหลายและการยอมรับความแตกต่าง

ควรสะท้อนให้เห็นถึงสังคมที่เป็นอยู่ และทำงานอย่างตั้งใจ เพื่อต้อนรับทุกคนอย่างเท่าเทียม กล่าวคือ ความแตกต่างทางสังคมนี้ ไม่เพียงแต่สะท้อนให้เห็นผลลัพธ์ของการจัดการของสมาชิกลูกเสือ แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงวิธีการและแผนงานที่เลือกมาใช้ในการขับเคลื่อนอีกด้วย

๓.๒.๔ ผลลัพธ์ทางสังคม

ลูกเสือทุกคน ควรมีส่วนร่วมในการบริการชุมชน และแบ่งปันประสบการณ์ระหว่างกัน เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่นผ่านทางกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ลูกเสือได้ช่วยเหลือชุมชนของตนเอง และกลายเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงที่มีประโยชน์ต่อชุมชน

๓.๒.๕ การสื่อสาร และความสัมพันธ์ภายนอก

ผลงานของกิจการลูกเสือ ควรแสดงให้เห็นภาพที่ชัดเจนในสิ่งที่ทำ และมีเหตุผลที่ทำให้ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมร่วมกัน ผ่านทางการใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพที่สุด และสร้างเครือข่ายพันธมิตรที่เหมาะสม อีกทั้ง กิจการลูกเสือควรได้รับการขนานนามว่าเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเยาวชน

๓.๒.๖ ธรรมนูญ

ธรรมนูญของสำนักงานลูกเสือโลก ควรโปร่งใส มีความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ และชัดเจน เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ทั้งหมดที่ตั้งไว้ และมุ่งเน้นให้เห็นถึงผลที่ได้รับจากความสำเร็จของภารกิจและวิสัยทัศน์ บทบาทและความรับผิดชอบในระดับต่าง ๆ ของสำนักงาน ควรมีการกำหนด และทำความเข้าใจในแผนการต่าง ๆ อย่างชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายได้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะได้รับความร่วมมือจากทุกระดับในสำนักงานลูกเสือโลก พร้อมกับอัตราส่วนของ "ผลตอบแทนจากการลงทุน" ที่สูงอีกด้วย

๔. สำนักงานลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก

กิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก เป็นส่วนงานหนึ่งในสำนักงานลูกเสือโลก ภายใต้โครงการลูกเสือโลก ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองมาคาตี ประเทศฟิลิปปินส์ โดยมีสำนักงานย่อยในประเทศออสเตรเลีย และประเทศญี่ปุ่น ทั้งนี้ กิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่เอเชียใต้ของไซบีเรีย ไปจนถึงตะวันออกของเอเชียกลาง และพื้นที่ส่วนใหญ่ในแอ่งน้ำแปซิฟิก

กิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ โดยเริ่มต้นจากการมีสมาชิกจำนวนเพียง ๑๐ คน จนได้กำเนิดสำนักงานลูกเสือแห่งชาติในประเทศต่าง ๆ ในภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก จำนวน ๒๙ ประเทศสมาชิก โดย ๑๕ แห่ง เป็นสำนักงานลูกเสือที่มีขนาดใหญ่ของโลก ประเทศอินโดนีเซีย มีสมาชิกจำนวนถึง ๑๗ ล้านคน ในปี ๒๕๕๑ จึงทำให้มีสมาชิกลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก มีจำนวนมากกว่า ๓๐ ล้านคน

ถึงแม้ในแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างด้านทรัพยากร ด้านวัฒนธรรม ด้านเชื้อชาติ และด้านทรัพยากรทางเทคโนโลยี กิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ยังคงเคารพสิทธิของทุกประเทศ และทุกคน พร้อมสนับสนุนและช่วยเหลือทุกประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจการฯ

ผู้ดำรงตำแหน่งประธานลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ในปัจจุบัน ได้แก่ นาย Ahmad Rusdi ประเทศอินโดนีเซีย และผู้อำนวยการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ได้แก่ นาย Jose Rizal Pangilinan ประเทศฟิลิปปินส์

ทั้งนี้ กิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีศักยภาพในการขยายจำนวนสมาชิกลูกเสือต่อไปในอนาคต ซึ่งภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิกนั้น ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๒๑ ล้านตารางกิโลเมตร โดยวัดจากทางเหนือของประเทศมองโกเลีย ถึงทางใต้ของประเทศนิวซีแลนด์ และทางตะวันตกของประเทศปาเกิสถาน ถึงทางตะวันออกของประเทศเฟรนช์โปลินีเซีย

๔.๑ หลักธรรมนูญ

กิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก มีกลยุทธ์ในการบริหารงาน โดยคณะกรรมการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ที่ได้รับการเลือกตั้งจากการประชุมสมัชชาลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมดังกล่าวนี้ เป็นผู้นำจากสำนักงานลูกเสือประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก จำนวนทั้งหมด ๒๙ ประเทศ

๔.๒ ธรรมนูญของลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก

การดำเนินงานของกิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิกนั้น อยู่ภายใต้ธรรมนูญ และกฎหมายของลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก โดยมีพื้นฐานมาจากธรรมนูญขององค์การลูกเสือโลก

๔.๓ การประชุมสมัชชาลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก

การประชุมสมัชชาลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิกนั้น เป็นการประชุมเกี่ยวกับกิจการลูกเสือโลก ซึ่งจัดขึ้นทุก ๆ ๓ ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อหารือ และรายงานผลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ในช่วงปีก่อนหน้านี้ เพื่อประเมินผลลัพธ์ของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อีกทั้ง ในที่ประชุมได้จัดการเลือกตั้ง ๖ คณะกรรมการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก สนับสนุนและช่วยเหลือด้านการประสานงานต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมด้านความสามัคคีระหว่างสำนักงานลูกเสือแต่ละประเทศ

๔.๔ ข้อกำหนดในธรรมนูญ และกฎหมายของภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก

โดยมีบทบา ดังนี้

๑) เพื่อส่งเสริมกิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก โดยการส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี ความเป็นเอกภาพ ความร่วมมือกัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสำนักงานลูกเสือในแต่ละประเทศ

๒) เพื่อดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น ๆ ที่ใช้ควบคุมกิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก

๓) เพื่อให้มั่นใจว่ามีการดำเนินงานตามหลักการ และนโยบายที่เหมาะสม โดยองค์การลูกเสือโลกเป็นผู้กำหนด มีผลบังคับใช้ในกิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก

๔) เพื่อทำหน้าที่เป็นคณะที่ปรึกษาของคณะกรรมการลูกเสือโลกในเรื่องของนโยบาย ศีลธรรมหรือหลักการที่มีผลกระทบต่อกิจการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก

๔.๕ คณะผู้ประสานงานลูกเสือเยาวชน (YAMG)

การประชุมอภิปรายลูกเสือเยาวชนภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก มีลูกเสือเยาวชน จำนวน ๖ คน ได้รับการคัดเลือกเป็นคณะผู้ประสานงานลูกเสือเยาวชน เป็นระยะเวลา ๓ ปี โดยมีหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเยาวชนให้กับคณะกรรมการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ประธานของคณะ จะได้ดำรงตำแหน่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการลูกเสือภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก และสมาชิกที่เหลือจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะอนุกรรมการภาคพื้นเอเชีย - แปซิฟิก ฝ่ายต่างๆ ซึ่งเยาวชนเหล่านี้ มีอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๖ ปี ในวันที่ได้รับการเลือกตั้ง และเป็นตัวแทนจากประเทศต่าง ๆ ที่ไม่ซ้ำกัน

๕. นโยบายรัฐบาล

ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- ๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๔.๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการร่วมกันระหว่าง “ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ” ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น “วิถี” การดำเนินชีวิต และ ข้อ ๔.๑.๒ การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะเข้าไปในทุกสาระวิชา และในทุกกิจกรรม รวมทั้งปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม

๖. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนงานของคณะลูกเสือแห่งชาติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และตามมาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรบริหารของคณะลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๑๗ ดังนี้

- ๑) ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ และตามนโยบายของสภาลูกเสือไทย
- ๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์กับคณะลูกเสือนานาชาติ
- ๓) สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ
- ๔) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
- ๕) จัดการทรัพย์สินของสำนักงานลูกเสือ
- ๖) ให้ความเห็นชอบในการลงทุนเพื่อประโยชน์ของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
- ๗) ออกข้อบังคับของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- ๘) วางระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ
- ๙) จัดทำรายงานประจำปีเสนอสภาลูกเสือไทยพิจารณาตามมาตรา ๑๒ (๓)
- ๑๐) แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
- ๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติมอบหมาย
- ๑๒) กำกับดูแล สนับสนุน และส่งเสริมกิจการลูกเสือชาวบ้าน
- ๑๓) จัดตั้งตำแหน่งกิตติมศักดิ์ และตำแหน่งอื่นใดที่มีได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- ๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๗. นโยบายสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบกิจการลูกเสือของชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๑ มีหน้าที่อำนาจ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ และตามนโยบายของสภาลูกเสือไทย รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๑) ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติและตามนโยบายของสภาลูกเสือไทย
- ๒) ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในทรัพย์สินของคณะลูกเสือแห่งชาติหรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
- ๓) ทำนิติกรรมสัญญาหรือข้อตกลงอื่น
- ๔) รับผิดชอบการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
- ๕) ควบคุมดูแลกิจการลูกเสือไทยให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบของทางราชการ และคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติรวมทั้งถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของลูกเสือ
- ๖) จัดให้มีการฝึกอบรมหรือการประชุมลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ
- ๗) จัดทำรายงานประจำปีพร้อมงบดุลเสนอคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
- ๘) จัดให้มีทะเบียนและสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับลูกเสือ
- ๙) ประสานและส่งเสริมสำนักงานลูกเสือจังหวัดและสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑๐) ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและตามมติของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

๗.๑ วิสัยทัศน์ มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณภาพ

๗.๒ ค่านิยมองค์กร : SCOUT

Sincerity ความจริงใจ

Courtesy ความสุภาพอ่อนโยน

Obedience ความเชื่อฟัง การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ

Unity ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความเป็นเอกภาพ

Thrifty ความประหยัด การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงาน

และชีวิตส่วนตัว

๗.๓ พันธกิจ

- ๑) พัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือ
- ๒) ปรับปรุง พัฒนาค่ายลูกเสือและกิจการลูกเสือ
- ๓) บริหารจัดการทรัพย์สินและสิทธิประโยชน์ของลูกเสือ
- ๔) พัฒนามาตรฐานบุคลากรทางการลูกเสือและเครือข่าย
- ๕) ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการ

QR Code พ.ร.บ. ลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑

๘. นโยบายสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้กำหนดหลักสูตรวิชาลูกเสือ กศน. เป็นวิชาบังคับเลือกในสถานศึกษา กศน. ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และได้กำหนดให้การจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมหนึ่งของกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จุดประสงค์ของการฝึกอบรมวิชาลูกเสือวิสามัญ ในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้กำหนดไว้ในมาตราที่ ๓๕ ว่า ลูกเสือที่เป็นหญิงอาจจะใช้ชื่อเรียกว่า เนตรนารี ซึ่งได้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และบรรดาคำว่า "ลูกเสือ" ในพระราชบัญญัตินี้ ให้หมายถึงลูกเสือที่เป็นหญิงด้วย ลูกเสือและเนตรนารีมีธรรมเนียมและกิจกรรมเหมือนกัน

การฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญ เป็นการจัดให้เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นการชักจูงให้คนวัยหนุ่มสาวได้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในขอบนการลูกเสือ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ๑) เพื่อเป็นการส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีของเยาวชน
- ๒) เพื่อให้คนวัยหนุ่มสาวได้บริการชุมชนและบริการคณะลูกเสือแห่งชาติ
- ๓) เพื่อเป็นการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีประโยชน์และท้าทายความสามารถ
- ๔) เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีการพัฒนาศักยภาพของตนเอง
- ๕) เพื่อให้เยาวชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ
- ๖) เพื่อให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศชาติ

ตามอุดมการณ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

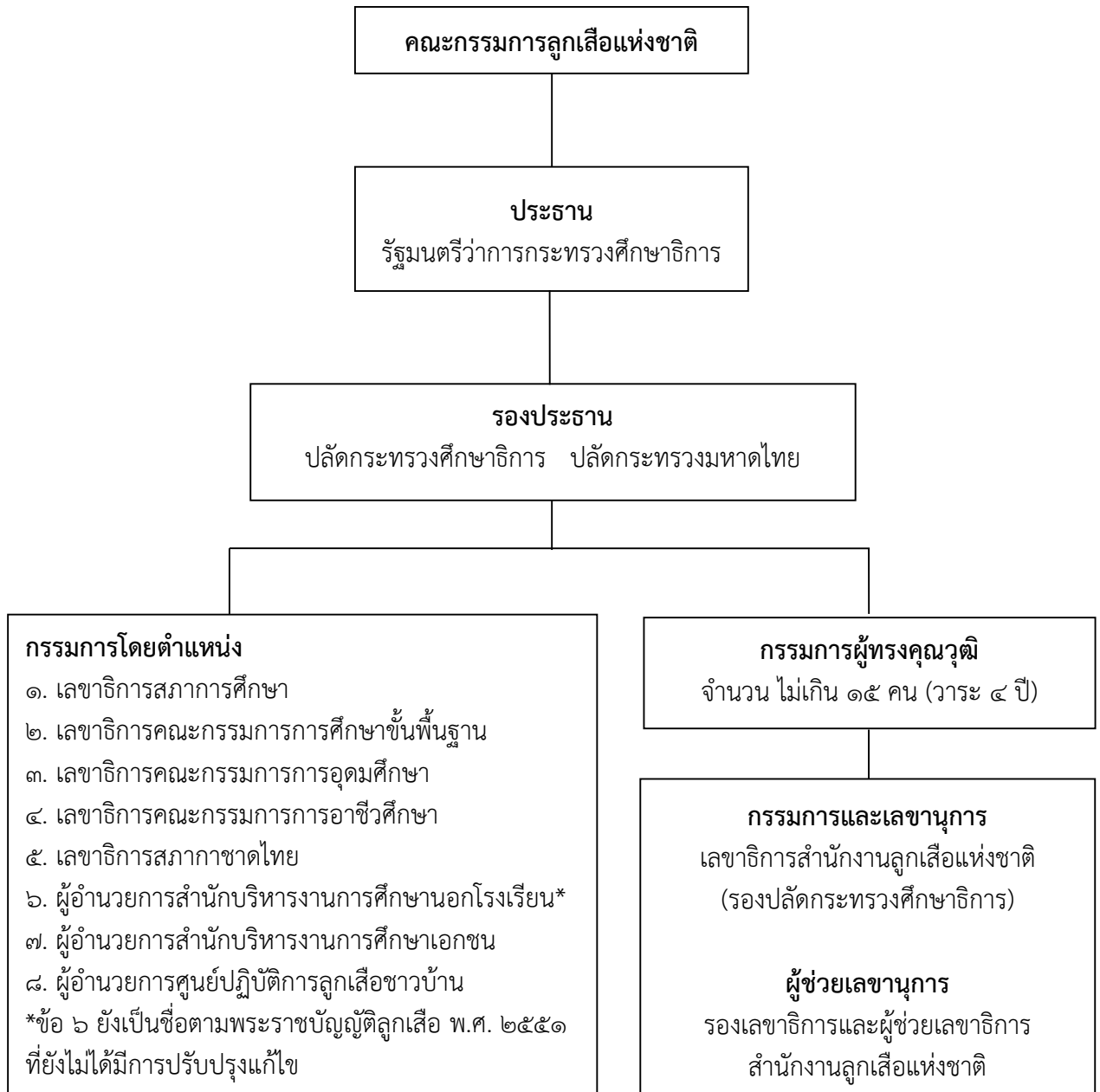
อุดมการณ์ของลูกเสือวิสามัญ คือ "บริการ" ลูกเสือวิสามัญจึงต้องพัฒนาตนเองให้ไปสู่อุดมการณ์ เพื่อจะได้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและบรรล่วัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ที่ได้ตราไว้ในพระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๗ ซึ่งระบุว่า "คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและมั่นคงของประเทศชาติ" ตามแนวทางต่อไปนี้

- ๑) ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
- ๒) ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- ๓) ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
- ๔) ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
- ๕) ให้รู้จักรักษา และส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ ทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิการเมืองใด ๆ

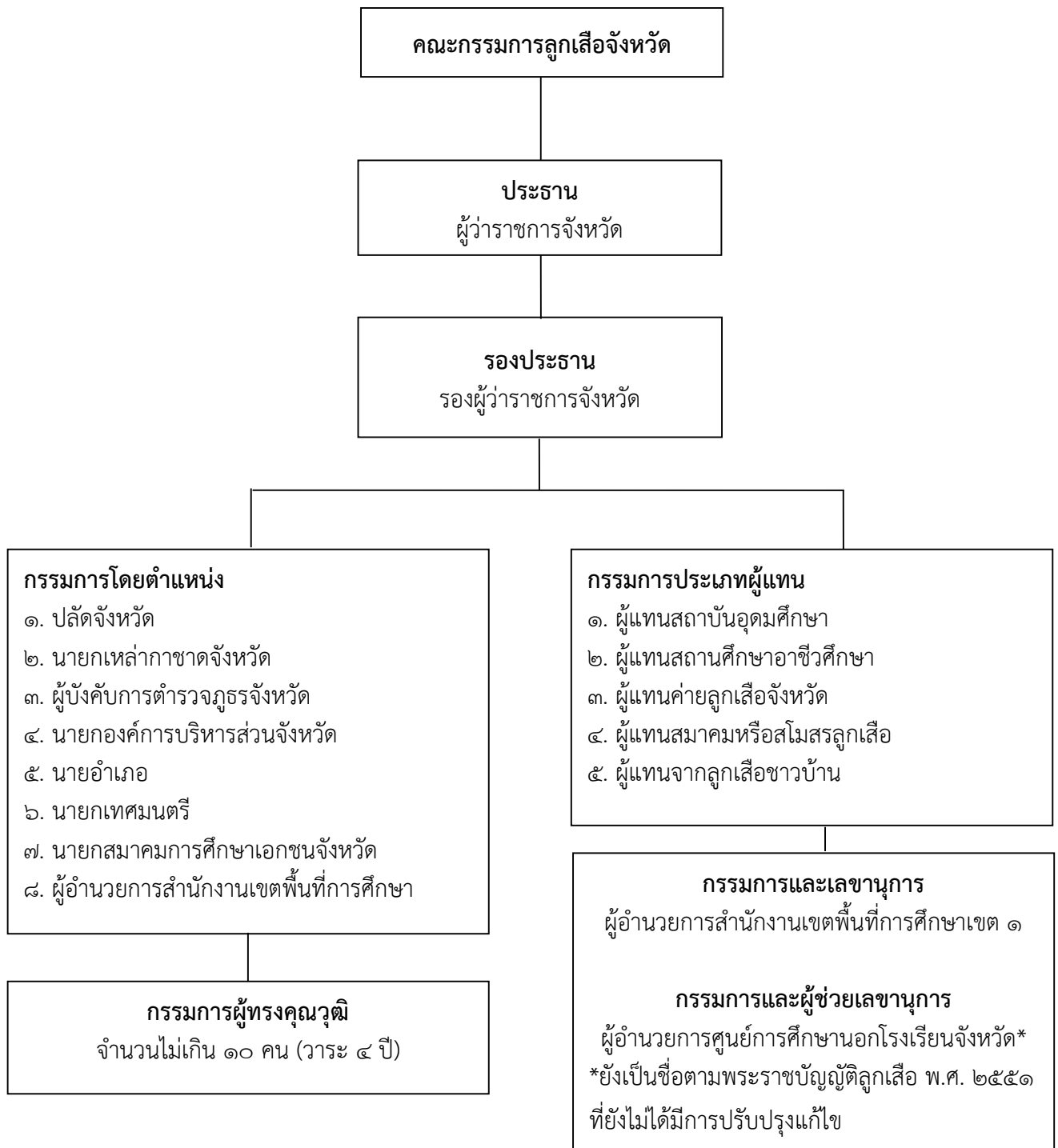
ส่วนที่ ๒

การบริหารและการดำเนินงานลูกเสือ

๑. โครงสร้างคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (แผนภูมิโครงสร้าง)

๒. โครงสร้างคณะกรรมการบริหารลูกเสือจังหวัด (แผนภูมิโครงสร้าง)

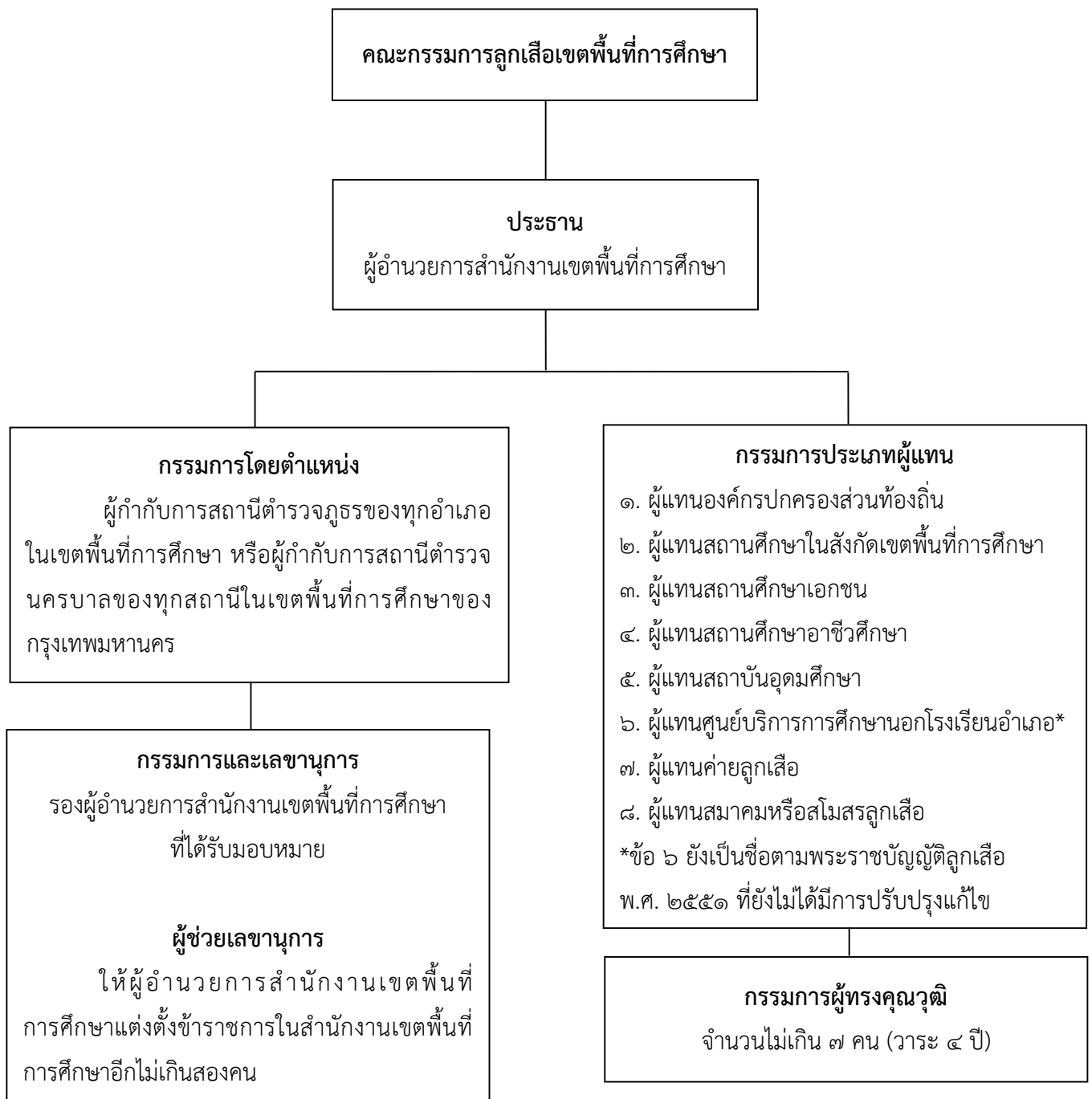
หมายเหตุ เอกสารอ้างอิง พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๒ การปกครองส่วนที่ ๒
คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

QR Code พ.ร.บ. ลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑

คู่มือ การดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

๓. โครงสร้างคณะกรรมการบริหารลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา (แผนภูมิโครงสร้าง)

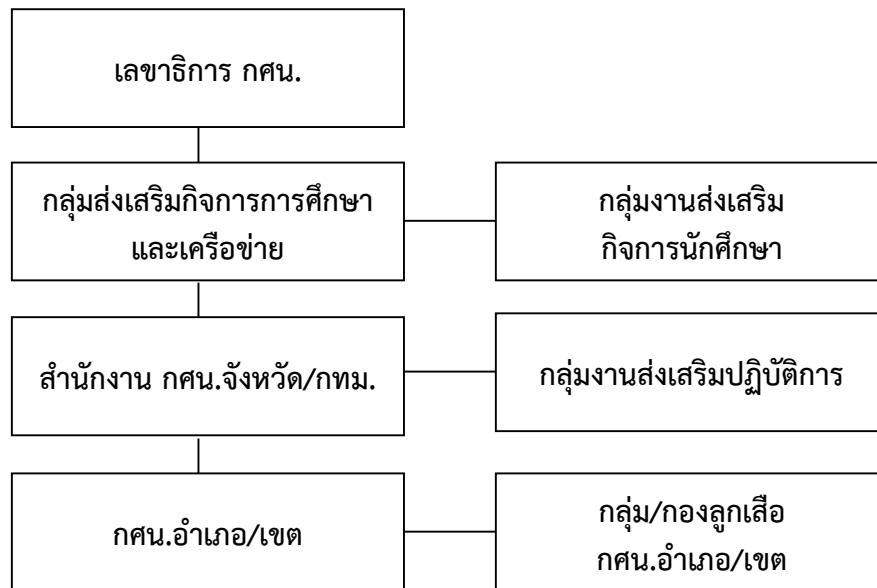

หมายเหตุ เอกสารอ้างอิง พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๒ การปกครองส่วนที่ ๒
คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

QR Code พ.ร.บ. ลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. โครงสร้างการบริหารงานลูกเสือ กศน. (แผนภูมิโครงสร้าง)

๕. การบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

สำนักงาน กศน. โดยเลขาธิการ กศน. ซึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ มอบหมายให้กลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย โดยกลุ่มงานส่งเสริมกิจการนักศึกษา มีภารกิจดำเนินการเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ เพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ กศน. ดังนี้

๑) ส่วนกลาง ประกอบด้วย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยกลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย มีหน้าที่ในการสนับสนุน ส่งเสริม กำหนดนโยบาย การขับเคลื่อนงานลูกเสือ กศน. ตลอดจนถึงกำกับดูแล ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงาน กศน. ทราบ

๒) ส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. และ กศน.อำเภอ/เขต มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน กำกับดูแล ติดตามการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา และรายงานผลการดำเนินงานมายังส่วนกลางที่กลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย

๕.๑ บทบาทหน้าที่ของสำนักงาน กศน.

- ๑) กำหนดนโยบาย
- ๒) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ
- ๓) สนับสนุนการบริหารจัดการกิจการลูกเสือ กศน.
- ๔) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดงานชุมนุมลูกเสือ กศน. ระดับจังหวัด ระดับภาค
- ๕) ส่งเสริม สนับสนุน การเข้าร่วมงานชุมนุมลูกเสือทุกระดับ
- ๖) จัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศ กิจการลูกเสือ กศน.
- ๗) นิเทศ ติดตามผล ประเมินผล รายงานผลการดำเนินงาน
- ๘) สร้างขวัญ กำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับลูกเสือและบุคลากรทางการลูกเสือ

๕.๒ บทบาทหน้าที่ของสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.

ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด (ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด) เป็นคณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ สำนักงานลูกเสือจังหวัด มีหน้าที่

- ๑) นำนโยบายสู่การปฏิบัติ ทั้งระดับจังหวัด และสถานศึกษา
- ๒) จัดหรือส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ
- ๓) ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการกิจการลูกเสือ กศน.
- ๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีกองลูกเสือ กศน. ตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือ

แห่งชาติ

- ๕) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดงานชุมนุมลูกเสือทุกระดับ
- ๖) จัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศ กิจการลูกเสือ กศน.
- ๗) รายงานผลการดำเนินงาน
- ๘) สร้างขวัญ กำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับลูกเสือและบุคลากรทางการลูกเสือ

๕.๓ บทบาทหน้าที่ของ กศน. อำเภอ/เขต

- ๑) จัดทำแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด
- ๒) ดำเนินการตามแผน ดังนี้

๒.๑) จัดให้มีกองลูกเสือในสถานศึกษา

๒.๒) จัดฝึกอบรมลูกเสือ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ แต่ละประเภท

๒.๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒.๔) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรม ที่นำกระบวนการลูกเสือไปใช้ต่อการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา และเป็นกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒.๕) นำลูกเสือเข้าร่วมงานชุมนุมลูกเสือทุกระดับ

๒.๖) จัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศ กิจการลูกเสือ กศน.

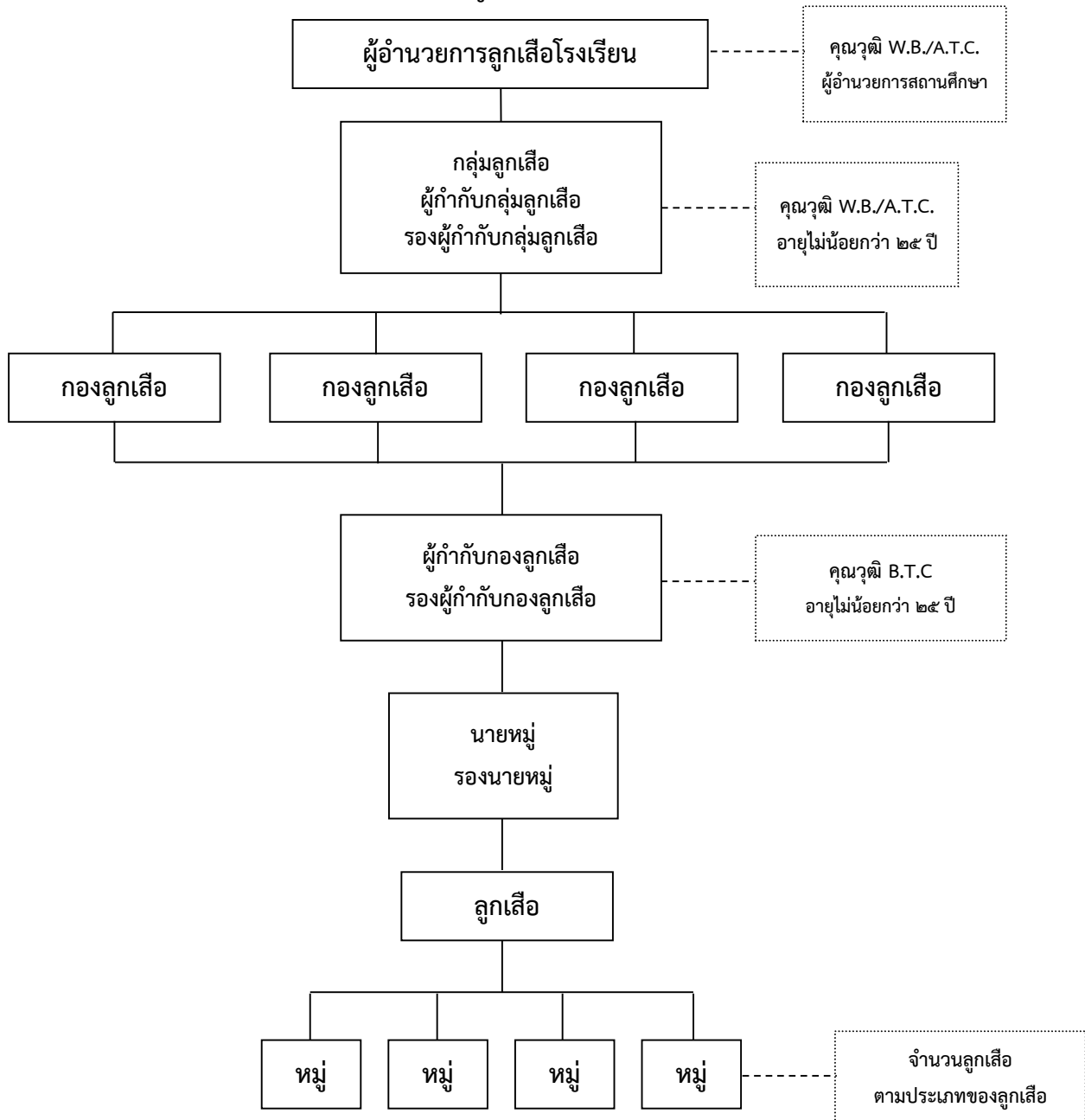
๒.๗) ติดตาม ประเมินผล

๒.๘) สรุปและรายงานผลการดำเนินการจัดกิจกรรมตามลำดับ

๒.๙) สร้างขวัญ กำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับลูกเสือและบุคลากรทางการลูกเสือ

๖. การบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัด สำนักงาน กศน.

๖.๑ โครงสร้างการจัดตั้งกองลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

- หมายเหตุ ๑. กองลูกเสือ ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน ๒ - ๖ หมู่
 ๒. กลุ่มลูกเสือ จำนวน ๑ กลุ่ม ประกอบด้วย กองลูกเสือ จำนวน ๔ กอง
 ๓. เอกสารอ้างอิง ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

QR Code ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

คู่มือ การดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

๖.๒ การจัดตั้งกองลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

การจัดตั้งกองลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๓ การจัดกลุ่ม ประเภท และตำแหน่งลูกเสือ ตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ดังนี้

มาตรา ๔๓ การตั้ง การยุบ การจัดหน่วยลูกเสือ เหล่าลูกเสือ และประเภทลูกเสือทั้งปวง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๔ การเข้าเป็นลูกเสือ การออกจากลูกเสือ การจัดประเภท ชั้น เหล่า และการฝึกอบรมลูกเสือในสถานศึกษา หรือนอกสถานศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ในการจัดตั้งหน่วยลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. ดำเนินการ ดังนี้

- ๑) รับสมัครนักศึกษา กศน. เข้าเป็นลูกเสือ โดยใช้แบบ ลส. ๓
- ๒) การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ ตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือวิสามัญ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๒๙

กองลูกเสือวิสามัญ ประกอบด้วยลูกเสืออย่างน้อย ๑๐ คน ไม่เกิน ๔๐ คน อายุระหว่าง ๑๖ – ๒๕ ปี หรือกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอาชีวศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา

บุคลากรทางการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. ประกอบด้วย

- ๑) ผู้อำนวยการลูกเสือสถานศึกษา จำนวน ๑ คน
- ๒) ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ จำนวนกลุ่มละ ๑ คน
- ๓) รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ จำนวนกลุ่มละอย่างน้อย ๑ คน
- ๔) ผู้กำกับกองลูกเสือ จำนวนกองละ ๑ คน
- ๕) รองผู้กำกับกองลูกเสือ จำนวนกองละอย่างน้อย ๑ คน

๖.๓ แบบฟอร์มที่ใช้ในกองลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

๖.๓.๑ การขอจัดตั้งกองลูกเสือ (ลส. ๑, ๒, ๓) มีเอกสารประกอบการขอจัดตั้งกองลูกเสือ ดังนี้

- แบบ ลส. ๑ คือ คำร้องขอจัดตั้งกลุ่มลูกเสือ หรือกองลูกเสือ
- แบบ ลส. ๒ คือ ใบสมัครเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ

- แบบ ลส. ๓ คือ ใบสมัครเข้าเป็นลูกเสือ

๖.๓.๒ การจัดทำทะเบียนลูกเสือแต่ละประเภท (ลส. ๖, ๗, ๘, ๙)

๖.๓.๓ ใบจัดตั้งกลุ่มลูกเสือ กองลูกเสือ (ลส. ๑๑, ๑๒)

๖.๓.๔ ใบแต่งตั้งบุคลากรทางการลูกเสือ (ลส. ๑๓)

๖.๓.๕ การจัดทำรายงานการเงินลูกเสือ (ลส. ๑๐)

๖.๓.๖ การรายงานการลูกเสือประจำปี (ลส. ๕)

๖.๓.๗ การโอนกองลูกเสือ (ลส. ๔)

๖.๓.๘ ใบสำคัญคู่กับเข็มลูกเสือสมนาคุณ (ลส. ๑๔)

๖.๓.๙ การจัดทำบัตรลูกเสือแต่ละประเภท (ลส. ๑๕, ๑๖, ๑๗, ๑๘)

๖.๓.๑๐ การออกใบเสร็จรับเงินค่าบำรุงลูกเสือ (ลส. ๑๙)

QR – Code แบบฟอร์มที่ใช้ในกองลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

คู่มือ การดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

ลูกเสือ กศน. แต่งเครื่องแบบตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือวิสามัญ

รูปที่ ๒ การแต่งกายผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ครูชาย

รูปที่ ๓ การแต่งกายผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ครูหญิง

รูปที่ ๔ การแต่งกายนักศึกษา ลูกเสือชาย

รูปที่ ๕ การแต่งกายนักศึกษา ลูกเสือหญิง

QR - Code ตามกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ กฎกระทรวงฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๑๐)
ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๐๗

๗. โครงสร้างการพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ

ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร ต้องได้รับการพัฒนาตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนี้

๑) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ต้องได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ กรณียังไม่ได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ ให้รักษาการตำแหน่งผู้อำนวยการลูกเสือสถานศึกษา

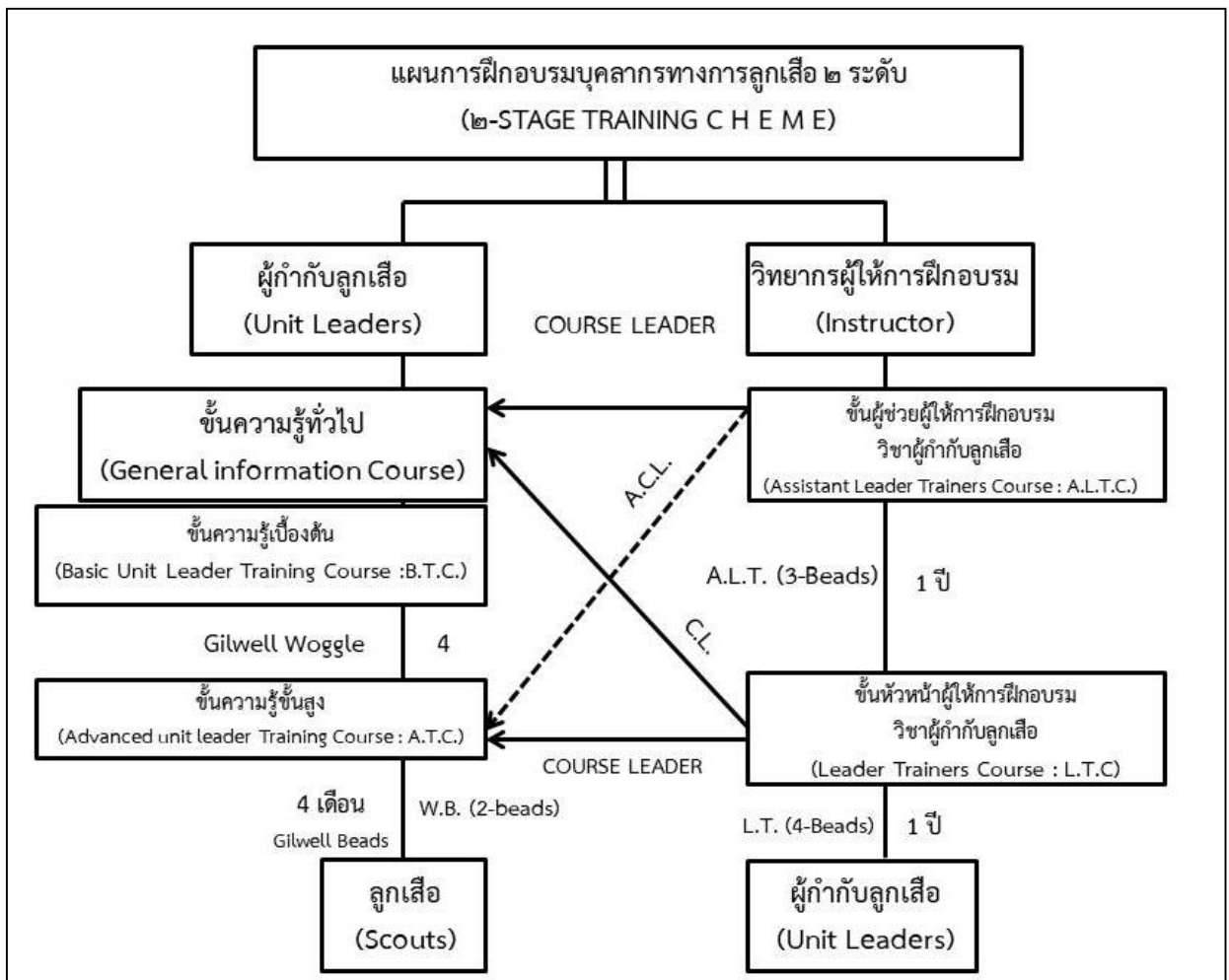
๒) ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ มีอายุไม่น้อยกว่า ๒๘ ปี บริบูรณ์ ต้องได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์

๓) รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ มีอายุไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี บริบูรณ์ ต้องได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์

๔) ผู้กำกับกองลูกเสือวิสามัญ มีอายุไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี บริบูรณ์ ต้องได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ ประเภทลูกเสือวิสามัญ

๕) รองผู้กำกับกองลูกเสือวิสามัญ มีอายุไม่น้อยกว่า ๒๓ ปี บริบูรณ์ ต้องได้รับวุฒิปัตการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ ขั้นความรู้เบื้องต้น

๗.๑ การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ

ส่วนที่ ๓

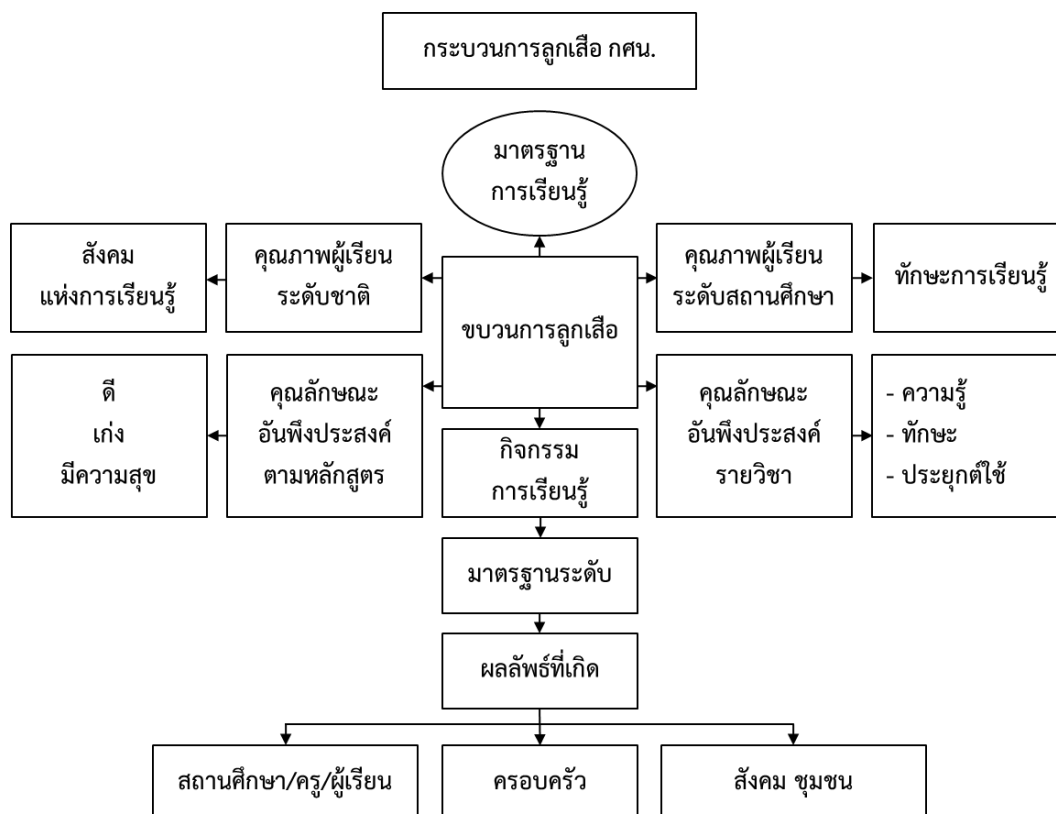
การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

การจัดกิจกรรมลูกเสือ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามอุดมการณ์ของการลูกเสือให้สมบูรณ์อย่างเต็มที่และเป็นรายบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ และเป็นสมาชิกที่ดีของท้องถิ่น ของชาติ และของชุมชน ผู้ดำเนินการจำเป็นต้องศึกษาขั้นตอน และวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมลูกเสือที่จัดต้องเหมาะสมกับวัยในแต่ละประเภท และมีความหลากหลาย สามารถปฏิบัติได้จริง เหมาะสมกับยุคสมัย และตรงตามความต้องการของลูกเสือ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ และวิธีการของลูกเสือ และควรมุ่งเน้นให้ลูกเสือเป็นผู้มีจิตอาสา มีวินัย และรู้จักหน้าที่ของตน ด้วยการปฏิบัติจริง

ภารกิจของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับลูกเสือได้ในลักษณะดังต่อไปนี้

กิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การเรียนรู้ในรายวิชาบังคับเลือก การจัดกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และอื่น ๆ มีรูปแบบและการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

๑. การลงทะเบียนเรียนรายวิชาลูกเสือ กศน. รายวิชาเลือกบังคับ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาเลือกบังคับ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๑ รายวิชาลูกเสือ กศน. ระดับประถมศึกษา

ผังมโนทัศน์

รายวิชาลูกเสือ กศน. รหัสวิชา สค๑๒๐๒๕ ระดับประถมศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คำอธิบายรายวิชาลูกเสือ กศน. รหัสวิชา สค๑๒๐๒๕ ระดับประถมศึกษา
จำนวน ๒ หน่วยกิต จำนวน ๘๐ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

๑. มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครองในท้องถิ่น ประเทศ นำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ เพื่อความมั่นคงของชาติ
๒. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น และประเทศไทย
๓. มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎหมายเบื้องต้น กฎระเบียบของชุมชน สังคม และประเทศ
๔. มีความรู้ ความเข้าใจหลักการพัฒนาชุมชน สังคม และวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

ลูกเสือกับการพัฒนา การลูกเสือไทย การลูกเสือโลก คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสาและการบริการ การเขียนโครงการเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม ทักษะลูกเสือ ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ การปฐมพยาบาล การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย และการฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ศึกษาค้นคว้าจากตำราเอกสาร แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน สื่อเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต และสื่อที่หลากหลาย วิทยากร ผู้รู้ ประชาชนชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ จัดกลุ่มศึกษา ค้นคว้า อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาเอกสารที่ นิทรรศการ สาธิต ฝึกปฏิบัติจริงในพื้นที่/ชุมชน การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรมและชีวิตชาวค่าย จัดทำโครงการ วางแผนและร่วมกันศึกษาจัดทำโครงการ แก้ปัญหาจริงในชุมชน การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรมและชีวิตชาวค่าย

การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมในการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสนใจ ความตั้งใจ ความรับผิดชอบ การปฏิบัติจริง การปฏิบัติงานกลุ่ม ความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ในกลุ่ม แฟ้มสะสมงาน ใบงาน ชิ้นงาน ผลงานแบบทดสอบ ผลการปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา

พฤติกรรมผู้เรียน	รายการประเมิน/ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน
การจัดการตนเอง	การตรงต่อเวลา		
	การรับผิดชอบ		
	ความสำเร็จของชิ้นงานที่ได้รับมอบหมาย		

๑.๒ รายวิชาลูกเสือ กศน. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ผังมโนทัศน์

รายวิชาลูกเสือ กศน. รหัสวิชา สค๒๒๐๒๑ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คำอธิบายรายวิชาลูกเสือ กศน. รหัสวิชา สค๒๒๐๒๑ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
จำนวน ๓ หน่วยกิต จำนวน ๑๒๐ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

๑. มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครองในทวีปเอเชีย และนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อความมั่นคงของชาติ
๒. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศ ในทวีปเอเชีย
๓. มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎระเบียบของประเทศเพื่อนบ้าน
๔. มีความรู้ ความเข้าใจหลักการพัฒนาชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และกำหนด แนวทางการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ ปัจจุบัน

ศึกษาและฝึกทักษะในเรื่องต่อไปนี้

ลูกเสือกับการพัฒนา การลูกเสือไทย การลูกเสือโลก คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสาและการบริการ การเขียนโครงการเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม ทักษะลูกเสือ ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ การปฐมพยาบาล การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย และการฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ศึกษาค้นคว้าจากตำราเอกสาร แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน สื่อเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต และสื่อที่หลากหลาย วิทยากร ผู้รู้ ปราชญ์ชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ จัดกลุ่มศึกษา ค้นคว้า อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาเอกสารที่ นิทรรศการ สาธิต ฝึกปฏิบัติจริงในพื้นที่/ชุมชน การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรมและชีวิตชาวค่าย จัดทำโครงการ วางแผนและร่วมกันศึกษาจัดทำโครงการ แก้ปัญหาจริงในชุมชน การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรมและชีวิตชาวค่าย

การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมในการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสนใจ ความตั้งใจ ความรับผิดชอบ การปฏิบัติจริง การปฏิบัติงานกลุ่ม ความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ในกลุ่ม แฟ้มสะสมงาน ใบงาน ชิ้นงาน ผลงาน แบบทดสอบ ผลการฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรม และชีวิตชาวค่าย

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

พฤติกรรมผู้เรียน	รายการประเมิน/ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑. การจัดการตนเอง	๑.๑ การตรงต่อเวลา		
	๑.๒ การรับผิดชอบ		
๒. การทำงานเป็นทีม	๒.๑ ใช้ระบบหมู่ในการพัฒนา		
	๒.๒ การมีส่วนร่วมในการทำโครงการ		
	๒.๓ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม		
	๒.๔ ชิ้นงาน		

๑.๓ รายวิชาลูกเสือ กศน. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผังมโนทัศน์

รายวิชาลูกเสือ กศน. รหัสวิชา สค๓๒๐๓๕ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คำอธิบายรายวิชาลูกเสือ กศน. รหัสวิชา สค๓๒๐๓๕ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
จำนวน ๓ หน่วยกิต จำนวน ๑๒๐ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

๑. มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเมือง การปกครองในโลก และนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อความมั่นคงของชาติ
๒. มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และสืบทอดศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศ ในสังคมโลก
๓. มีความรู้ ความเข้าใจ ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย กฎระเบียบของประเทศต่าง ๆ ในโลก
๔. มีความรู้ ความเข้าใจหลักการพัฒนาชุมชน สังคม สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นผู้นำ ผู้ตาม ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ ปัจจุบัน

ศึกษาและฝึกทักษะเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

ลูกเสือกับการพัฒนา การลูกเสือไทย การลูกเสือโลก คุณธรรม จริยธรรมของลูกเสือ วินัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ลูกเสือ กศน. กับการพัฒนา ลูกเสือ กศน. กับจิตอาสาและการบริการ การเขียนโครงการเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม ทักษะลูกเสือ ความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ การปฐมพยาบาล การเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรมและชีวิตชาวค่าย การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรมและชีวิตชาวค่าย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ศึกษาค้นคว้าจากตำราเอกสาร แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน สื่อเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต และสื่อที่หลากหลาย วิทยากร ผู้รู้ ปราชญ์ชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ จัดกลุ่มศึกษา ค้นคว้า อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษานอกสถานที่ นิทรรศการ สาธิต ฝึกปฏิบัติจริงในพื้นที่/ชุมชน การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรมและชีวิตชาวค่าย จัดทำโครงการ วางแผนและร่วมกันศึกษาจัดทำโครงการ แก้ปัญหาจริงในชุมชน การฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรมและชีวิตชาวค่าย

การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมในการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสนใจ ความตั้งใจ ความรับผิดชอบ การปฏิบัติจริง การปฏิบัติงานกลุ่ม ความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ในกลุ่ม แฟ้มสะสมงาน ใบงาน ชิ้นงาน ผลงานแบบทดสอบ ผลการฝึกปฏิบัติการเดินทางไกล อยู่ค่ายพักแรมและชีวิตชาวค่าย

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

พฤติกรรมผู้เรียน	รายการประเมิน/ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑. การจัดการตนเอง	๑.๑ การตรงต่อเวลา		
	๑.๒ การรับผิดชอบ		
๒. การทำงานเป็นทีม	๒.๑ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี		
	๒.๒ ใช้ระบบหมู่ในการพัฒนา		
	๒.๓ การมีส่วนร่วมในการทำโครงการ		
	๒.๔ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม		
	๒.๕ คุณภาพชิ้นงานที่ได้รับมอบหมายในการทำงานเป็นทีม		
๓. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	๓.๑ การเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์		
	๓.๒ การทำโครงการจิตอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน		
	๓.๓ การทำกิจกรรมที่มีชิ้นงาน		
	๓.๔ การดำเนินงานตามโครงการที่กำหนดไว้		
	๓.๕ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับชุมชน		

หมายเหตุ ทุกระดับจะต้องผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

(การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาลูกเสือ กศน. สถานศึกษาสามารถดูรายละเอียดจากเอกสารชุดวิชาลูกเสือ กศน. ของสำนักงาน กศน. เอกสารวิชาการลำดับที่ ๘/๒๕๖๑, ๙/๒๕๖๑, ๑๐/๒๕๖๑)

๒. การจัดกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

สำนักงาน กศน. ได้กำหนดกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว ๓๗๘๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง กรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว ๒๖๐๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงาน กศน. (เพิ่มเติม) และหนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว ๔๐๑๙ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงาน กศน. ดังนี้

- ๑) กิจกรรมพัฒนาวิชาการ
- ๒) กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต
- ๓) กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- ๔) กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๕) กิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมอาสาชุกษาชาติ
- ๖) กิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ
- ๗) กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)
- ๘) กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้สู่ประชาคมโลก
- ๙) กิจกรรมจิตอาสา กศน. “เราทำความดีด้วยหัวใจ”
- ๑๐) กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และพัฒนาทักษะการเรียนรู้
- ๑๑) กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ
- ๑๒) กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
- ๑๓) กิจกรรมการเรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน
- ๑๔) กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ

กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมหนึ่งในกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาต้องดำเนินการ เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบ วินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสาความเสียสละในการช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน โดยดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ กศน. หรืออาจดำเนินการร่วมกับสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักการลูกเสือยุวกาชาดและกิจการนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๑ รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน. สามารถจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือได้ในรูปแบบต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ แบบไป - กลับ ๒ วัน
- ค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ แบบค่ายพักแรม ๒ วัน
- ค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ แบบไป - กลับ ๓ วัน
- ค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ แบบค่ายพักแรม ๓ วัน

ตัวอย่างตารางจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ

ค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ แบบไป - กลับ ๒ วัน

วัน เวลา	๐๘.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ - ๑๓.๓๐ น.	๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น.	๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.
วันที่ ๑	๐๘.๐๐ น. รับรายงานตัว ๐๘.๓๐ น. พิธีเปิด/เปิดกอง ๐๙.๓๐ น. ปฐมนิเทศ/ กฎระเบียบ การอยู่ค่าย	กิจการลูกเสือโลก/ ลูกเสือไทย	พักรับประทานอาหาร กลางวัน	๑๓.๓๐ น. คำปฏิญาณและ กฎของลูกเสือ ๑๔.๓๐ น. ชีวิตชาวค่าย (ภาคทฤษฎี)	ทักษะลูกเสือ
วันที่ ๒	๐๘.๓๐ น. ตรวจสอบ/ ประชุม รอบเสาธง ๐๙.๓๐ น. แผนที่และ เข็มทิศ	ลูกเสือกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม *สถานศึกษาสามารถ เลือกเรื่องที่น่าสนใจ หรือเป็นนโยบาย มาจัดกิจกรรมได้		ลูกเสือกับการบริการ	พิธีปิด/ปิดกอง

ค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ แบบค่ายพักแรม ๒ วัน

วัน เวลา	๐๘.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ - ๑๓.๓๐ น.	๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น.	๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	๑๖.๓๐ - ๑๙.๐๐ น.	๑๙.๐๐ - ๒๑.๐๐ น.
วันที่ ๑	๐๘.๐๐ น. รับรายงานตัว ๐๘.๓๐ น. พิธีเปิด/ เปิดกอง ๐๙.๓๐ น. ปฐมนิเทศ/ กฎระเบียบ การอยู่ค่าย	- กิจการลูกเสือโลก/ ลูกเสือไทย - คำปฏิญาณและกฎของ ลูกเสือ	พัก รับประทานอาหาร กลางวัน	ทักษะลูกเสือ	ชีวิตชาวค่าย (ภาคทฤษฎี/ปฏิบัติ)	พัก รับประทานอาหาร เย็น	วิชาการบันเทิง ในกองลูกเสือ
วันที่ ๒	๐๕.๐๐ น. กิจกรรม ยามเช้า ๐๗.๐๐ น. รับประทานอาหาร เช้า ๐๗.๓๐ น. ตรวจสอบ ๐๘.๐๐ น. ประชุม รอบเสาธง ๐๘.๓๐ น. กิจกรรม การบันเทิง ๐๙.๐๐ น. แผนที่และ เข็มทิศ	ลูกเสือกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม *สถานศึกษาสามารถ เลือกเรื่องที่น่าสนใจ หรือเป็นนโยบาย มาจัดกิจกรรมได้		ลูกเสือกับการบริการ	พิธีปิด/ปิดกอง		

ค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ แบบไป - กลับ ๓ วัน

วัน/เวลา	๐๘.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ - ๑๓.๓๐ น.	๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น.	๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.
วันที่ ๑	๐๘.๐๐ น. รับรายงานตัว ๐๘.๓๐ น. พิธีเปิด/ปิดกอง ๐๙.๓๐ น. ปฐมนิเทศ/ กฎระเบียบ การอยู่ค่าย	กิจการลูกเสือโลก/ ลูกเสือไทย	พักรับประทานอาหาร กลางวัน	๑๓.๓๐ น. คำปฏิญาณและ กฎของลูกเสือ ๑๔.๓๐ น. ชีวิตชาวค่าย (ภาคทฤษฎี)	ทักษะลูกเสือ
วันที่ ๒	๐๘.๓๐ น. ตรวจสอบ/ ประชุม รอบเสาธง ๐๙.๓๐ น. แผนที่และ เข็มทิศ	ลูกเสือกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม *สถานศึกษาสามารถ เลือกเรื่องที่น่าสนใจ หรือเป็นนโยบาย มาจัดกิจกรรมได้		กิจกรรมเดินทางไกล	
วันที่ ๓	๐๘.๓๐ น. ตรวจสอบ/ ประชุม รอบเสาธง	ฐานผจญภัย		ลูกเสือกับการบริการ	พิธีปิด/ปิดกอง

ค่ายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ แบบค่ายพักแรม ๓ วัน

วัน/เวลา	๐๘.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.	๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ - ๑๓.๓๐ น.	๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น.	๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	๑๖.๓๐ - ๑๙.๐๐ น.	๑๙.๐๐ - ๒๑.๐๐ น.
วันที่ ๑	๐๘.๐๐ น. รับรายงานตัว ๐๘.๓๐ น. พิธีเปิด/ เปิดกอง ๐๙.๓๐ น. ปฐมนิเทศ/ กฎระเบียบ การอยู่ค่าย	- กิจการลูกเสือโลก/ ลูกเสือไทย - คำปฏิญาณและกฎของ ลูกเสือ	พัก รับประทานอาหาร กลางวัน	ทักษะลูกเสือ	ชีวิตชาวค่าย (ภาคทฤษฎี/ปฏิบัติ)	พัก รับประทานอาหาร เย็น	วิชาการบันเทิง ในกองลูกเสือ
วันที่ ๒	๐๘.๓๐ น. ตรวจสอบ/ ประชุม รอบเสาธง ๐๘.๓๐ น. แผนที่และ เข็มทิศ	ลูกเสือกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม *สถานศึกษาสามารถ เลือกเรื่องที่น่าสนใจ หรือเป็นนโยบาย มาจัดกิจกรรมได้		กิจกรรมเดินทางไกล	การชุมนุมรอบกองไฟ		
วันที่ ๓	๐๘.๓๐ น. ตรวจสอบ/ ประชุม รอบเสาธง	ฐานผจญภัย		ลูกเสือกับการบริการ	พิธีปิด/ปิดกอง		

QR Code กรอบการจัด
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

QR Code แนวทางการจัด
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
(เพิ่มเติม)

QR Code หลักเกณฑ์การเบิกจ่าย
เงินอุดหนุน

๒.๒ การเตรียมการจัดกิจกรรมค่ายลูกเสือ

๒.๒.๑ เขียนโครงการ

ตัวอย่างโครงการการจัดกิจกรรมค่ายลูกเสือ

๑. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ

๒. ความสอดคล้องกับนโยบาย

๒.๑ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ข้อ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๓) ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

๒.๒ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายที่ ๑ ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยและทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย และจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น

๒.๓ สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นเร่งด่วนการพัฒนาประเทศของสำนักงาน กศน. ยุทธศาสตร์ ที่ ๑ ด้านความมั่นคง ข้อ ๑ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของรัชกาลที่ ๑๐ ข้อ ๑.๒ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม สร้างวินัย จิตสาธารณะ และอุดมการณ์ความยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ รวมทั้งการมีจิตอาสา ผ่านกิจกรรมลูกเสือ กศน. และกิจกรรมอื่น ๆ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

๒.๔ สอดคล้องกับนโยบายจังหวัด.....

๒.๕ สอดคล้องกับนโยบายศึกษาธิการจังหวัด.....

๒.๖ สอดคล้องกับนโยบายการตรวจราชการ.....

๓. หลักการและเหตุผล

กิจการลูกเสือเริ่มต้นขึ้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ มีพระบรมราชโองการให้สถาปนากองลูกเสือป่าขึ้น เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๕๔ เพื่อฝึกอบรมข้าราชการพลเรือนให้เรียนวิชาทหาร เพื่อเป็นกำลังสำรองในยามเกิดศึกสงคราม และเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ต่อประชาชนในยามสงบ ให้คนไทยรู้จักรักชาติ มีมนุษยสัมพันธ์ เสียสละ สามัคคี มีความกตัญญู ลูกเสือกองแรกของไทยเกิดขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง เรียกว่าลูกเสือกรุงเทพ ก่อนจะขยายตัวไปจัดตั้งตามโรงเรียนและสถานที่ต่าง ๆ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้จัดชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ และปรับวัตถุประสงค์ของลูกเสือแห่งชาติใหม่ เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ สร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ ประกอบกับรัฐบาลในปัจจุบัน ได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและนโยบายเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ด้านการปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี การสร้างความปลอดภัยของครอบครัวไทย อีกทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดให้มีการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทยที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย และจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น รวมทั้งสำนักงาน กศน. ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานปี ๒๕๖๐... เรื่อง .....และกิจกรรมอื่น ๆ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม อีกทั้งจังหวัด..... ได้จัดทำแผนพัฒนา..... รวมทั้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....ได้กำหนดนโยบาย..... และสำนักงานตรวจราชการได้กำหนดนโยบาย.....

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กศน.อำเภอ.....จึงได้จัดให้มีโครงการ ส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมลูกเสือ นักศึกษา กศน. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในกระบวนการเรียนรู้วิชาลูกเสือ พลุกฝ่งให้นักศึกษา เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในกระบวนการเรียนรู้วิชาลูกเสือ มีความเสียสละ ในการช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความสามัคคี มีระเบียบวินัยในหมู่คณะ

๔. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีความเสียสละ ในการช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และชุมชน

๕. เป้าหมาย

๕.๑ เชิงปริมาณ

๑) นักศึกษา กศน. จำนวน ..... คน

๒) ครู จำนวน ..... คน

รวมทั้งสิ้น จำนวน ..... คน

๕.๒ เชิงคุณภาพ

ผู้เข้ารับการอบรม เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีความเสียสละ ในการช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และชุมชน

๖. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย (output ย่อย ๆ)	พื้นที่ ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ (บาท)
๑. ขออนุมัติ โครงการ	- เพื่อให้ได้รับงบประมาณ ในการดำเนินงาน	มีการดำเนินโครงการอบรม นักศึกษา		.....	.....	.....
๒. ดำเนินการ จัดกิจกรรม	- เพื่อพัฒนาและส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีความเสียสละ ในการช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และชุมชน	อบรม เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีความเสียสละ ในการช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และชุมชน	นศ. กศน. อำเภอ..... จำนวน ..... คน บุคลากร กศน. อำเภอ..... จำนวน ..... คน	.....	.....	.....
๓. ประเมินผล การดำเนิน โครงการ	- เพื่อทราบผลการอบรม ตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ	ได้ทราบถึงประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของโครงการ เพื่อนำผลไปพัฒนาและ ปรับปรุง	ผู้เข้าอบรมทุกคน	.....	.....	.....
๔. ติดตามผลหลัง การอบรม	เพื่อตรวจสอบผล การนำความรู้ไปใช้	ผลการนำความรู้ไปใช้และ ติดตามการทำงานช่วยเหลือ ชุมชน	ผู้ผ่านการอบรม ลูกเสือ กศน.	.....	.....	.....
๕. สรุปผล การดำเนิน โครงการ	๑. เพื่อรายงานผล การดำเนินโครงการตาม จุดประสงค์และเป้าหมาย ของโครงการให้กับ สถานศึกษาได้ทราบ ๒. เพื่อรายงานสภาพและ ปัญหาอุปสรรคในการ ดำเนินงานโครงการ ๓. เพื่อสรุปผลการดำเนิน โครงการ	เอกสารสรุปผลการอบรม ๑ เล่ม เพื่อเป็นหลักฐาน ในการปฏิบัติงาน	คณะกรรมการ	.....	.....	.....

๗. งบประมาณ

โดยเบิกจ่ายงบประมาณจากแผนงาน.....กิจกรรมจัดการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน งบอุดหนุน กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ภาคเรียนที่ .....
ปีการศึกษา .....จำนวนเงิน ..... บาท (.....บาทถ้วน)
ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ๑. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน .... มื้อ ๆ ละ ..... บาท × ... คน เป็นเงิน .. บาท
  - ๒. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม* จำนวน .... มื้อ ๆ ละ ..... บาท × ... คน เป็นเงิน .. บาท
  - ๓. ค่าที่พักและเครื่องนอน จำนวน .... วัน ๆ ละ ..... บาท × ... คน เป็นเงิน .. บาท
  - ๔. ค่าเช่าเครื่องเสียง จำนวน .... วัน ๆ ละ ..... บาท เป็นเงิน .. บาท
  - ๕. ค่าวัสดุประกอบการอบรม เป็นเงิน .. บาท
    - ค่าวัสดุฝึก เป็นเงิน .. บาท
    - ค่าวัสดุ (อาหารสด) ประกอบบทเรียนวิชาชาวค่าย เป็นเงิน .. บาท
  - ๖. ค่าจ้างเหมาพาหนะรับส่งนักศึกษา (.....คัน ๆ ละ .... บาท) เป็นเงิน .. บาท
  - ๗. ค่าจ้างถ่ายเอกสาร เป็นเงิน .. บาท
  - ๘. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์ราชการ เป็นเงิน .. บาท
  - ๙. ค่าเบี้ยประกันอุบัติเหตุนักศึกษา จำนวน .....คน ๆ ละ ..... บาท เป็นเงิน .. บาท
  - ๑๐. ค่าเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน ... คน ๆ ละ .... บาท ... คืน เป็นเงิน .. บาท
  - ๑๑. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน .....คน..... ชั่วโมง ๆ ละ..... บาท เป็นเงิน .. บาท
  - ๑๒. ค่าเช่าสถานที่ในการจัดกิจกรรม จำนวน ..... วัน ๆ ละ ..... บาท เป็นเงิน .. บาท
  - ๑๓. ค่ายาปฐมพยาบาล เป็นเงิน .. บาท
  - ๑๔. อื่น ๆ ..... เป็นเงิน .. บาท
- รวมเป็นเงิน ..... บาท (.....)**

โดยขอถัวเฉลี่ยจ่ายทุกรายการที่จำเป็นและจ่ายจริง

หมายเหตุ ๑. สถานศึกษาระบุรายการเบิกจ่ายตามจริง *๒. กรณีให้ประกอบอาหารเองตามข้อ ๕
ให้งดเบิกค่าจ้างเหมาทำอาหารและเครื่องดื่ม ยกเว้นกรณีให้ประกอบอาหารเองเป็นบางมื้อให้เบิกจ่าย
ค่าจ้างเหมาทำอาหารและเครื่องดื่มตามจริง

๘. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ...)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.- มี.ค. ...)	ไตรมาส ๓ (เม.ย. - มิ.ย. ...)	ไตรมาส ๔ (ก.ค. - ก.ย. ...)
๑. โครงการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ	.....	.....	.....	.....
	.....	.....	.....	.....

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

.....

๑๐. ภาควิชาหรือฝ่ายการปฏิบัติงาน

.....

๑๑. โครงการที่เกี่ยวข้อง

.....

๑๒. ผลลัพธ์ (Outcomes)

ผู้เข้ารับการอบรม เป็นผู้ที่มิระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีความเสียสละ ในการช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และชุมชน

๑๓. ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

๑๓.๑ ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

ผู้เข้าอบรมร้อยละ ๘๐ เป็นผู้ที่มิระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีความเสียสละ ในการช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และชุมชน

๑๓.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน มีจิตอาสา

๑๔. การติดตามและประเมินผลโครงการ

กศน.อำเภอ.....ได้ทำการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการดังนี้

๑๔.๑ ประเมินความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติ โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ ก่อนเรียน-หลังเรียน และประเมินผลจากการปฏิบัติจริง

๑๔.๒ ติดตามผลหลังการอบรม โดยใช้แบบสัมภาษณ์

๑๔.๓ ประเมินผลการดำเนินโครงการ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(.....)

.....

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(.....)

.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(.....)

ผอ.กศน.อำเภอ/เขต.....

๒.๒.๒ เตรียมรายชื่อคณะกรรมการฝึกอบรม
ตัวอย่างคำสั่ง

คำสั่งศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....
ที่ ..... / .....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ
.....

ด้วย.....โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัด.....และศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....
จะจัดโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน
เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีความเสียสละ ในการช่วยเหลือผู้อื่น
บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และชุมชน จำนวน.....คน โดยกำหนดอบรมในระหว่าง วันที่ .....
เดือน.....พ.ศ. ....ถึง วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....ณ .....

เพื่อให้การดำเนินงานการจัดอบรมตามโครงการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุ
ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดังนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

- ๑.๑ .....
- ๑.๒ .....

๒. คณะกรรมการอำนวยการ

- ๒.๑ ..... ประธานกรรมการ
- ๒.๒ ..... กรรมการ
- ๒.๓ ..... กรรมการ
- ๒.๔ ..... กรรมการ
- ๒.๕ ..... กรรมการและเลขานุการ
- ๒.๖ ..... กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ วางแผน ติดตาม ประสานงาน กำกับดูแลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการอบรม

๓. คณะกรรมการดำเนินงาน วิทยากรให้การอบรม พิธีกร และนันทนาการ

- ๓.๑ ..... ผู้บังคับการค่าย/ผู้อำนวยการฝึก
- ๓.๒ ..... วิทยากร
- ๓.๓ ..... วิทยากร
- ๓.๔ ..... วิทยากร

- มีหน้าที่**
- ๑. ดำเนินการอบรม และเป็นวิทยากรให้ความรู้ในเนื้อหา ตามตารางการอบรม
  - ๒. จัดเตรียมคำกล่าวเปิด และกล่าวรายงานการอบรม
  - ๓. จัดกิจกรรมนันทนาการ
  - ๔. จัดทำหนังสือตอบขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คู่มือ การดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

๔. คณะกรรมการอาคารสถานที่ และโสตทัศนูปกรณ์

- ๔.๑ ..... ประธานกรรมการ
๔.๒ ..... กรรมการ
๔.๓ ..... กรรมการ
๔.๔ ..... กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ประสานงานกับสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดติดป้ายโครงการอบรมบนเวทีและจัดสถานที่ให้สวยงาม
๒. จัดเตรียมเครื่องขยายเสียง เครื่องฉายโปรเจกเตอร์ประกอบการบรรยาย
๓. บันทึกภาพการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทุกขั้นตอน
๔. จัดทำเสาธงชาติ ให้เรียบร้อย

๕. คณะกรรมการจัดเตรียมเอกสารและสื่อประกอบการอบรม

- ๕.๑ ..... ประธานกรรมการ
๕.๒ ..... กรรมการ
๕.๓ ..... กรรมการ
๕.๔ ..... กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. จัดทำบัญชีลงเวลาผู้เข้ารับการอบรม
๒. รับลงทะเบียน/รายงานตัวผู้เข้ารับการอบรม
๓. ประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อจัดเตรียมสื่อเอกสารตามเนื้อหาการอบรม
๔. จัดทำคู่มือบัตรสำหรับมอบผู้ผ่านการอบรม วิทยากร และผู้สนับสนุนการอบรม

๖. คณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติและสวัสดิการ

- ๖.๑ ..... ประธานกรรมการ
๖.๒ ..... กรรมการ
๖.๓ ..... กรรมการ
๖.๔ ..... กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. ต้อนรับแขกผู้มีเกียรติ/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ
๒. ประสานงานการจัดเตรียมอาหาร เครื่องดื่ม และที่พักแก่ผู้เข้ารับการอบรม, วิทยากร

๗. คณะกรรมการฝ่ายปฐมพยาบาล

- ๗.๑ ..... ประธานกรรมการ
๗.๒ ..... กรรมการ
๗.๓ ..... กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ อำนวยความสะดวกในการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมวิทยากร
ในกรณีเกิดการเจ็บป่วย

๘. คณะกรรมการฝ่ายการเงินและพัสดุ

- ๘.๑ ..... ประธานกรรมการ
๘.๒ ..... กรรมการ
๘.๓ ..... กรรมการและเลขานุการ

- มีหน้าที่** ๑. บริการเบิก – จ่าย เงิน ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการอบรมฯ
 ๒. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบการเบิก-จ่าย
 ๓. ตรวจสอบจำนวนผู้เข้ารับการอบรม เบิกจ่ายค่าอาหาร/อาหารว่าง

๙. คณะกรรมการฝ่ายประเมินผล

- ๙.๑ ..... ประธานกรรมการ
 ๙.๒ ..... กรรมการ
 ๙.๓ ..... กรรมการและเลขานุการ

- มีหน้าที่** ๑. จัดทำแบบประเมินผลการอบรม
 ๒. ดำเนินการประเมินผล
 ๓. รวบรวมและสรุปผลการประเมิน

ให้คณะกรรมการทุกฝ่ายที่ได้รับการแต่งตั้ง ประชุมปรึกษาหารือ และปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยเคร่งครัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

.....
 (.....)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบ
 และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....

๒.๒.๓ เสนอโครงการฝึกอบรมและรายชื่อคณะกรรมการ เพื่อขออนุมัติไปยังผู้มีอำนาจอนุมัติ กล่าวคือ

- ๑) ผู้บริหาร กศน.อำเภอ อนุมัติคำสั่งแต่งตั้งรายชื่อคณะกรรมการและอนุมัติโครงการกรณีงบประมาณไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
 ๒) ผู้บริหาร สำนักงาน กศน.จังหวัด อนุมัติโครงการ กรณีงบประมาณเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๒.๔ ทำหนังสือขออนุญาตต้นสังกัด กรณีที่ใช้วิทยากรจากหน่วยงานอื่น

๒.๒.๕ การขอรับสนับสนุน

- ๑) หน่วยงานต้นสังกัด
 ๒) สมาคม องค์กรการกุศล สโมสร
 ๓) สำนักงานลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
 ๔) อื่น ๆ .....

๒.๒.๖ ทำหนังสือเชิญ

- ๑) เชิญประธาน เปิด-ปิด การอบรม
 ๒) เชิญวิทยากร
 ๓) เชิญแขกผู้มีเกียรติ มาร่วมกิจกรรมหรือเป็นประธานในกิจกรรม
 ๔) อื่น ๆ .....

๒.๒.๗ ประชาสัมพันธ์โครงการอบรมไปยังสื่อมวลชน

๒.๒.๘ จัดทำเอกสารประกอบการอบรม เช่น บันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อประกอบการจัดกิจกรรม ใบงาน ใบความรู้ เป็นต้น

๒.๒.๙ จัดหาอุปกรณ์สำหรับการอบรม

ในการจัดกิจกรรมรูปแบบค่ายพักแรมควรจัดเตรียมอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

- ๑) เสาคง
- ๒) ธง ได้แก่ ธงชาติ ธงประจำหมู่
- ๓) โต๊ะหมู่บูชา
- ๔) พระบรมรูปรัชกาลที่ ๖
- ๕) รูป B.P. ลอร์ด เบเคน โฟเอลล์
- ๖) กล่องอุปกรณ์ของลูกเสือ (ป้ายชื่อ ปากกา ไม้บรรทัด ปากกาเคมี สมุดลูกเสือ ฯลฯ)
- ๗) หน้าเสื่อสำหรับกิจกรรมลอดซุ้ม
- ๘) อุปกรณ์สำหรับการบันเทิง เช่น กลอง ฉิ่ง ฉาบ เครื่องขยายเสียง ฯลฯ
- ๙) ป้ายโครงการ
- ๑๐) อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมลูกเสือโลก/ลูกเสือไทย ได้แก่ ป้ายนิทรรศการเกี่ยวกับลูกเสือโลก/ลูกเสือไทย สื่อประกอบกิจกรรม เครื่องหมายวิชาพิเศษ
- ๑๑) อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ได้แก่ ป้ายคำปฏิญาณ ป้ายกฎลูกเสือ
- ๑๒) อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมชีวิตชาวค่าย ได้แก่ ชุดสาธิตตัวอย่างชั้นวางจาน เตาชนิดต่าง ๆ ที่ใส่ชยะเปียก ชยะแห้ง เต็นท์ อุปกรณ์เครื่องครัว ที่แขวนเครื่องมือช่าง ชุดอาหารสาธิต อุปกรณ์สำหรับฝึกปฏิบัติ ได้แก่ เชือก ไม้ไผ่ อุปกรณ์ช่าง ถุงดำ ฯลฯ
- ๑๓) อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมทักษะลูกเสือ ได้แก่ เชือกเงื่อนลูกเสือ ขนาด ๒.๕๕ เมตร จำนวนเท่าผู้เข้าอบรม อุปกรณ์ปฐมพยาบาล แผนที่และเข็มทิศ
- ๑๔) อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมเดินทางไกล ได้แก่ ใบงาน อุปกรณ์ประจำฐาน (แล้วแต่วิทยากรกำหนด)
- ๑๕) อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมเสียงภัย ได้แก่ ฐานฝึกด้านจิตใจ ฐานฝึกด้านความสามัคคี ฐานฝึกด้านสุขภาพ ฐานฝึกการทรงตัว ความกล้า และอื่น ๆ แล้วแต่วิทยากรกำหนด
- ๑๖) อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมการชุมนุมรอบกองไฟ ได้แก่ กองไฟจำลอง โต๊ะ/เก้าอี้ ประธาน เครื่องขยายเสียง ของรางวัล
- ๑๗) อุปกรณ์สำหรับกิจกรรมลูกเสือและการบริการ ได้แก่ กระดาษขຽູฟ ปากกาเคมี กระดาษ เอ๔ อุปกรณ์สำหรับฝึกบำเพ็ญประโยชน์
- ๑๘) อุปกรณ์สำหรับปฐมพยาบาลประจำค่าย
- ๑๙) อุปกรณ์ทำครัวสำหรับวิทยากร กรณีค่ายพักแรมที่ให้ประกอบอาหารเอง
- ๒๐) เครื่องหมายประกอบการแต่งกายสำหรับนายหมู่ รองนายหมู่ และพลาธิการ
- ๒๑) อื่น ๆ .....

๒.๑.๑๐ การประชุมคณะกรรมการฝึกอบรม

ประชุมเตรียมการก่อนการฝึกอบรม ได้แก่ มอบหมายหน้าที่ตามคำสั่งให้แก่ วิทยากร การจัดเตรียมสถานที่ การจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง รายละเอียดเกี่ยวกับการอบรม และอื่น ๆ

๒.๑.๑๑ เตรียมคำกล่าวรายงานในพิธีเปิด-ปิด

- ๑) สำหรับผู้ดำเนินการโครงการ
- ๒) สำหรับประธาน

๒.๑.๑๒ จัดทำป้ายงานอบรม ให้มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- ๑) ชื่อโครงการ
- ๒) ระยะเวลาในการจัด
- ๓) สถานที่จัด
- ๔) หน่วยงานที่จัด
- ๕) ตราสัญลักษณ์หน่วยงานที่จัด และหน่วยงานที่สนับสนุน

๒.๓ การดำเนินการระหว่างจัดค่ายฝึกอบรม

๒.๓.๑ ประชุมคณะกรรมการ

จัดให้มีการประชุมคณะวิทยากร และทีมงานทุกวัน เวลา ๑๗.๐๐ น. โดยทบทวนกิจกรรมในรอบวันที่ผ่านมา และการเตรียมกิจกรรมที่จะจัดในวันต่อไป

๒.๓.๒ จัดสิ่งของเครื่องใช้และอุปกรณ์

ก่อนจัดกิจกรรมในแต่ละรายวิชา วิทยากรประจำวิชาควรจัดเตรียมอุปกรณ์ และตรวจสอบความเรียบร้อยพร้อมที่จะจัดกิจกรรมเมื่อถึงเวลาที่จัดกิจกรรม

๒.๓.๓ แบบวัดผลและประเมินผล

จัดให้มีการวัดผลประเมินผลประจำวัน โดยวิทยากรประจำวันดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- ๑) จัดประชุมนายหมู่ประจำวัน เพื่อประเมินสภาพปัญหาและอุปสรรค ในการอยู่ค่าย
- ๒) ประเมินผลในเรื่องดังต่อไปนี้
  - ระบบหมู่ (๑๐ คะแนน) การตรงต่อเวลา (๑๐ คะแนน) นันทนาการ (๑๐ คะแนน) ตรวจเยี่ยม (๓๐ คะแนน) งานที่มอบหมาย (๑๐ คะแนน) ให้มีการให้คะแนนทุกวัน
  - การแสดง (๓๐ คะแนน) ให้เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมรอบกองไฟ
  - หมู่บริการ (๑๐ คะแนน) ให้เมื่อปฏิบัติหน้าที่

(ตัวอย่าง)

ตารางคะแนนกิจกรรม

โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการลูกเสือ ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
ณ.....จัดโดย.....

ที่	กิจกรรม	ระบบหมู่			ตรงต่อเวลา			นันทนาการ			ตรวจเยี่ยม			งานที่มอบหมาย			การแสดง	หมู่บริการ	คะแนนรวม
	วันที่																		
	คะแนน	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๓๐	๓๐	๑๐	๑๐	๑๐	๓๐	๑๐		
๑	หมู่ที่ ๑																		
๒	หมู่ที่ ๒																		
๓	หมู่ที่ ๓																		
๔	หมู่ที่ ๔																		
๕	หมู่ที่ ๕																		
๖	หมู่ที่ ๖																		
๗	หมู่ที่ ๗																		
๘	หมู่ที่ ๘																		

๒.๓.๔ เตรียมพร้อมด้านยานพาหนะ

จัดให้มียานพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับวิทยากร และผู้เข้ารับการอบรม กรณีฉุกเฉิน บาดเจ็บ หรือเจ็บป่วย

๒.๓.๕ การบริหารงบประมาณ

ให้เป็นไปตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๑๐๘๘/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ข้อที่ ๑๒ รายการค่าดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และ/หรือกิจกรรมเรียนรู้เสริมหลักสูตร

๒.๔ การดำเนินการหลังเสร็จสิ้นการจัดค่ายฝึกอบรม มีขั้นตอนดังนี้

- ๑) นำสิ่งของและอุปกรณ์ส่งคืนหน่วยงานที่ยืมใช้ระหว่างการจัดค่ายฝึกอบรม
- ๒) ทำหนังสือขอบคุณ บุคลากรและหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการจัดค่ายฝึกอบรม
- ๓) รวบรวมหลักฐาน ใบสำคัญค่าใช้จ่ายเสนอผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณ
- ๔) ประชุมสรุปผลการฝึกอบรม และรายงานการฝึกอบรมไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๕) รายงานผล พร้อมภาพกิจกรรม
- ๖) รวบรวมเอกสาร ภาพกิจกรรม ทำรูปเล่ม เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า ควรมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๒.๕ รายละเอียดการจัดกิจกรรมค่ายลูกเสือ

๒.๕.๑ พิธีเปิดการฝึกอบรม

- ๑) การบูชาพระรัตนตรัย
  - ๑.๑) การจัดโต๊ะหมู่บูชา ควรเป็นโต๊ะหมู่ ๕ หรือ ๗ ประกอบด้วย พระพุทธรูปวางอยู่บนโต๊ะตัวสูงสุดตั้งอยู่ตรงกลาง ด้านข้างทั้ง ๒ เป็นโต๊ะ ๒ ตัว ต่ำกว่าโต๊ะวางพระพุทธรูปสำหรับตั้งแจกันดอกไม้ โต๊ะตัวกลางต่ำสุด วางกระถางรูป ๑ กระถาง ไว้ตรงกลาง มีเชิงเทียน ๑ คู่ วางอยู่ข้างซ้ายและขวาของกระถางรูปในระดับเดียวกัน ถ้าเป็นโต๊ะหมู่ ๗ จะเป็นโต๊ะต่ำด้านข้างละตัวสำหรับวางแจกันดอกไม้ ด้านข้างของโต๊ะหมู่บูชา เป็นที่ตั้งของธงชาติอยู่ทางขวามือของพระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์ รัชกาลที่ ๑๐ อยู่ทางซ้าย (ธงชาติไม่ควรให้สูงกว่า) มีเสื่อหรือผ้าปูพรม ปูอยู่ที่พื้นตรงหน้าโต๊ะหมู่บูชา มีหมอนสำหรับกราบ ๑ ใบ ในกรณีผู้เป็นประธานในพิธีเป็นผู้มีอายุสูง หรือสุขภาพไม่สมบูรณ์ หรือร่างกายไม่อำนวยให้ที่จะต้องก้มลงกราบกับพื้นราบ ควรจัดที่สำหรับกราบแทน กรณีจะใช้พุ่มเงินพุ่มทอง มาตั้งไว้ด้วย ให้วางพุ่มทองไว้ทางขวาของผู้วางและพุ่มเงินอยู่ทางซ้าย
  - ๑.๒) ขั้นตอนการปฏิบัติ
    - ๑.๒.๑) เมื่อประธานในพิธีเข้าไปในบริเวณประกอบพิธี พิธีกรสั่งทำความเคารพว่า “กอง – ตรง” ประธานรับการเคารพแล้วนั่งเก้าอี้ พิธีกรสั่ง “นั่ง”
    - ๑.๒.๒) เมื่อประธานในพิธีนั่งพักพอสมควรแล้ว พิธีกรเชิญประธานประกอบพิธี ประธานเดินไปที่โต๊ะหมู่บูชา ให้ทุกคนลุกขึ้นยืนด้วยตนเองโดยไม่ต้องสั่ง
    - ๑.๒.๓) เมื่อประธานรับไฟชนวน เริ่มจุดเทียนเล่มทางขวาก่อน และเล่มทางซ้ายของพระพุทธรูปตามลำดับ แล้วจุดธูป
    - ๑.๒.๔) ประธานนั่งลงกราบพระพุทธรูป ๓ ครั้ง แล้วลุกขึ้นยืนถอยหลัง ๑ ก้าวทำความเคารพ
    - ๑.๒.๕) ผู้ร่วมในพิธียกมือประนมขึ้นพร้อมกันเมื่อประธานเริ่มจุดเทียนชนวนและก้มศีรษะลงเล็กน้อยพร้อมประธานในพิธี ก้มลงกราบ รวม ๓ ครั้ง

๑.๒.๖) ต่อจากนั้นประธานเดินไปถวายสักการะแด่พระบรมรูป
รัชกาลที่ ๖ ต่อไป

๒) พิธีถวายราชสดุดี

๒.๑) เครื่องบูชา จัดตั้งไว้หน้าพระบรมรูป ควรมีเครื่องทองน้อยและพาน
สำหรับวางพวงมาลัยข้อพระกร หรือช่อดอกไม้ถ้าไม่มีเครื่องทองน้อยให้จัดเครื่องบูชา ดังนี้

๒.๒.๑) รูป ๑ ดอก

๒.๑.๒) เทียน ๑ เล่ม

๒.๑.๓) พานสำหรับวางพวงมาลัยข้อพระกร หรือช่อดอกไม้

๒.๒) พิธีกร เชิญประธานในพิธีจุดธูปถวายราชสักการะ ภายหลังที่ประธาน
ได้จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยแล้ว

๒.๓) ประธานในพิธี

๒.๓.๑) เดินไปยังหน้าพระบรมรูป ถวายคำนับ (ตามระเบียบ
สำนักพระราชวัง) รับพวงมาลัยข้อพระกร หรือช่อดอกไม้จากเจ้าหน้าที่ถวายไว้บนพานที่หน้าพระบรมรูป
แล้วจุดเทียน จุดธูปตามลำดับ

๒.๓.๒) เสร็จแล้วลงนั่งคุกเข่า ประนมมือ ถวายบังคม ๓ ครั้ง
แล้วลุกขึ้นยืนถวายคำนับอีกครั้งหนึ่ง

๒.๓.๓) ถอยออกมานั่งเตรียมถวายราชสดุดี ก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้า
หนึ่งก้าว คุกเข่าลง ตั้งเข่าซ้ายนั่งลงบนสันเท้าขวา มือขวาแบคว่ำวางลงบนเข่าขวา แขนซ้ายวางพาดบนเข่าซ้าย
เอียงไปทางขวาเล็กน้อย เมื่อร้องเพลงราชสดุดี ให้ก้มหน้าเล็กน้อยและให้เงยหน้าขึ้นตามเดิมเมื่อจบเพลง (ถ้า
ถือหมวกอยู่ด้วยให้ปฏิบัติตามคู่มือระเบียบแถวของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ)

๒.๔) ลูกเสือและผู้รับเชิญอื่น ๆ ปฏิบัติดังนี้

๒.๔.๑) เมื่อประธานเดินไปจุดธูปเทียนบูชาพระบรมรูป ทุกคนยืน
อยู่ในท่าตรง

๒.๔.๒) เมื่อประธานลงนั่งคุกเข่าถวายบังคมให้ทุกคนนั่งลง
ในท่าเตรียมถวายราชสดุดี

๒.๔.๓) เมื่อประธานถอยมานั่งในท่าเตรียมถวายราชสดุดี พิธีกร
จะนำถวายราชสดุดี ให้ทุกคนร้องตามพร้อมกัน

๒.๔.๔) เมื่อจบบทถวายราชสดุดีแล้วพิธีกรจะสั่งให้ทุกคน “ลุก”
ทุกคนลุกขึ้นยืน เมื่อประธานเดินไปนั่งประจำที่แล้วให้ทุกคนนั่งลง

หมายเหตุ สำหรับประธานในพิธี และลูกเสือที่เป็นสตรี เมื่อเวลาถวายราชสดุดี เพื่อความเหมาะสม
ให้นั่งคุกเข่าทั้งสองข้าง มือทั้งสองวางขนานกันไว้บนเข่าทั้งคู่

๓) พิธีเปิดกอง

พิธีรอบเสาธง ผู้บังคับการค่าย เป็นผู้กำหนดให้วิทยากรประจำหมู่ หมู่บริการ
ทำหน้าที่เป็นพิธีกรประจำวัน โดยหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทุกวัน ปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๑) พิธีกร ยืนหน้าเสาธง หันหลังให้เสาธง ห่างประมาณ ๓ ก้าว
อยู่ในท่าตรง ใช้คำสั่งเรียก “กอง” โดยทำสัญญาณมือเรียกแถวเป็นรูปครึ่งวงกลม

๓.๒) ลูกเสือเข้าแถวครึ่งวงกลม โดยให้

- นายหมู่ของหมู่แรก ยืนเป็นหลักอยู่ทางซ้ายของผู้เรียก หันหน้ามาทางด้านผู้เรียก
- นายหมู่และสมาชิกในหมู่ ๒, ๓, ๔, ๕ เข้าแถวต่อไปทางซ้ายตามลำดับหมู่เว้นระยะเคียงระหว่างหมู่ไว้ ๑ ช่วง
- คนกึ่งกลางของหมู่ที่อยู่ตรงกลางของแถวทั้งหมดยืนตรงหน้าผู้เรียก
- รองนายหมู่สุดท้ายเป็นหลัก ยืนอยู่ทางขวามือของผู้เรียก
- นายหมู่แรก ผู้เรียก และรองนายหมู่สุดท้ายเป็นคนหลักยืนอยู่ในแนวเดียวกับคนอื่นจัดแถวเรียงไปตามลำดับหมู่เป็นแถวครึ่งวงกลม (การจัดแถวให้ก้าวเข้ามาในวงเมื่อแถวห่างและถอยหลังออกเมื่อแถวชิดเกินไป)

๓.๓) พิธีกรสั่ง “จัดแถว” เมื่อเห็นว่าถูกต้องเรียบริ้อย สั่ง “นิ่ง”

๓.๔) ต่อจากนั้นสั่ง “ตามระเบียบ - พัก”

๓.๕) ชักซ้อม แนะนำการปฏิบัติ ตามลำดับทุกขั้นตอนจนเข้าใจดีแล้ว

๓.๖) พิธีสั่ง “กอง - ตรง” หมู่บริการ ชักธง พิธีกรกลับไปยืนริมสุดของคณะวิทยากรซึ่งยืนอยู่ในแถวหน้ากระดานหลังเสาธงชาติ

๓.๗) ผู้แทนหมู่บริการ ๒ คน ผู้ใดก็ได้ไม่ว่าผู้ชายหรือผู้หญิง ผู้แทนหมู่อาจจะเป็นนายหมู่และรองนายหมู่ก็ได้ วิ่งไปที่เสาธงหยุดห่างจากเสาธงประมาณ ๓ ก้าว ในท่าตรง ถ้าเป็นผู้ชายและผู้หญิง ให้ผู้ชายยืนอยู่ทางขวา ผู้หญิงยืนทางซ้าย เมื่อหันหน้าเข้าหาเสาธงทำความเคารพด้วยท้าวันทยหัตถ์พร้อมกัน ผู้ที่ยืนทางขวาเป็นผู้ก้าวเท้าออกไป ๒ ก้าว นำด้วยเท้าซ้ายยืนในทางตรงปลดสายเชือกธงออก แล้วถอยหลังกลับด้วยเท้าซ้ายก่อน แยกเชือกผูกธงชาติออกไปโดยให้ธงชาติอยู่กับคนทางขวา เชือกที่จะชักให้อยู่กับคนทางซ้าย ให้เส้นเชือกตรงกลางไม่หย่อนลงถึงพื้นดิน

๓.๘) พิธีกรสั่ง “กองเคารพธงชาติ” คณะวิทยากร ซึ่งยืนอยู่ด้านหลังเสาธงท้าวันทยหัตถ์

๓.๙) ผู้แทนหมู่บริการ นำร้องเพลงชาติในวรรคแรก ทุกคนที่ร่วมในพิธีร้องเพลงชาติในวรรคต่อไปจนจบ ผู้ชักธง (คนทางซ้าย) ค่อย ๆ ดึงเชือกให้ธงชาติเลื่อนขึ้นสู่ยอดเสา เมื่อเพลงจบพอดี คนทางขวารวบเชือกทั้ง ๒ เส้น ก้าวเท้าเข้าไปผูกที่เสาธง ถอยหลังกลับมาอยู่ในที่เดิมทั้ง ๒ คนท้าวันทยหัตถ์พร้อมกัน เสร็จแล้วทำกลับหลังหันวิ่งไปยืนในหมู่ของตน และอยู่ในท่าตรง (วิทยากรเอามือลงพร้อมผู้ชักธง)

๒.๕.๒ การปฐมนิเทศ/กฎระเบียบการอยู่ค่าย

๑) การแต่งเครื่องแบบ

๑.๑) สำหรับลูกเสือ

๑.๑.๑) เครื่องแบบ

- แต่งตามตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือตามตำแหน่งที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑

- แต่งเครื่องแบบให้ถูกต้องตามกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ
- “ชาย” ใช้กางเกงขาสั้น เสื้อคอพับ “หญิง” ใช้กระโปรง เสื้อคอพับ

๑.๑.๒) ผ้าผูกคอ ใช้ผ้าผูกคอประจำจังหวัด

๑.๑.๓) ป้ายชื่อ เป็นกระดาษแข็งสีอะไรก็ได้ให้มีขนาดกว้างประมาณ ๔-๕ ซม. ยาว ๘-๙ ซม. เขียนชื่อตัวเอง ชื่อสกุล ไม้บรรทัดบน ชื่อหมู่กลุ่มไม้บรรทัดล่างด้วยขนาดที่มองเห็นได้ชัดเจน หุ้มด้วยพลาสติกแข็ง ใช้ติดที่หน้าอกด้านขวาเหนือกระเป๋าสีเสื้อ

๑.๒) สำหรับคณะวิทยากร

๑.๒.๑) เครื่องแบบ

- แต่งตามตำแหน่งที่ตนได้รับการแต่งตั้ง หรือตามตำแหน่ง
กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑

- แต่งเครื่องแบบให้ถูกต้องตามกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ
- “ชาย” ใช้กางเกงขาสั้น เสื้อคอพับ “หญิง” ใช้กระโปรง เสื้อคอพับ

๑.๒.๒) ผ้าผูกคอประจำจังหวัด หรือผ้ากิลเวลล์ สวมสายปัดตามวุฒิ

๑.๒.๓) ป้ายชื่อ ใช้ตามที่คณะกรรมการฝ่ายฝึกอบรมแห่งชาติกำหนด

ขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับการฝึกอบรมเท่านั้น มีลักษณะ ขนาด การติดเสื้อเช่นเดียวกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
เว้นแต่กระดาษที่เขียนชื่อให้ใช้คนละสีกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ข้อความที่เขียนลงในกระดาษบรรทัดแรก
ชื่อตัว ชื่อสกุล บรรทัดล่างเขียนตำแหน่งในการฝึกอบรมมีขนาดที่มองเห็นได้ชัดเจน

๑.๓) โอกาสในการแต่งกายของลูกเสือ

๑.๓.๑) แต่งเครื่องแบบครบ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วย
เครื่องแบบลูกเสือ

- พิธีเปิด ปิด การฝึกอบรม
- พิธีประชุมรอบเสาธง
- เมื่อได้รับอนุญาตออกนอกค่ายฝึกอบรม
- เมื่อชักธงลงตอนเย็น (เฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่)
- เมื่อผู้บังคับการค่ายนัดหมาย

๑.๓.๒) แต่งกายลำลอง ประกอบด้วย หมวก เสื้อมีแขน กางเกง
กระโปรง สั้นหรือยาวสีใดก็ได้ ผ้าผูกคอ ป้ายชื่อ ห้ามสวมรองเท้าแตะ แต่งตามผู้บังคับการค่ายกำหนด

๑.๓.๓) แต่งกายตามสบาย สวมเสื้อมีแขน กางเกง กระโปรงสั้น
หรือยาวไม่จำกัดสี ติดป้ายชื่อ แต่งเมื่อผู้บังคับการค่ายกำหนด

๑.๔) โอกาสแต่งกายของคณะวิทยากร

๑.๔.๑) แต่งเครื่องแบบครบตลอดเวลา จนกว่าจะเสร็จสิ้นแต่ละวัน

๑.๔.๒) วิทยากรผู้บรรยาย วิทยากรประจำฐาน วิทยากรผู้ร่วมใน
กิจกรรม/บทเรียน แต่งกาย เครื่องแบบครบตลอดเวลาขณะปฏิบัติหน้าที่ เมื่อไม่ปฏิบัติหน้าที่จะไม่แต่ง
เครื่องแบบก็ได้ แต่ต้องไม่เข้าไปร่วมพบปะในห้องเรียนหรือขณะที่ลูกเสือกำลังปฏิบัติกิจกรรม

๒) การปฏิบัติเมื่อวิทยากรผู้บรรยายเข้ามาในสถานที่ฝึกอบรม

๒.๑) ให้ทุกคนยืนขึ้นอยู่ในท่าตรง โดยไม่ต้องมีใครสั่ง (ยกเว้นในขณะ
ประกอบพิธีการ) และทำท่ายืนหัตถ์ พร้อมกับกล่าวว่า “สวัสดีครับ (ค่ะ)” แล้วนั่งลง

๒.๒) เมื่อวิทยากรผู้บรรยายกล่าวจบ ให้ทุกคนยืนขึ้นอยู่ในท่าตรง โดยไม่
ต้องมีใครสั่งทำท่ายืนหัตถ์พร้อมกับกล่าวว่า “ขอบคุณครับ (ค่ะ)”

๓) การใช้สมุดจดวิชา เพื่อบันทึกวิชาการต่าง ๆ ซึ่งจะมีเนื้อหา และรายละเอียด
นอกเหนือจากเอกสาร

๔) ตารางฝึกอบรม ดูจากตารางตัวอย่างตารางหน้า ๓๒ - ๓๓

๕) สถานที่ กรณีจัดกิจกรรมในรูปแบบค่ายพักแรม ต้องจัดที่พัก ห้องน้ำ
ห้องส้วม (แยกหญิง-ชาย) ที่เรียน ที่ประชุมกลุ่ม ห้องประชุมใหญ่ และสถานที่รับประทานอาหารรวม
ที่ประชุมรอบเสาธง ที่จอดยานพาหนะ และสถานพยาบาล

๖) หน้าที่หมู่บริการ เพื่อให้การฝึกอบรมเกิดความสะดวก เรียบร้อย รวดเร็ว เหมาะสม กำหนดให้มีหมู่บริการไว้ตั้งแต่วันแรกของการฝึกอบรมจนถึงวันสุดท้าย วันละ ๑ หมู่ หรือมากกว่าตามภารกิจที่มอบให้ โดยเริ่มตั้งแต่หมู่แรกเรียงไปตามลำดับโดยมีกำหนดเวลาผลัดเปลี่ยนกัน ทุกวันเวลา ๑๘.๐๐ น. ภายหลังจากชั่งงลงตอนเย็นแล้ว หมู่บริการมีหน้าที่ ดังนี้

๖.๑) ตอนเช้า (พิธีรอบเสาธงประจำวัน)

๖.๑.๑) ชักธงชาติ ๒ คน

๖.๑.๒) ผู้นำร้องเพลงชาติ ๑ คน

๖.๑.๓) ผู้นำสวดมนต์ ๑ คน (อาจใช้คนเดียวก็ได้)

๖.๒) ตอนเย็น เวลา ๑๘.๐๐ น. (กรณีจัดกิจกรรมค่ายพักแรม)

๖.๒.๔) ชักธงชาติลง ๒ คน แต่งเครื่องแบบครบ

๖.๒.๕) ใช้สัญญาณนกหวีด โดยคนใดคนหนึ่งเป็นผู้เป่านกหวีด

หรือมีบุคคลที่ ๓ แต่งเครื่องแบบเป็นผู้เป่านกหวีดก็ได้

๖.๓) จัดสถานที่และทำความสะอาดสถานที่ชุมนุมรอบกองไฟ

๖.๔) จัดทำพุ่มฉลาก พวงมาลัย จัดผู้ถือนำขบวนแห่ในวันชุมนุมรอบกองไฟ

๖.๕) ช่วยนันทนาการก่อนถึงเวลาเข้าสู่บทเรียนในตอนเช้า กลางวัน กลางคืน

๖.๖) ช่วยดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในห้องเรียน

๖.๗) ช่วยเหลือคณะวิทยากรตามที่จะขอร้อง

๗) การตรงต่อเวลา

๘) ระบบหมู่

๙) การออกจากค่ายฝึกอบรม

๙.๑) ต้องได้รับอนุญาตเป็นเอกสารจากผู้บังคับการค่ายทุกครั้ง

๙.๒) ต้องแจ้งวิทยากรประจำหมู่ก่อนออกและรายงานตัวเมื่อกลับมาถึงทุกครั้ง

๑๐) ข้อห้าม

๑๐.๑) สูบบุหรี่ในขณะที่ฝึกอบรม

๑๐.๒) การดื่มเครื่องดื่มของเมา

๑๐.๓) การพกพาอาวุธ

๑๐.๔) สิ่งของผิดกฎหมาย

๑๑) ความปลอดภัย

๑๑.๑) ทรัพย์สินของมีค่า

๑๑.๒) ร่างกาย

๑๑.๓) สัตว์ร้ายในยามค่ำคืน

๑๒) การเจ็บป่วย

๑๒.๑) แจ้งวิทยากรประจำหมู่

๑๒.๒) แจ้งผู้บังคับการค่าย

๑๓) การอำนวยความสะดวกที่จะได้รับบริการ

๑๓.๑) การติดต่อสื่อสาร

๑๓.๒) การซื้อสิ่งของ

๑๓.๓) การซักผ้า

๑๓.๔) ข้าวสาร

๑๓.๕) การออกกำลังกาย

๑๓๖) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๒.๕.๓ การประชุมรอบเสาธง

๑) พิธีรอบเสาธงในตอนเช้าระหว่างการฝึกอบรม (ไม่มีอาวุธประจำกาย)

การประชุมรอบเสาธง สำหรับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือหรือลูกเสือ
ให้มีพิธีกรคนหนึ่งซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับการค่ายเป็นผู้ดำเนินการ และให้มีการปฏิบัติในการชักธงชาติ
ขึ้นสู่ยอดเสาตามลำดับ ดังนี้

๑.๑) ให้พิธีกรยืนอยู่หน้าเสาธง หันหลังให้เสาธง ห่างประมาณ ๓ ก้าว

๑.๒) ให้คำสั่งเรียก “กอง” ใช้สัญญาณมือเรียกแถวรูปครึ่งวงกลม

๑.๓) ให้หมู่แรกอยู่ทางซ้ายมือของผู้เรียกเสมอ ทุกคนจะต้องจัดแถว
โดยการสับัดหน้าไปทางขวามือระยะเคียงระหว่างบุคคลภายในหมู่ ๑ ช่วงศอก โดยให้มือซ้ายทาบสะโพก
และดันศอกซ้ายให้เป็นแนวเดียวกับลำตัวระยะเคียงระหว่างหมู่ ๑ ช่วงแขน โดยให้รองนายหมู่
ยกแขนซ้ายขึ้นวัดระยะแล้วเอียง

๑.๔) ให้หมู่ถัดไปเข้าแถวจัดระยะเคียงต่อจากหมู่แรกเรียงกันไปตามลำดับ
จนครบทุกหมู่เป็นรูปครึ่งวงกลม ให้หมู่สุดท้ายอยู่ทางขวามือของผู้เรียกตรงกับหมู่แรก คือ รองนายหมู่
ของหมู่สุดท้ายจะต้องยืนตรงกับนายหมู่ของหมู่แรก

๑.๕) เมื่อพิธีกรเห็นว่าจัดรูปแถวเรียบร้อยแล้วจะสั่ง “นิ่ง” ทุกคนสับัดหน้า
กลับและคนที่ยกศอกซ้ายมือทาบสะโพกก็ลดมือซ้ายลง ยืนอยู่ในท่าตรง ระวังอย่าให้วงกว้างเกินไปนัก
จะทำให้ได้ยินเสียงพูดไม่ชัดเจน

๑.๖) เมื่อทุกคนพร้อม พิธีกรสั่ง “ตามระเบียบ - พัก” แล้วสั่งกอง
อยู่ในท่าตรงเสียก่อน จึงสั่งให้หมู่บริการเข้าไปเริ่มพิธีการชักธงชาติ ในขณะเดียวกันพิธีกรกลับไปเข้าแถว
กับวิทยากรอื่นที่เข้าแถวอยู่หลังเสาธง เมื่อจะออกคำสั่งทุกครั้งให้ก้าวไปข้างหน้า ๑ ก้าว สั่งเสร็จให้กลับ
เข้าแถวตามเดิม

๑.๗) นายหมู่บริการหรือลูกเสือในหมู่บริการรวม ๒ คน วิ่งออกไป
ยืนห่างจากเสาธงชาติ ประมาณ ๓ ก้าว

๑.๘) ทั้งสองคนทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน คนทางขวามือเดินเข้าไป ๒ ก้าว
ยื่นเท้าชิด แก้วเชือกผูกเสาธงถอยหลังกลับไปอยู่ที่เดิม แยกเชือกตรงเส้นที่จะชักขึ้นให้คนอยู่ทางซ้ายมือถือไว้
ส่วนธงชาติอยู่ที่คนข้างขวาอย่าให้เส้นเชือกหย่อน ยืนเตรียมพร้อม แล้วพิธีกรสั่ง “กองเคารพธงชาติ”

๑.๙) ลูกเสือตามที่กำหนดในหมู่บริการนำร้องเพลงชาติ ลูกเสือทุกคน
ร้องเพลงชาติ พอเริ่มร้องเพลงให้ผู้ชักธงคนทางซ้ายค่อย ๆ สาวสายเชือกให้ธงขึ้นสู่ยอดเสาช้า ๆ
ให้สายเชือกตึง ส่วนคนข้างขวามือสายเชือกให้ธงค่อย ๆ ขึ้นไป และคุมสายเชือกให้ตึงเสมอกัน ผู้ชักธง
จะต้องกะระยะว่า พอเพลงชาติจะจบ กะให้ระยะธงชาติห่างจากปลายเสาประมาณ ๕๐ เซนติเมตร
พอเพลงชาติจบ จึงกระตุกเชือกให้ธงชาติถึงปลายเสาพอดี เสร็จแล้วคนทางขวาไปผูกเชือกให้เรียบร้อย
แล้วถอยหลังกลับมา

๑.๑๐) ผู้เชิญธงชาติทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน แล้วกลับหลังหันวิ่งไปเข้าแถว
ตามเดิม และรับไม้ยามมาจากที่ฝากไว้ ทำวันทยาวิฑู พิธีกรสั่ง “เรียบ - อาวุธ”

๑.๑๑) พิธีกรสั่ง “หมู่บริการนำสวดมนต์” แล้วสั่ง “สงบนิ่ง” ลูกเสือทุกคน
รวมทั้งวิทยากรยืนสงบนิ่ง ๑ นาทีแล้วเงยหน้าขึ้น (ตามคู่มือการฝึกระเบียบแถว ๆ)

๑.๑๒) พิธีกรสั่ง “กองตามระเบียบ - พัก” แล้วพิธีกรเชิญผู้บังคับการค่าย

๑.๑๓) ขณะที่ผู้บังคับการค่ายเดินออกไปหน้าเสาธง พิธีกรสั่ง “กอง - ตรง”
“วันทยา - วิฑู” ผู้บังคับการค่ายทำวันทยหัตถ์ตอบ พิธีกรสั่ง “เรียบ อาวุธ - ตามระเบียบพัก”

๑.๑๔) ผู้บังคับการค่ายกล่าวปราศรัย ดำเนินการเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน เช่น การรายงานการตรวจให้โอวาทตามขั้นตอน จบแล้วพิธีกรสั่ง “กอง – ตรง” “วันทยา - วุธ” ผู้บังคับการค่ายทำวันทยหัตถ์ตอบ พิธีกรสั่ง “เรียบ อาวุธ” “ตามระเบียบ – พัก”

๑.๑๕) พิธีกรนัดหมายแล้วสั่ง “กอง – ตรง” “กอง - แยก”

หมายเหตุ ๑. กรณีที่ไม่มีไม้ง่าม ไม่ต้องสั่ง “วันทยาอาวุธ”

๒. กรณีที่นายหมู่มีอาวุธคนเดียวไม่ต้องสั่งวันทยาอาวุธ แต่ตัวนายหมู่ต้องทำวันทยาอาวุธ

๒) พิธีรอบเสาธงในตอนเช้าระหว่างการฝึกอบรม (มีอาวุธประจำกาย)

การประชุมรอบเสาธง สำหรับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือหรือลูกเสือให้มีพิธีกรคนหนึ่งซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับการค่ายเป็นผู้ดำเนินการ และให้มีการปฏิบัติในการชักธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาตามลำดับ ดังนี้

๒.๑) ให้พิธีกรยืนอยู่หน้าเสาธง หันหลังให้เสาธง ห่างประมาณ ๓ ก้าว

๒.๒) ให้คำสั่งเรียก “กอง” ใช้สัญญาณมือเรียกแถวรูปครึ่งวงกลม

๒.๓) ให้หมู่แรกอยู่ทางซ้ายมือของผู้เรียกเสมอ ทุกคนจะต้องจัดแถวโดยการสับัดหน้าไปทางขวา มีระยะเยื้องระหว่างบุคคลภายในหมู่ ๑ ช่วงศอก โดยให้มือซ้ายทาบสะโพก และต้นศอกซ้ายให้เป็นแนวเดียวกับลำตัวระยะเยื้องระหว่างหมู่ ๑ ช่วงแขน โดยให้รองนายหมู่ยกแขนซ้ายขึ้นวัดระยะแล้วเอาลง

๒.๔) ให้หมู่ถัดไปเข้าแถวจัดระยะเยื้องต่อจากหมู่แรกเรียงกันไปตามลำดับจนครบทุกหมู่เป็นรูปครึ่งวงกลม ให้หมู่สุดท้ายอยู่ทางขวามือของผู้เรียกตรงกับหมู่แรก คือ รองนายหมู่ของหมู่สุดท้ายจะต้องยืนตรงกับนายหมู่ของหมู่แรก

๒.๕) เมื่อพิธีกรเห็นว่าจัดรูปแถวเรียบร้อยแล้วจะสั่ง “นิ่ง” ทุกคนสับัดหน้ากลับ และคนที่ยกศอกซ้ายมือทาบสะโพกก็ลดมือซ้ายลง ยืนอยู่ในท่าตรง ระวังอย่าให้วงกว้างเกินไปนักจะทำให้ได้ยินเสียงพูดไม่ชัดเจน

๒.๖) เมื่อทุกคนพร้อม พิธีกรสั่ง “ตามระเบียบ – พัก” แล้วสั่งกองอยู่ในท่าตรงเสียก่อน จึงสั่งให้หมู่บริการเข้าไปเริ่มพิธีการชักธงชาติ ในขณะเดียวกันพิธีกรกลับไปเข้าแถวกับวิทยากรอื่นที่เข้าแถวอยู่หลังเสาธง เมื่อจะออกคำสั่งทุกครั้งให้ก้าวไปข้างหน้า ๑ ก้าว สั่งเสร็จให้กลับเข้าแถวตามเดิม

๒.๗) นายหมู่บริการหรือลูกเสือในหมู่บริการรวม ๒ คน ฝากไม้ง่ามไว้กับคนถัดไป วิ่งออกไปยืนห่างจากเสาธงชาติ ประมาณ ๓ ก้าว

๒.๘) ทั้งสองคนทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน คนทางขวามือเดินเข้าไป ๒ ก้าว ยืนเท้าชิด แก้มชิดผูกเสาธงถอยหลังกลับไปอยู่ที่เดิม แยกเชือกธงเส้นที่จะชักขึ้นให้คนอยู่ทางซ้ายมือถือไว้ ส่วนธงชาติอยู่ที่คนข้างขวา อย่าให้เส้นเชือกหย่อน ยืนเตรียมพร้อม แล้วพิธีกรสั่ง “กอง เคารพธงชาติ วันทยา - วุธ”

๒.๙) ลูกเสือตามที่กำหนดในหมู่บริการนำร้องเพลงชาติ ลูกเสือทุกคนร้องเพลงชาติ พอเริ่มร้องเพลงให้ผู้ชักธงคนทางซ้ายค่อย ๆ สวสวายเชือกให้ธงขึ้นสู่ยอดเสาช้า ๆ ให้สายเชือกตึง ส่วนคนข้างขวามือสวสวายเชือกให้ธงค่อย ๆ ขึ้นไป และคุมสายเชือกให้ตึงเสมอกัน ผู้ชักธงจะต้องกะระยะว่า พอเพลงชาติจะจบ กะให้ระยะธงชาติห่างจากปลายเสาประมาณ ๕๐ เซนติเมตร พอเพลงชาติจบ จึงกระตุกเชือกให้ธงชาติถึงปลายเสาพอดี เสร็จแล้วคนทางขวาไปผูกเชือกให้เรียบร้อย แล้วถอยหลังกลับมา

๒.๑๐) ผู้เชิญธงชาติทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน แล้วกลับหลังหันวิ่งไปเข้าแถวตามเดิม และรับไม้่งามมาจากที่ฝากไว้ทำวันทยาอวรุช พิธีกรสั่ง “เรียบ - อวรุช”

๒.๑๑) พิธีกรสั่ง “หมู่บริการนำสวดมนต์” แล้วสั่ง “สงบนิ่ง” ลูกเสือทุกคนรวมทั้งวิทยากรยืนสงบนิ่ง ๑ นาทีแล้วเงยหน้าขึ้น (ตามคู่มือการฝึกระเบียบแถว ฯ)

๒.๑๒) พิธีกรสั่ง “กองตามระเบียบ - พัก” แล้วพิธีกรเชิญผู้บังคับการค่าย

๒.๑๓) ขณะที่ผู้บังคับการค่ายเดินออกไปหน้าเสาธง พิธีกรสั่ง “กอง - ตรง” “วันทยา - อวรุช” ผู้บังคับการค่ายทำวันทยหัตถ์ตอบ พิธีกรสั่ง “เรียบอวรุช - ตามระเบียบพัก”

๒.๑๔) บังคับการค่ายกล่าวปราศรัย ดำเนินการเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน เช่น การรายงานการตรวจให้โอวาทตามขั้นตอน จบแล้วพิธีกรสั่ง “กอง - ตรง” “วันทยา - อวรุช” ผู้บังคับการค่ายทำวันทยหัตถ์ตอบ พิธีกรสั่ง “เรียบ - อวรุช” “ตามระเบียบ - พัก”

๒.๑๕) พิธีกรนัดหมายแล้วสั่ง “กอง - ตรง” “กอง - แยก”

หมายเหตุ ๑. กรณีที่ไม่มีไม้่งาม ไม่ต้องสั่ง “วันทยาอวรุช”

๒. กรณีที่นายหมู่มีอวรุชคนเดียวไม่ต้องสั่งวันทยาอวรุช แต่ตัวนายหมู่ต้องทำวันทยาอวรุช

๒.๕.๔ การตรวจเยี่ยม

๑) การตรวจตอนเข้าในการฝึกอบรม

สายตรวจ หมายถึง คณะวิทยากรที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับการค่ายให้ไปทำหน้าที่ในการตรวจ ไม่มีการตรวจ ในวันที่หนึ่งของการฝึกอบรม เพราะว่าเป็นแรกของการฝึกอบรม

ตรวจครั้งที่ ๑ ในวันที่สองของการฝึกอบรม สายตรวจจะตรวจจากหมู่ที่ ๑ ไปหมู่ที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ ตามลำดับ คະแนนมาตรฐาน ๒๕/๓๐ เป็นคະแนนประจำวัน

ตรวจครั้งที่ ๒ ในวันที่สามของการฝึกอบรม สายตรวจจะตรวจจากหมู่ที่ ๕ ไปหมู่ที่ ๔, ๓, ๒ และ ๑ ตามลำดับ คະแนนมาตรฐาน ๒๗/๓๐ เป็นคະแนนประจำวัน

๒) การแบ่งหน้าที่ของคณะสายตรวจ

คณะสายตรวจจะมี ๒ คน คนที่ ๑ เป็นหัวหน้าสายตรวจ ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าตรวจเครื่องแบบและการแต่งกาย คนที่ ๒ ตรวจความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในที่พัก ตรวจครัว และที่รับประทานอาหาร ตรวจการสุขาภิบาลของค่ายพัก

๓) วิธีปฏิบัติกาตรวจ

๓.๑) เมื่อก่อนจะถึงเวลานัดหมายเล็กน้อย ให้สมาชิกแต่ละหมู่แต่งเครื่องแบบครบถ้วนเข้าแถวหน้ากระดาน คอยรับการตรวจ

๓.๒) ให้คณะสายตรวจไปถึงที่ที่จะตรวจตามเวลาที่ได้นัดหมายไว้ มีหัวหน้าสายตรวจเป็นผู้นำ

๓.๓) เมื่อสายตรวจไปถึงแถวที่จะรับการตรวจ ให้นายหมู่สั่งสมาชิกในหมู่ทำความเคารพคณะสายตรวจ ตามวิธีการของลูกเสือ

๓.๓.๑) ครั้นแล้วให้หัวหน้าสายตรวจบอกให้คณะผู้ตรวจคนที่ ๒ ไปรออยู่ ณ ที่พักของสมาชิกในหมู่

๓.๓.๒) ให้หัวหน้าสายตรวจทำการตรวจเครื่องแบบ และเครื่องแต่งกายของสมาชิกในหมู่ทีละคน เริ่มต้นจากนายหมู่ก่อน แล้วให้นายหมู่เดินตามไปด้วย (เช่นเดียวกับการตรวจเครื่องแบบในพิธีปิดประชุมกอง)

๓.๓.๓) เมื่อตรวจเครื่องแต่งกายและร่างกายเสร็จทุกคนแล้ว ให้หัวหน้าสายตรวจสั่งให้รองนายหมู่ไปพบกับผู้ตรวจคนที่ ๒ เพื่อรับการตรวจความเป็นระเบียบเรียบร้อยในที่พัก

๓.๔) เมื่อได้ตรวจ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องเสร็จแล้ว ให้บันทึกคะแนนลงไว้ในตารางให้คะแนนประจำวัน คณะสายตรวจเคลื่อนไปตรวจหมู่ต่อไป นายหมู่นำสมาชิกของหมู่เดินเป็นแถวเรียงหนึ่ง คอนไม้ง่าม ไปยังเสาธง เพื่อประกอบพิธีการรอบเสาธงในตอนเช้าต่อไป

๒.๕.๕ การเปิดประชุมกองลูกเสือ จะดำเนินการในกรณี

๑) ก่อนการเรียนเนื้อหาในรายวิชาลูกเสือ
๒) ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแยกไปเรียนตามฐานเรียนรู้ มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้ การเปิดประชุมกอง การเล่นเกม การเรียน การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ และการปิดประชุมกอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

๒.๑) การเปิดประชุมกอง ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

- ๒.๑.๑) การชักธงชาติ
- ๒.๑.๒) การสวดมนต์
- ๒.๑.๓) การสงบนิ่ง
- ๒.๑.๔) การตรวจ
- ๒.๑.๕) การแยก

ขั้นตอนการชักธงชาติ ดำเนินการดังนี้

ผู้กำกับ ยืนในท่าตรง หน้าเสาธง (เสาธงย่อ) ห่างจากเสาธงประมาณ ๓ ก้าว ให้สัญญาณเรียก “กอง” พร้อมกับทำสัญญาณมือรูปครึ่งวงกลม

ลูกเสือ เมื่อได้ยินเสียงเรียก “กอง” เข้าแถวเป็นรูปครึ่งวงกลม หมู่ที่ ๑ อยู่ซ้ายมือของผู้กำกับ เรียงลำดับเรื่อยไปจนถึงหมู่ที่ ๕ โดยนายหมู่ หมู่ที่ ๑ และรองนายหมู่ หมู่ที่ ๕ จะยืนแนวเดียวกันกับผู้กำกับ ระยะห่างจากผู้กำกับถึงนายหมู่ หมู่ที่ ๑ และนายหมู่ หมู่ที่ ๕ เท่ากัน (รัศมีของวงกลม) ลูกเสือทุกคนรีบจัดแถวรูปครึ่งวงกลม ระยะห่างระหว่างบุคคล ให้ลูกเสือ ยกศอกซ้ายขึ้น ส่วนรองนายหมู่ หมู่ที่ ๑-๔ เขยียดแขนซ้ายออกทางด้านข้าง เพื่อเว้นระยะระหว่างหมู่ ๑ ช่วงแขน รองนายหมู่ หมู่ที่ ๕ ไม่ต้องเขยียดแขน เมื่อผู้กำกับเห็นว่า เรียบร้อยแล้ว สั่ง “กอง - ตรง” การมาเข้าแถวเป็นรูปครึ่งวงกลมให้สวยงาม ระยะห่างจากลูกเสือทุกคนถึงผู้กำกับควรเท่ากัน เหมือนผู้กำกับเป็นศูนย์กลางของวงกลม

ผู้กำกับ เมื่อสังเกตเห็นว่า ลูกเสือเข้าแถวเรียบร้อยแล้ว สั่ง “กอง - ตรง” เมื่อพิจารณาเห็นว่าแถวยังไม่เรียบร้อยวงกลมเล็กเรียบร้อยแล้ว หรือไม่สวยงาม ให้สั่งจัดแถวใหม่ว่า “จัดแถว” และสั่ง “กอง - ตรง”

ลูกเสือ เมื่อได้ยินคำสั่ง “จัดแถว” ให้ลูกเสือทุกคนสับัดหน้าไปทางขวามือ ยกเว้นนายหมู่ หมู่ที่ ๑ ไม่ต้องสับัดหน้าพร้อมยกศอกซ้ายขึ้น ส่วนรองนายหมู่ทุกหมู่เขยียดแขนออกไปทางด้านซ้าย ยกเว้นรองนายหมู่ที่ ๕ ไม่ต้องเขยียดแขน

ผู้กำกับ ตรวจดูความเรียบร้อย เมื่อเห็นว่าเรียบร้อยแล้ว สั่งว่า “กอง - นิ่ง”

ลูกเสือ ลดศอกและแขนลง พร้อมสับัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรง

ผู้กำกับ สั่ง “ตามระเบียบ - พัก”

ลูกเสือ ทุกคนอยู่ในท่าพักตามระเบียบ

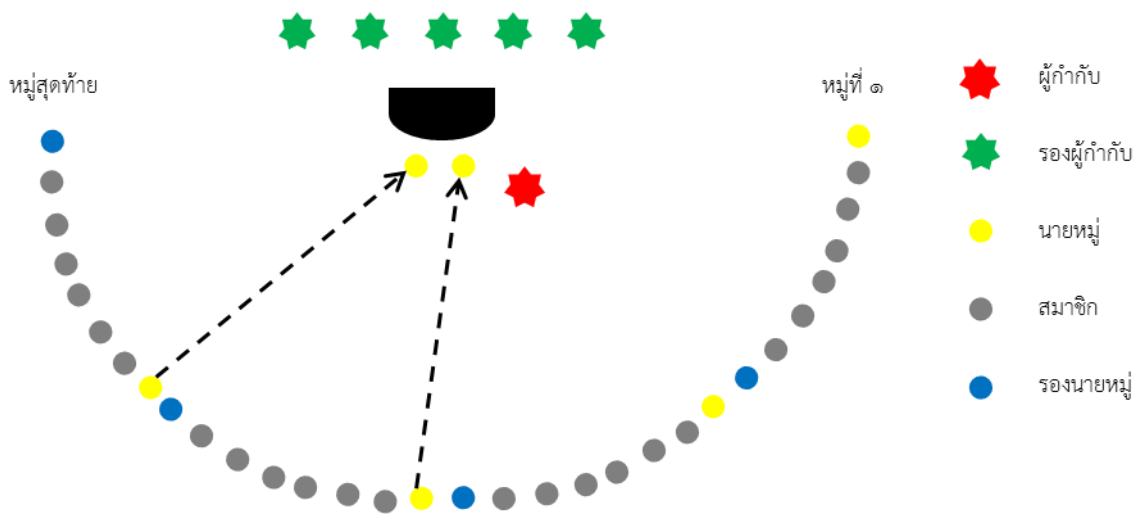
รองผู้กำกับ ยืนเข้าแถวอยู่หลังเสาธง ห่างจากเสาธงประมาณ ๓ ก้าว ควบคุมอยู่ท่าพัก หรือพักตามระเบียบ

ผู้กำกับ นัดหมายหมู่บริการที่จะทำหน้าที่ชักธงชาติ นำร้องเพลงชาติ และนำสวดมนต์ นัดหมาย เรียบร้อย แล้ว สั่ง “กอง – ตรง”

ลูกเสือ ทุกคนยืนในท่าตรง

รองผู้กำกับ ยืนในท่าตรง

ผู้กำกับ สั่งเสร็จแล้วถอยหลังก้าวเฉียงประมาณ ๓ ก้าว ยืนในแนวเดียวกับเสาธง ผู้กำกับจะยืน ด้านซ้ายหรือด้านขวา โดยพิจารณาจากหมู่บริการ ทั้งนี้จะต้องตรงกันข้ามกับหมู่บริการ เช่น ถ้าหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ เป็นหมู่บริการ ให้ผู้กำกับ ก้าวถอยมายืนทางด้านขวาของเสาธง ถ้าเป็น หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๔ ยืนด้านใดก็ได้ และถ้าหมู่ที่ ๕ ให้ถอยมายืนด้านซ้ายของเสาธงชาติ ดังรูป

รูปที่ ๑ การเข้าแถวเปิดประชุมกอง

ลูกเสือ นายหมู่ที่ทำหน้าที่หมู่บริการ ผากรงหมู่ไว้กับคนที่ยืนข้างเคียงแล้ววิ่งไปยืนหน้าเสาธงพร้อม ๆ กันโดยยืนห่างจากเสาธงประมาณ ๓ ก้าว ทำความเคารพพร้อมกัน ด้วยวันทยหัตถ์ ลดมือลง พร้อมกัน ผู้ที่ยืนขวามือก้าวไปข้างหน้า ๒ ก้าว ยืนเท้าชิด แยกเชือกผูกธงแล้วถอยหลังกลับมา ยืนที่เดิม แยกเชือกให้คนข้าง ๆ ถือ โดยธงชาติอยู่ทางขวามือเสมอ (ดูรูปที่ ๑)

ผู้กำกับ สั่ง “กอง – เคารพธงชาติ” “วันทยา – วุธ”

ลูกเสือ ทุกคนทำวันทยาวัธ

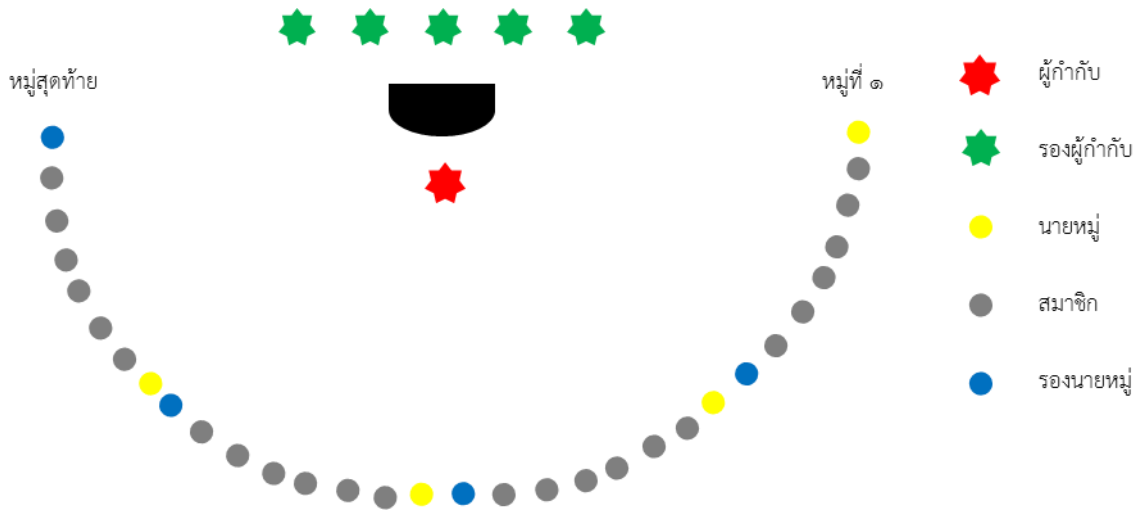
ผู้กำกับ และรองผู้กำกับ ทำวันทยหัตถ์

หมู่บริการ หมู่บริการ เพียงคนเดียวนำร้องเพลงชาติ เมื่อเพลงชาติจบพร้อมกับธงขึ้นสู่ยอดเสาแล้ว นายหมู่หมู่บริการทำหน้าที่ชักธงชาติคนขวามือ นำเชือกผูกธงเข้ากับเสาธงโดยก้าวเท้าเข้าไป ๒ ก้าวไปยืน เท้าทั้ง ๒ ชิดกัน ผูกธง ผูกเสร็จถอยกลับที่เดิมทำวันทยหัตถ์พร้อมกัน ลดมือลง ทำกลับหลังหันวิ่งกลับที่เดิม นำธงหมู่มาถือไว้พร้อมกับแสดงทำวันทยาวัธ

ผู้กำกับ และรองผู้กำกับ ลดมือลงเมื่อผู้ชักธงชาติทำความเคารพและลดมือลง

ขั้นตอนการสวดมนต์ ดำเนินการดังนี้

ผู้กำกับ ก้าวไปยืนหน้าเสาธงที่ตำแหน่งเดิม (ดูรูปที่ ๒) เมื่อนายหมู่ หมู่บริการทั้ง ๒ คน รับธงหมู่ มาถือ และอยู่ในท่าวันทยาอุธเรียบร้อยแล้ว สั่งต่อไป “เรียบ – อาวุธ” แล้วถอดหมวก อาจจะสั่ง “ถอดหมวก สวดมนต์” ก็ได้เพื่อเป็นการเตือนลูกเสือ

รูปที่ ๒ การยืนหน้าเสาธง

รองผู้กำกับ ถอดหมวกเช่นเดียวกัน เพื่อสวดมนต์

ลูกเสือ ถอดหมวก โดยปฏิบัติดังนี้ งอศอกซ้าย แขนท่อนบนติดลำตัว แขนท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบน นิ้วหัวแม่มือตั้งขึ้นข้างบน มือขวาจับไม้ง่ามมาวางไว้ระหว่างปลายเท้าทั้งสอง ส่วนบนของไม้ง่าม พิงแขนซ้ายไว้ แล้วใช้มือขวาจับที่หมวกด้านขวาสำหรับหมวกทรงอ่อนของลูกเสือวิสามัญ แล้วถอดหมวกพร้อมกับยกมือซ้ายขึ้นมาประกบกับมือขวาทำพนมมือให้ด้านในหมวกหันไปทางซ้าย หน้าหมวกหันเข้าหาตัว ให้หมวกอยู่ระหว่างฝ่ามือทั้งสอง และหนีบหมวกไว้ ขั้นตอนในการถอดหมวกให้ทำติดต่อกันเรียบร้อยแล้ว

หมู่บริการนำสวดมนต์ ผู้แทนหมู่บริการนำสวดมนต์

ขั้นตอนการสงบนิ่ง ดำเนินการดังนี้

ผู้กำกับ เมื่อเห็นว่าลูกเสือสวดมนต์เรียบร้อยแล้ว อาจจะสั่ง “สงบนิ่ง” ด้วยก็ได้เป็นการเตือนลูกเสือให้ปฏิบัติ

ลูกเสือ ทำสงบนิ่งโดยการลดมือขวาที่จับหมวกไปอยู่ที่กึ่งกลางลำตัวแขนเหยียดตรงพร้อมกับวางฝ่ามือซ้ายทับลงบนฝ่ามือขวา ก้มหน้าเล็กน้อย สงบนิ่งประมาณ ๑ นาที แล้วเงยหน้าขึ้นสวมหมวก ให้ลูกเสือสังเกต ผู้กำกับ เมื่อเห็นผู้กำกับสวมหมวก ลูกเสือก็ปฏิบัติตาม

ผู้กำกับ สั่ง “สวมหมวก” หรือไม่สั่งก็ได้

รองผู้กำกับ ปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้กำกับ

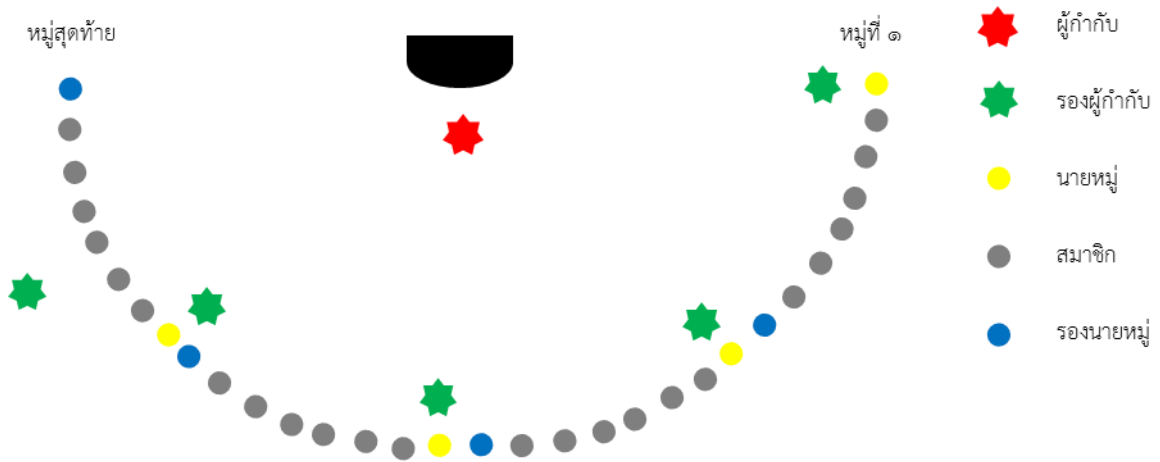
ลูกเสือ ใช้มือทั้งสองจับหมวกขึ้นสวมศีรษะ จัดหมวกให้เข้าที่ ลดมือทั้งสองลง มือขวายกไม้ง่ามกลับมาอยู่ทางขวามือตามเดิม อยู่ในท่าตรง (เรียบอาวุธ)

ผู้กำกับ สำรวจดูว่าลูกเสือทุกคนอยู่ในท่าเรียบอาวุธแล้ว สั่งต่อไปว่า “ตามระเบียบ – พัก”

ลูกเสือ อยู่ในท่าพักตามระเบียบ

ขั้นตอนการตรวจ ดำเนินการดังนี้

ในการเปิดประชุมกองให้ตรวจสอบภาพ เช่น เล็บมือ ฟัน ผ้าเช็ดหน้า เป็นต้น หรือตรวจอุปกรณ์
ซึ่งได้สั่งเตรียมให้นำมาล่วงหน้าแล้ว เช่น เชือกสำหรับผูกเงื่อน เป็นต้น

รูปที่ ๓ ตำแหน่งการยืนของรองผู้กำกับในการตรวจ

- การตรวจโดยรองผู้กำกับ

ผู้กำกับ สั่งให้รองผู้กำกับไปตรวจ โดยการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าว่าให้ตรวจอะไร

รองผู้กำกับ เมื่อได้รับคำสั่งให้ไปตรวจ ให้ทำเคารพผู้กำกับโดยการทำวันทยหัตถ์ เมื่อผู้กำกับ
รับการเคารพแล้ว ให้รองผู้กำกับรีบเดินไปยืนหน้านายหมู่หมู่ที่จะตรวจ ห่างจากนายหมู่
ประมาณ ๓ ก้าว (รูปที่ ๔)

นายหมู่ เมื่อรองผู้กำกับ มายืนข้างหน้าห่างประมาณ ๓ ก้าว สั่ง “ หมู่.....ตรง ” “ วันทยา – รุช ”
เมื่อลูกเสือทุกคนปฏิบัติตามคำสั่งรวมทั้งตัวนายหมู่ด้วย

รองผู้กำกับ เมื่อลูกเสือทำวันทยารุช ให้รับความเคารพด้วยวันทยหัตถ์

รูปที่ ๔ การยืนรับการตรวจ

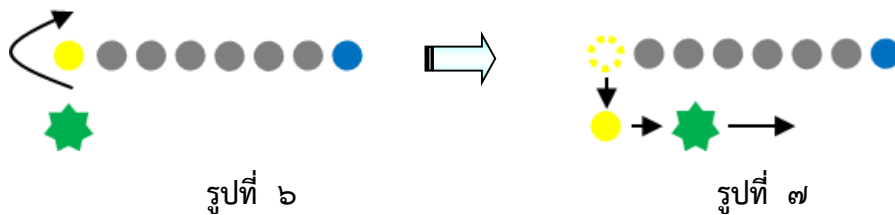
นายหมู่ ลดมือลงในท่าเรียบอาวูช แล้วก้าวไปข้างหน้า ๑ ก้าว (รูปที่ ๕) ทำวันทยารุช และรายงาน
“หมู่.....พร้อมที่จะรับการตรวจแล้วครับ (ค่ะ)” กล่าวรายงานเสร็จลงมือลงในท่าเรียบอาวูช

- ผู้กำกับ
- รองผู้กำกับ
- นายหมู่
- สมาชิก
- รองนายหมู่

รูปที่ ๕ ตำแหน่งการยืนของนายหมู่ขณะกล่าวรายงานเพื่อรับการตรวจ

- นายหมู่** ก้าวถอยหลังกลับที่เดิม (รูปที่ ๖) ทำวันทยาวัธ และสั่ง “เรียบ – อาวุธ” ลูกเสือในหมู่ทุกคน รวมทั้ง นายหมู่ลดมือลงในท่าเรียบอาวุธ (ท่าตรง)
- รองผู้กำกับ** ก้าวเข้าไปข้างหน้าประมาณ ๑ ก้าว (รูปที่ ๗) ตรวจนายหมู่เสร็จ แล้วเดินไปทางขวา โดยสไลด์เท้าขวาไปทางขวา ๑ ก้าว แล้วสไลด์เท้าซ้ายชิดเท้าขวา เพื่อทำการตรวจคนที่ ๒ และ คนต่อ ๆ ไป
- นายหมู่** ก้าวมาข้างหน้าประมาณ ๒ ก้าว ถือไม้ง่ามในท่าตรง (กระตุกไม้ง่ามให้สูงขึ้นจากพื้นดินเล็กน้อยทุกครั้งที่ก้าวเดิน) ทำกลับหลังหันขณะนี้จะยืนหันหน้าเข้าหาหมู่ของตนเอง ให้ยืนเยื้องไปข้างหลังของรองผู้กำกับเล็กน้อย เดินก้าวตามรอง ผู้กำกับ ไปทางขวาเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ การเดินให้สไลด์ เท้าขวา ๑ ก้าว แล้วสไลด์เท้าซ้ายชิดเท้าขวา
- รองผู้กำกับ** เดินสไลด์เท้าไปทางขวาตรวจลูกเสือทีละคน การกล่าวติชมหรือข้อเสนอแนะให้กล่าวกับ นายหมู่ที่เดินตาม (ไม่ต้องเอามือเข้าไปจับต้องตัวลูกเสือ หรือ เครื่องแบบของลูกเสือ) ตรวจ จนถึงคนสุดท้าย

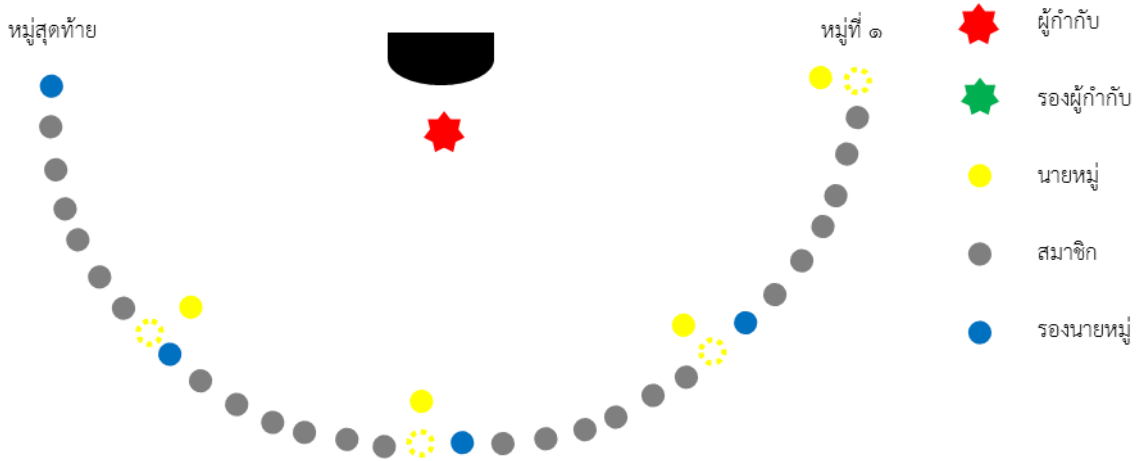
- หมายเหตุ** ๑. ถ้าเป็นการตรวจเครื่องแต่งกายให้นายหมู่สไลด์เท้าตามรองผู้กำกับ ทั้งด้านหน้าและด้านหลังของหมู่
๒. ถ้าเป็นการตรวจสุขภาพนายหมู่สไลด์เท้าตามรองผู้กำกับเฉพาะด้านหน้า ไม่ต้องอ้อมตามด้านหลัง

- นายหมู่เดินกลับไปยืนหัวแถวในหมู่ตามเดิม รองผู้กำกับเดินไป ยืนหน้านายหมู่ประมาณ ๓ ก้าว
- นายหมู่** สั่ง “วันทยา – วัธ” ลูกเสือทุกคนทำวันทยาวัธ เฉพาะนายหมู่พูดว่า “หมู่...ขอบคุณครับ (ค่ะ)”
- รองผู้กำกับ** รับการเคารพด้วยวันทยหัตถ์
- นายหมู่** สั่ง “เรียบ – อาวุธ” “ ตามระเบียบ – พัก” ลูกเสือในหมู่ทุกคนรวมทั้งนายหมู่ปฏิบัติ ตามคำสั่ง

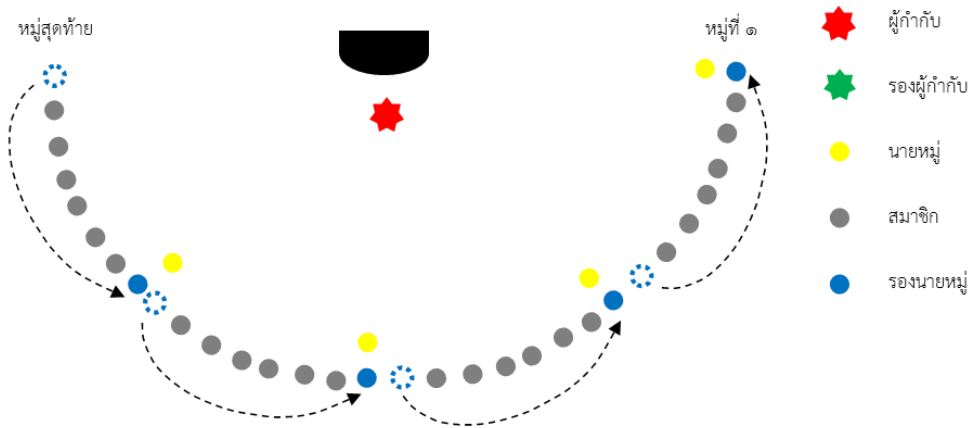
- รองผู้กำกับ** เมื่อนายหมู่สั่ง เรียบอาวุธ ให้รองผู้กำกับลดมือลง ทำกลับหลังหัน ทำความเคารพผู้กำกับ โดยการทำวันทยหัตถ์พร้อมกับรายงานผลการตรวจ (ยืนห่างจากนายหมู่ที่ตรวจประมาณ ๓ ก้าว) ต่อผู้กำกับด้วยเสียงชัดเจน เช่น “ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ไปตรวจ.....หมู่..... ผลปรากฏว่า.....” เมื่อรายงานเสร็จเรียบร้อยลดมือลง กลับไปยืนด้านหลังเสาธงตามเดิม
- ผู้กำกับ** เมื่อรองผู้กำกับทำความเคารพและรายงาน ให้รับการเคารพและการรายงานด้วยวันทยหัตถ์ เช่นเดียวกัน เมื่อรองผู้กำกับรายงานเสร็จลดมือลง จึงลดมือลงพร้อมกัน และหันไปรับรายงานจากผู้อื่นต่อไป หลังจากรองผู้กำกับตรวจและรายงานผลการตรวจ กลับไปยืนหลังเสาธงทุกคน แล้วสั่งต่อไปว่า “กอง - ตรง” “กอง - แยก”
- ลูกเสือ** เมื่อได้ยินคำสั่ง “กอง - แยก” ให้ทำขวาหัน แล้วแยกย้ายกันไปอยู่ในบริเวณใกล้เคียง เพื่อการเรียนรู้ต่อไป.....

- การตรวจโดยนายหมู่

ในกรณีที่ไม่มีรองผู้กำกับ หรือไม่มีอาสาสมัครช่วยทีมงานผู้กำกับก็สามารถให้ นายหมู่ ทำหน้าที่ช่วยเหลือในการตรวจขั้นตอนในการตรวจของนายหมู่ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- นายหมู่** เมื่อได้ยินคำสั่งจากผู้กำกับว่า “ นายหมู่ตรวจ.....” ขณะนี้ลูกเสือทุกคนยืนอยู่ในท่าพักตามระเบียบ นายหมู่ทุกหมู่ยืนในท่าตรง พร้อมกับทำวันทยาวิรูตต่อผู้กำกับ
- ผู้กำกับ** รับการเคารพจากนายหมู่ด้วยการวันทยหัตถ์ครั้งเดียวพอ
- นายหมู่** เรียบอาวุธ ก้าวมาข้างหน้าหมู่ของตนเองประมาณ ๓ ก้าว แล้วทำกลับหลังหันยืนในท่าตรง
- รองนายหมู่** เมื่อผู้กำกับสั่ง “นายหมู่ตรวจ.....” รองนายหมู่ทุกหมู่ยืนในท่าตรง แล้วกลับหลังหันวิ่งอ้อมหลัง ไปยืนแทนนายหมู่ ในท่าพักตามระเบียบ พอดีกับที่นายหมู่กลับหลังหันมาในท่าตรง เมื่อพร้อมแล้ว รองนายหมู่สั่ง “หมู่.....ตรง” “วันทยา - วิรูต” รองนายหมู่และลูกเสือในหมู่ทุกคนปฏิบัติตามคำสั่ง
- นายหมู่** เมื่อรองนายหมู่สั่ง “วันทยา - วิรูต” นายหมู่รับการเคารพด้วยท่าวันทยาวิรูต

รองนายหมู่ เรียบอาวุธ ก้าวไปข้างหน้า ๑ ก้าว ทำวันทยาอูธและกล่าว “ หมู่.....
พร้อมที่จะรับการตรวจแล้วครับ (ค่ะ) ”

นายหมู่ รับการเคารพด้วยวันทยาอูธ

รองนายหมู่ เรียบอาวุธ พร้อมกับถอยหลังกลับเข้าที่

นายหมู่ เรียบอาวุธพร้อมรองนายหมู่

รองนายหมู่ เมื่อถอยหลังกลับเข้าที่แล้วทำวันทยาอูธ แล้วสั่ง “ เรียบ – อาวุธ ”

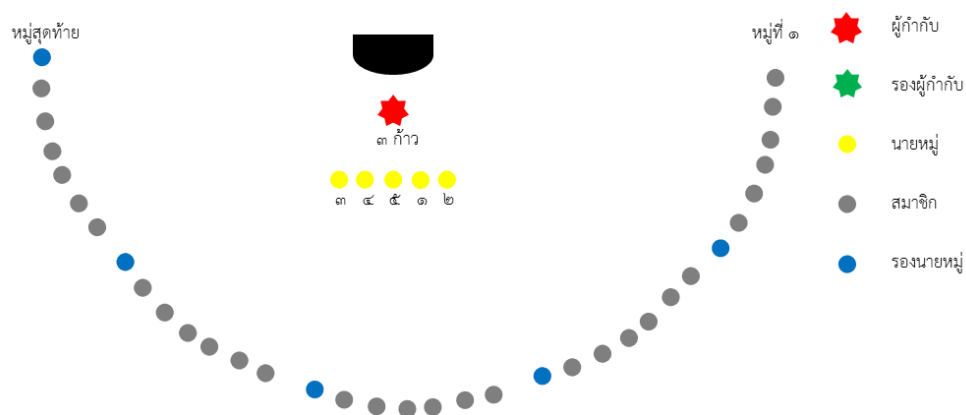
ลูกเสือ ทุกคนปฏิบัติตามคำสั่งของรองนายหมู่

หมายเหตุ ๑. ขณะที่เดินทั้งนายหมู่และรองนายหมู่ถือไม้่งามในท่าตรง และกระตุกไม้่งามให้สูงจากพื้นเล็กน้อยทุกครั้งที่เกิดเดิน เพื่อไม่ให้ไม้่งามลากที่พื้น

๒. ตรวจสอบสภาพไม้่อ้มหลัง ตรวจสอบเครื่องแบบเดินอ้อมหลังเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยด้านหลัง

- การรายงานผลการตรวจของนายหมู่

การรายงานผลการตรวจของนายหมู่แตกต่างกับรายงานของผู้กำกับ โดยมีวิธีการและรูปแบบดังต่อไปนี้

นายหมู่ เมื่อนายหมู่ทุกหมู่ตรวจเรียบร้อยแล้ว ให้นายหมู่ทำหน้าที่หมู่บริการในวันนั้นวิ่งนำไปเข้าแถวหน้าผู้กำกับเป็นรูปแถวหน้ากระดาน ห่างจากผู้กำกับประมาณ ๓ ก้าว ในครั้งนี้หมู่ ๓ และหมู่ที่ ๔ เป็นหมู่บริการจึงเรียงแถวตามลำดับดังนี้ ๓ ๔ ๕ ๑ ๒ หมู่ที่ ๒

อยู่ซ้ายมือของผู้กำกับ (ดังรูป) ผู้กำกับยืนตรงกับหมู่ที่ ๕ เมื่อเรียบร้อยแล้ว นายหมู่ หมู่ที่ ๓ ทำวันทยาอูฐ แล้วเรียบอวูฐ ก้าวตรงมาข้างหน้า ๑ ก้าว ทำวันทยาอูฐ พร้อมสะบัดหน้าไปทางผู้กำกับ ทุกส่วนอยู่ในท่าตรงยกเว้นใบหน้าเท่านั้นที่สะบัดไปทางผู้กำกับ เพื่อรายงาน โดยการกล่าวรายงานดังต่อไปนี้ “ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ไปตรวจ.....หมู่.....ผล.....” กล่าวรายงานเสร็จสะบัดหน้า กลับท่าตรง เรียบอวูฐ ก้าวถอยหลัง ๑ ก้าวกลับไปเดิมทำวันทยาอูฐ ขณะเดียวกันนายหมู่ หมู่ที่ ๔ ทำวันทยาอูฐพร้อมกับนายหมู่ หมู่ที่ ๓ และเรียบอวูฐพร้อมกันอีกครั้ง ต่อจากนั้นนายหมู่ หมู่ที่ ๔ ก้าวออกมาข้างหน้า ๑ ก้าว ทำวันทยาอูฐ สะบัดหน้าไปทางผู้กำกับพร้อมกับรายงาน ปฏิบัติเช่นเดียวกับ นายหมู่ หมู่ที่ ๓ รายงานเสร็จเรียบอวูฐ ถอยหลังกลับไปเดิมทำวันทยาอูฐ และเรียบอวูฐพร้อมกับนายหมู่ หมู่ที่ ๕ ปฏิบัติเช่นนี้เรื่อยไป ต่างกันตรงที่หมู่ที่ ๕ ไม่ต้องสะบัดหน้า ให้ยื่นรายงานในท่าตรง ส่วนหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ ให้สะบัดหน้าไปทางผู้กำกับเพื่อรายงาน

- ผู้กำกับ** ปฏิบัติเช่นเดียวกับการรับรายงานจากรองผู้กำกับ คือเมื่อนายหมู่แต่ละคนทำวันทยาอูฐ ก็รับการเคารพด้วยการทำวันทยหัตถ์ และลดมือลงเมื่อนายหมู่รายงานเสร็จ และเรียบอวูฐ ผู้กำกับจึงลดมือลงพร้อมกัน และรับการเคารพใหม่เมื่อนายหมู่หมู่ต่อไปทำวันทยาอูฐ เมื่อทุกคนรายงานเสร็จเรียบร้อยแล้วส่งนายหมู่กลับเข้าที่
- นายหมู่** เมื่อรับคำสั่งให้กลับเข้าที่ ทุกคนทำวันทยาอูฐ และเรียบอวูฐขวาหัน วิ่งกลับเข้าที่
- รองนายหมู่** เมื่อนายหมู่วิ่งกลับมาที่หมู่ ให้ยืนในท่าตรง แล้วกลับหลังหัน และวิ่งอ้อมหลังไปอยู่ท้ายแถวตามเดิม

๒.๒) การเล่นเกม หรือร้องเพลง เพื่อเตรียมความพร้อมของร่างกาย ในการเรียนการสอนและการเข้าร่วมกิจกรรม เกมที่ใช้ในการสอนควรเหมาะกับวัยของลูกเสือวิสามัญ หรือสอนร้องเพลงเป็นการนำเข้าสู่บทเรียนที่จะเรียนต่อไป

- ๒.๓) การเรียน
- เรียนเนื้อหาวิชาลูกเสือ กศน. ในแต่ละระดับการศึกษา (ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)
  - การเรียนรู้ในรูปแบบฐานการเรียนรู้ กรณีที่ออกแบบการจัดกิจกรรมเป็นฐานการเรียนรู้
  - เรียนรู้ตามตารางการฝึกอบรม

๒.๔) การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ หรือร้องเพลง เพื่อผ่อนคลาย หรือเป็นคติเตือนใจ โดยการเล่านิทานหรือการเล่าเรื่องสั้นที่เป็นคตินี้ เป็นการสรุปบทเรียนหรือเป็นการอบรมให้ลูกเสือปฏิบัติไปในทางที่ดี ซึ่งผู้กำกับจะต้องเตรียมเนื้อหาหรือนิทานให้เหมาะสม กับสิ่งที่เรียนหรือเหมาะสมกับสถานการณ์

๒.๕) การปิดประชุมกอง

วิธีการปิดประชุมกอง จะต้องปฏิบัติภายหลังจากที่ได้เรียนจนหมดคาบเรียนแล้ว ก่อนเลิกให้มีการปิดประชุมกอง มี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

- ๒.๕.๑) การนัดหมาย
- ๒.๕.๒) การตรวจเครื่องแบบ
- ๒.๕.๓) การชักธงชาติลง
- ๒.๕.๔) การเลิกกอง

ขั้นตอนการนัดหมาย ดำเนินการดังนี้

ผู้กำกับ ให้สัญญาณให้ลูกเสือจัดแถวเป็นรูปครึ่งวงกลม เหมือนตอนเปิดประชุมกอง เมื่อลูกเสืออยู่ในท่าพักตามระเบียบ ทำการนัดหมายอาจจะนัดหมายให้เตรียมอุปกรณ์ เป็นต้น

ขั้นตอนการตรวจเครื่องแบบ ดำเนินการดังนี้

ผู้กำกับ หลังจากนัดหมาย สั่งให้รองผู้กำกับไปตรวจเครื่องแบบลูกเสือ การตรวจในการปิดประชุมกอง ให้ตรวจเครื่องแบบทุกครั้ง เพื่อเป็นการสำรวจว่าลูกเสือคนใดแต่งเครื่องแบบไม่ถูกต้อง หรือไม่เรียบร้อย จะได้แก้ไขก่อนกลับบ้าน มิฉะนั้นจะนำความเสื่อมเสียให้แก่กองลูกเสือได้ ในการตรวจเครื่องแบบ นั้น มีข้อแตกต่างจากการตรวจสุขภาพ ในขั้นตอนปิดเล็กน้อย คือ ในขั้นตอนเปิดตรวจสุขภาพ ตรวจนายหมู่เฉพาะด้านหน้าอย่างเดียว ในขั้นตอนการปิดตรวจเครื่องแบบ เมื่อตรวจด้านหน้าเสร็จแล้ว ผู้ไปตรวจสั่ง นายหมู่ – กลับหลัง – หัน เพื่อตรวจด้านหลัง

รองผู้กำกับ ยืนห่างจากนายหมู่ประมาณ ๓ ก้าว การปฏิบัติเช่นเดียวกับการตรวจสุขภาพ เมื่อนายหมู่รายงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว และถอยไปยืนในแถวในท่าเรียบร้อยแล้ว รองผู้กำกับก้าวไปข้างหน้า ๑ ก้าว ตรวจเครื่องแบบด้านหน้าของนายหมู่ ตรวจเสร็จสั่งนายหมู่กลับหลังหัน

นายหมู่ เฉพาะนายหมู่ทำกลับหลังหัน

รองผู้กำกับ ตรวจเครื่องแบบด้านหลังของนายหมู่ ตรวจเสร็จ สั่ง “กลับหลัง – หัน”

นายหมู่ ทำกลับหลังหัน

รองผู้กำกับ เดินตรวจเครื่องแบบคนอื่น ๆ โดยการสไลด์ไปทางขวามือเช่นเดียวกับการตรวจสุขภาพ

นายหมู่ ก้าวไปข้างหน้า ๒ ก้าว ทำกลับหลังหัน ก้าวตามรองผู้กำกับเช่นเดียวกับการตรวจขณะเดินให้เอียงมาข้างหลังรองผู้กำกับเล็กน้อย

รองผู้กำกับ เมื่อตรวจเครื่องแบบด้านหน้าของทุกคนสุดท้ายเสร็จแล้ว ให้เดินอ้อมหลัง เพื่อตรวจด้านหลัง การปฏิบัติทำเช่นเดียวกับการตรวจด้านหน้า โดยมีนายหมู่เดินตามจนถึงคนหัวแถว

นายหมู่ กลับที่เดิม สั่งลูกเสือทำความเคารพ และกล่าวขอบคุณ

รองผู้กำกับ รับการเคารพและการขอบคุณจากนายหมู่เรียบร้อยแล้ว หันกลับรายงานผลการตรวจต่อผู้กำกับ ปฏิบัติเช่นเดียวกับการตรวจสุขภาพ

ขั้นตอนการชักธงชาติลง ดำเนินการดังนี้

ผู้กำกับ เมื่อรองผู้กำกับตรวจและรายงานผลการตรวจเรียบร้อย สั่ง “กอง – ตรง” แล้วก้าวถอยเฉียงมายืนแนวเดียวกับเสาธงเช่นเดียวกับตอนเปิดประชุมกอง

ลูกเสือ ทุกคนยืนอยู่ในท่าตรง นายหมู่บริการทั้ง ๒ คนปฏิบัติ เช่นเดียวกับตอนชักธงชาติขึ้น

ผู้กำกับ สั่ง “กอง – เคารพธงชาติ ” “วันทยา – วุธ”

หมู่บริการ นายหมู่หมู่บริการที่ยืนทางขวา ชักธงลงมายาว ๆ ๓ ครั้ง ระวังอย่าให้ชายธงสัมผัสกับพื้นดิน คนขวามือนำเชือกไปผูก ถอยหลังกลับที่เดิม ทำวันทยาหัตถ์พร้อมกัน ลดมือลง กลับหลังหันวิ่งกลับเข้าที่ นำธงหมู่มาถือไว้ และทำท่าวันทยา วุธ

ผู้กำกับและรองผู้กำกับ ปฏิบัติเช่นเดียวกันตอนที่ชักธงขึ้น

ผู้กำกับ เมื่อนายหมู่บริการวิ่งกลับเข้าที่ ก้าวไปยืนหน้าเสาธงตามเดิม สั่ง “เรียบ – อาวุธ”

ลูกเสือ ทุกคนปฏิบัติตามคำสั่ง

หมายเหตุ การชักธงชาติลง คล้ายกับชักธงชาติขึ้น ในขั้นตอนเปิด อาจไม่ต้องนัดหมาย โดยเป็นที่รู้กันว่าผู้ชักธงชาติลง จะเป็นคนเดียวกับผู้ชักธงชาติขึ้นในขั้นตอนการเปิด ไม่มีการร้องเพลงชาติ ไม่มีการเป่านกหวีด (การเป่านกหวีดเวลาชักธงชาติลง จะใช้เฉพาะการอยู่ค่ายพักแรม การชุมนุม การฝึกอบรม ซึ่งจะชักธงชาติลง เวลา ๑๘.๐๐ น.)

ขั้นตอนการเลิกกอง ดำเนินการดังนี้

ผู้กำกับ สั่ง “กอง – เลิก”

ลูกเสือ ทำวันทยา – วุธ พร้อมกับกล่าวคำว่า ขอขอบคุณครับ (ค่ะ) แล้วเรียบอาวุธ (ปฏิบัติเองไม่ต้องสั่ง) แล้วทำขวาหันแยกย้ายกัน

๒.๕.๖ พิธีปิดการฝึกอบรม ขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

- ๑) เมื่อประธานในพิธีเข้าไปในบริเวณประกอบพิธี พิธีกรสั่งทำความเคารพว่า “กอง – ตรง” ประธานรับการเคารพแล้วนั่งเก้าอี้ พิธีกรสั่ง “นั่ง”
- ๒) เมื่อประธานในพิธีนั่งพักพอสมควรแล้ว พิธีกรเชิญประธานประกอบพิธี ประธานเดินไปที่โต๊ะหมู่บูชา ให้ทุกคนลุกขึ้นยืนด้วยตนเอง โดยไม่ต้องสั่ง
- ๓) ประธานนั่งลงกราบพระพุทธรูป ๓ ครั้ง แล้วลุกขึ้นยืนถอยหลัง ๑ ก้าวทำความเคารพ
- ๔) ผู้ร่วมในพิธียกมือที่ประนมขึ้นพร้อมกัน เมื่อประธานก้มศีรษะลงเล็กน้อย พร้อมประธานในพิธีก้มลงกราบ ๓ ครั้ง
- ๕) ต่อจากนั้นประธานเดินไปถวายสักการะแด่พระบรมรูป รัชกาลที่ ๖
- ๖) ประธานรับฟังคำกล่าวรายงานจากผู้บังคับการค่าย และมอบรางวัลแก่หมู่ที่มีคะแนนรวมสูงสุด หลังจากนั้นกล่าวปิดการอบรม

ตัวอย่างข้อความกล่าวปิด

โดยปกติผู้บังคับการค่ายจะปราศรัยต่อลูกเสือ ที่หน้าเสาธงในตอนเช้าของทุก ๆ วันที่มีพิธีเปิดการฝึกอบรมประจำวัน ฝากข้อคิดต่าง ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองและพัฒนาจิตใจของลูกเสือ คำปราศรัยที่ดีของผู้บังคับการค่าย ย่อมเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างสำคัญในการสร้างเจตคติที่ดีให้แก่ลูกเสือ

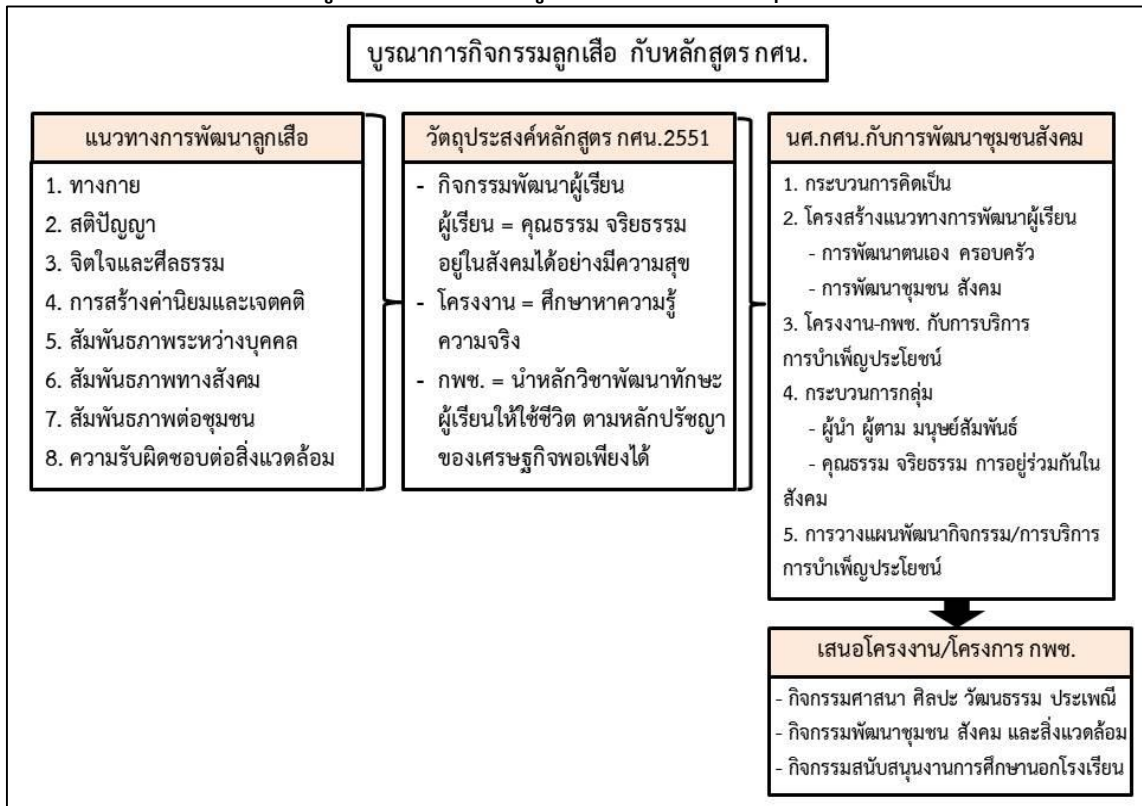
ในตอนสุดท้ายของการฝึกอบรม เป็นหน้าที่ของผู้บังคับการค่าย จะต้องกล่าวปราศรัยเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อฝากข้อคิดที่ดี แล้วจึงปิดการฝึกอบรม สารที่ควรกล่าว คือ

- ๑) ขอขอบคุณลูกเสือ และวิทยากร ตลอดจนเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ
- ๒) เน้นให้ทราบถึงความสำคัญของการลูกเสือ และความมุ่งหมายที่จะกระทำการให้บรรลุถึงอุดมการณ์ของการลูกเสือ
- ๓) ฝากข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจการลูกเสือ
- ๔) ขออภัยในสิ่งที่บกพร่อง หรือเป็นการล่วงเกินด้วยกาย วาจา ใจ ในระหว่างการฝึกอบรม
- ๕) อวยพรให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน และเดินทางกลับบ้าน
- ๖) กล่าวปิดการอบรม

หมายเหตุ ผู้บังคับการค่าย เห็นว่ามีสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติมเข้าไปได้ ทั้งนี้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับการค่าย สิ่งที่เหมาะสมไว้เป็นเพียงหลักที่ควรมีอยู่ในการกล่าวเท่านั้น

๓. การจัดกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

การบูรณาการกิจกรรมลูกเสือกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) เป็นกิจกรรมที่เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งในโครงสร้างที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดให้ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ชั่วโมง เป็นเงื่อนไขในการจบหลักสูตรและตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๗ ให้เพิ่มจำนวนชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตจาก ๑๐๐ ชั่วโมง เป็น ๒๐๐ ชั่วโมง โดยให้ใช้กับผู้เรียนที่ขึ้นทะเบียนเรียนตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ เป็นต้นมา ลักษณะกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑) กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตของตนเองและครอบครัว ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้เรียน และต้องพิจารณาในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

๑.๑) ประโยชน์ที่ตนเอง ครอบครัว ได้รับ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถสร้าง/พัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตให้ตนเอง/ครอบครัวอยู่ได้อย่างมีความสุข

๑.๒) การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและครอบครัว เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วผู้เรียนและครอบครัวเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ

๑.๓) การใช้กระบวนการกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานมีการประสานงานความรับผิดชอบ เสียสละ และจิตบริการ

๑.๔) ความเหมาะสมในการใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตามโครงการ

๑.๕) ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ ได้แก่ ความรู้ แหล่งข้อมูล วัสดุงบประมาณ และการเลือกใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

๑.๖) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นการคิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและครอบครัว

๒) กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และพิจารณาในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

๒.๑) ประโยชน์ที่ชุมชนและสังคมจะได้รับหรือบริการที่ช่วยเสริมหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ตลอดจนสนับสนุนการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และอื่น ๆ ที่ตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศ

๒.๒) การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว คนในชุมชน เห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ ทั้งด้านความคิด แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓) การใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน เสียสละจิตบริการตามวิถีประชาธิปไตย

๒.๔) การใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เป็นกิจกรรมที่ใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมโครงการที่นำเสนอ

๒.๕) ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรม เช่น บุคลากร วัสดุงบประมาณ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เป็นไปอย่างประหยัด และประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

๒.๖) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นการคิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์และทำให้เกิดการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและอย่างยั่งยืน

๓.๑ หลักการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

๓.๑.๑ สถานศึกษาให้ผู้เรียนวางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตร่วมกับครู กศน. เพื่อให้ผู้เรียนเสนอโครงการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต การเข้าร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแนวทางขั้นตอนที่สถานศึกษากำหนด

๓.๑.๒ สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตในภาคเรียนแรก เพื่อทำความเข้าใจให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จนเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเข้าร่วมกิจกรรมการเขียนโครงการ และดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

๓.๑.๓ สถานศึกษาและผู้เรียนสามารถนำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์มาจัดทำโครงการดำเนินการจัดกิจกรรมทั้งในลักษณะค่าย หรือแบบศึกษาด้วยตนเอง จะปฏิบัติเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลก็ได้ สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๔ การประเมินผลกิจกรรม ให้ประเมินจากการดำเนินการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนเสนอโครงการ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมตามกรอบที่สถานศึกษากำหนด โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม

๓.๒ องค์ประกอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย

๓.๒.๑ ความรู้พื้นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขอบข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้างและประโยชน์ของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต แนวทางการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต การประสานเครือข่าย การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การวางแผน และประโยชน์ของการวางแผน มนุษย์สัมพันธ์ การเขียนโครงการ

๓.๒.๒ กิจกรรมโครงการ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการทำกิจกรรมโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองครอบครัว ชุมชน และสังคม

๓.๓ การจัดกิจกรรมต่อเนื่อง

การอบรมลูกเสือ กศน. เป็นการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เหมาะสมกับช่วงวัย เน้นการบริการ ให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม โดยอุทิศตนร่วมทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวมในโอกาสต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่จัดอบรม ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกเสือ กศน. ได้มีบทบาท หน้าที่ในการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์กิจกรรมต่อเนื่องด้วยตัวผู้เรียนเอง

การจัดกิจกรรมต่อเนื่องสำหรับลูกเสือ กศน. ควรมีการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงาน ภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมของลูกเสือในสถานศึกษา กศน. เพื่อเป็นการบูรณาการในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคมร่วมกัน ทั้งนี้ สามารถพิจารณาดำเนินกิจกรรม ดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ กิจกรรมส่งเสริมสถาบันของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และบุคคลสำคัญ เช่น

- ๑) ร่วมพิธีการสำคัญทางศาสนา
- ๒) ร่วมพิธีการหรือกิจกรรมเพื่อเฉลิมพระชนมพรรษาหรือน้อมระลึกในพระมหากษัตริย์
- ๓) ร่วมกิจกรรมวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ
- ๔) ร่วมกิจกรรมวันมหาธีรราชเจ้า
- ฯลฯ

๓.๑.๒ กิจกรรมบริการชุมชน สังคม โดยประสานกับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ หน่วยงานราชการ ภาคีเครือข่ายอื่น ๆ โดยพิจารณาตามความเหมาะสม ดังกิจกรรม ต่อไปนี้

- ๑) ประชาสัมพันธ์การรับบริจาคโลหิตช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์
- ๒) ประชาสัมพันธ์การรับบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
- ๓) การจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เด็กกำพร้า ผู้พิการ ฯลฯ
- ๔) รณรงค์การป้องกัน แก้ไขปัญหาหยาเสพติด
- ๕) เป็นแกนนำในการช่วยเหลือชุมชน องค์กรการกุศลต่าง ๆ ปฏิบัติงานบรรเทาทุกข์ผู้เดือดร้อน หรือรณรงค์ร่วมกันรักษาความสะอาดสถานที่ที่ใช้ร่วมกัน

๖) อื่น ๆ

๓.๑.๓ กิจกรรมเสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม ดังนี้

- ๑) การอบรมความรู้ด้านสุขภาวะ
- ๒) การอบรมความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพ
- ๓) การจัดกิจกรรมทัศนศึกษา แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- ๔) อื่น ๆ

ตัวอย่างแบบเสนอโครงการภาคปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อชุมชนและสังคม (กพข.๓)

แบบเสนอโครงการภาคปฏิบัติกิจกรรมเพื่อชุมชนและสังคม (กพข.๓)

ชื่อโครงการ: _____

วัตถุประสงค์: _____

1. ชื่อโครงการ: _____

2. วัตถุประสงค์: _____

3. วัตถุประสงค์ย่อย: _____

4. ระยะเวลา: _____

5. งบประมาณ (ถ้ามี): _____

6. สถานที่ดำเนินการ: _____

7. ระยะเวลาดำเนินการ: _____

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ: _____

9. ผู้สนับสนุนโครงการ: _____

10. ผู้ประสานงาน: _____

11. ผู้ติดต่อประสานงาน: _____

แบบประเมินโครงการภาคปฏิบัติกิจกรรมเพื่อชุมชนและสังคม (กพข.๓)

ชื่อโครงการ: _____

วัตถุประสงค์: _____

1. ชื่อโครงการ: _____

2. วัตถุประสงค์: _____

3. วัตถุประสงค์ย่อย: _____

4. ระยะเวลา: _____

5. งบประมาณ (ถ้ามี): _____

6. สถานที่ดำเนินการ: _____

7. ระยะเวลาดำเนินการ: _____

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ: _____

9. ผู้สนับสนุนโครงการ: _____

10. ผู้ประสานงาน: _____

11. ผู้ติดต่อประสานงาน: _____

แบบสรุปโครงการภาคปฏิบัติกิจกรรมเพื่อชุมชนและสังคม (กพข.๓)

ชื่อโครงการ: _____

วัตถุประสงค์: _____

1. ชื่อโครงการ: _____

2. วัตถุประสงค์: _____

3. วัตถุประสงค์ย่อย: _____

4. ระยะเวลา: _____

5. งบประมาณ (ถ้ามี): _____

6. สถานที่ดำเนินการ: _____

7. ระยะเวลาดำเนินการ: _____

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ: _____

9. ผู้สนับสนุนโครงการ: _____

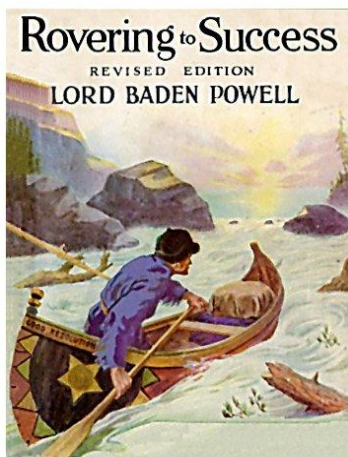
10. ผู้ประสานงาน: _____

11. ผู้ติดต่อประสานงาน: _____

- สถานศึกษาควรจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์ สถานที่จัดการเรียนรู้ เช่น
  - ห้องลูกเสือ

- คู่มือ ตำรา ข้อบังคับ ระเบียบ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือ

ส่วนที่ ๔

การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในหมวด ๕ ว่าด้วย เหรียญลูกเสือ และการยกย่องเชิดชูเกียรติ ตามมาตรา ๕๓ ถึง มาตรา ๖๘ และเมื่อคณะกรรมการบริหาร ลูกเสือแห่งชาติพิจารณาเห็นว่า ผู้ใดสมควรได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ เหรียญลูกเสือสดุดี เหรียญลูกเสือสรรเสริญ และเหรียญลูกเสือยิ่งยืนทุกชั้น ให้นำความ กราบบังคมทูลขอรับพระราชทานต่อไป โดยสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ จะแจ้งกำหนดการขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มลูกเสือ เกียรติบัตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือดีเด่น และสำนักงาน กศน. โดยกลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย จะมีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานในสังกัดเพื่อดำเนินต่อไป รวมทั้ง การขอรับเข็มลูกเสือเสมาเชิดชูเกียรติ ตามแนวทางสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑.๑ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติ ลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ

เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานแก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญลูกเสือ สดุดีชั้นที่ ๑ และได้มีอุปการคุณช่วยเหลือกิจการลูกเสืออย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับแต่วันที่ ได้รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดีชั้นที่ ๑ เพื่อส่งเสริมกำลังใจแก่ผู้อุทิศตนให้กิจการลูกเสืออย่างแท้จริง โดยคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติจะพิจารณาผู้เหมาะสมสำหรับรับพระราชทานเครื่องราช อิสริยาภรณ์ชั้นนี้ แล้วนำความกราบทูลเพื่อขอรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นกรรมสิทธิ์ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นนี้เสียชีวิตลงสามารถมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ ทายาทไว้เพื่อเป็นที่ระลึกได้ โดยไม่ต้องส่งคืนในภายหลัง

๑.๒ เหรียญลูกเสือสดุดี

เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ เจ้าหน้าที่ลูกเสือ และบุคคลอื่น บรรดา ที่มีอุปการคุณต่อการลูกเสือถึงขนาด หรือที่ได้ อุทิศกำลังกาย หรือ กำลังความคิด ในการประกอบกิจให้บังเกิดคุณประโยชน์แก่การลูกเสือ ตามเกณฑ์ที่ กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีสามลำดับชั้น ดังนี้

๑.๒.๑ เหรียญลูกเสือสดุดีชั้นที่หนึ่ง จะพระราชทานแก่ผู้ที่มีอุปการคุณต่อการลูกเสือถึง ขนาด หรือที่ได้อุทิศกำลังกายหรือกำลังความคิดในการประกอบกิจการให้บังเกิดคุณประโยชน์แก่การลูกเสือ อย่างยิ่งตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

๑.๒.๒ เหรียญลูกเสือสดุดีชั้นที่สอง จะพระราชทานแก่ผู้ที่มีอุปการคุณต่อการลูกเสือ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑) บริจาคเงินหรือทรัพย์สินของต่าง ๆ ครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกัน เป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

๒) ช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือระดับที่หนึ่งวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้นหรือขั้นความรู้ขั้นสูงโดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าห้าสิบครั้ง หรือระดับที่สองการให้การฝึกอบรมแก่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแล้วโดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมไม่น้อยกว่ายี่สิบครั้ง

๓) ช่วยเหลือกิจการลูกเสือด้านอื่น ๆ จนเกิดผลดีแก่การลูกเสือติดต่อกันมาไม่น้อยกว่าห้าปี และปีหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าสิบครั้ง

๔) ช่วยเหลือและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคณะลูกเสือไทยกับคณะลูกเสือต่างประเทศเป็นอย่างดี

๑.๒.๓ เจริญลูกเสือสดุดีขั้นที่สาม จะพระราชทานแก่ผู้ที่มีอุปการคุณต่อการลูกเสืออย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑) บริจาคเงินหรือทรัพย์สินของต่าง ๆ ครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

๒) ช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือระดับที่หนึ่งวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้นหรือขั้นความรู้ขั้นสูงโดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าครั้ง หรือระดับที่สองการให้การฝึกอบรมแก่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแล้ว โดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าสิบครั้ง

๓) ช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการฝึกอบรมวิชานายหมู่ลูกเสือหรือวิชาลูกเสือประเภทต่าง ๆ โดยอยู่ประจำตลอดการฝึกอบรมครั้งละสามวันไม่น้อยกว่าห้าสิบครั้ง

๔) ช่วยเหลือกิจการลูกเสือด้านอื่น ๆ จนเกิดผลดีแก่การลูกเสือติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามปี และปีหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าห้าครั้ง

๕) ช่วยเหลือ และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคณะลูกเสือไทยกับคณะลูกเสือต่างประเทศเป็นอย่างดี

๑.๓ เจริญลูกเสือยั่งยืน

เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๑ ได้กำหนดไว้ว่าให้มีเหรียญลูกเสือยั่งยืนเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ไว้สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการให้แก่บุคลากรทางการลูกเสือที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าปีด้วยความวิริยะอุตสาหะ ทำงานด้วยความเรียบร้อย ไม่เกิดความเสียหาย ก่อให้เกิดผลดีต่อกิจการลูกเสือ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด แต่ในปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์การรับพระราชทานตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย

๑.๔ เจริญลูกเสือสรรเสริญ

เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานแก่ลูกเสือและบุคลากรทางการลูกเสือ ตามกำหนดเกณฑ์การกระทำความดีความชอบในการช่วยเหลือผู้อื่น ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ มีสามลำดับชั้น ดังนี้

๑.๔.๑ เจริญลูกเสือสรรเสริญขั้นที่หนึ่ง จะพระราชทานแก่ผู้มีความดี ความชอบซึ่งได้ทำการรักษาความปลอดภัยหรือสันติสุขเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์หรือได้ช่วยชีวิตผู้ตกอยู่ในอันตราย ทั้งนี้ โดยตนเองได้ฝ่าอันตรายจนถึงขนาดที่สมควรได้รับพระราชทานเหรียญนี้ หรือตนเองได้ประสบอันตรายถึงทุพพลภาพหรือถึงเสียชีวิต

๑.๔.๒ เจริญลูกเสือสรรเสริญขั้นที่สอง จะพระราชทานแก่ผู้มีความดีความชอบ ซึ่งได้ช่วยชีวิตผู้ตกอยู่ในอันตรายโดยตนเองได้ประสบอันตรายหรือฝ่าอันตรายหรือแก่ผู้ซึ่งได้ทำความดีความชอบในข้อต่อไปนี้ทุกข้อรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยครั้ง และในแต่ละข้อไม่น้อยกว่าสิบครั้ง คือ

- ๑) ช่วยเหลือผู้ได้รับทุกข์ยากลำบากที่ควรช่วย
- ๒) ช่วยเหลือหรือป้องกันผู้อื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่นให้พ้นอันตราย
- ๓) ช่วยสัตว์ให้พ้นจากการทรมานหรือพ้นทุกขเวทนา
- ๔) ทำการปฐมพยาบาล
- ๕) ช่วยเหลือราชการ
- ๖) ช่วยเหลือกิจการอันเป็นสาธารณกุศล
- ๗) ช่วยเหลือผู้ปกครอง
- ๘) ช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนหรือสถานที่ทำงานซึ่งไม่ใช่หน้าที่

ตามปกติ

๑.๔.๓ เจริญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่สาม จะพระราชทานแก่ผู้มีความดีความชอบซึ่งได้ช่วยชีวิตผู้ตกอยู่ในอันตรายแม้เพียงครั้งเดียว หรือแก่ผู้ซึ่งได้ทำความดีความชอบตามเกณฑ์สำหรับเจริญลูกเสือสรรเสริญชั้นที่สอง ทุกข้อรวมกันไม่น้อยกว่าห้าสิบครั้ง และในแต่ละข้อไม่น้อยกว่าห้าครั้ง

๒. เข็มลูกเสือ

๒.๑ เข็มลูกเสือสมนาคุณ

เข็มลูกเสือสมนาคุณมีไว้สำหรับตอบแทนผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน อย่างอื่นเพื่อบำรุงการลูกเสือ ลักษณะของเข็มลูกเสือสมนาคุณและเงื่อนไขในการให้เข็มลูกเสือสมนาคุณให้เป็นไปตามข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ แห่งข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยเข็มลูกเสือสมนาคุณ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีเงื่อนไขในการให้เข็มลูกเสือสมนาคุณ ดังนี้

- ๑) ชั้นพิเศษ ให้แก่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นเพื่อบำรุงการลูกเสือ ตั้งแต่สามแสนบาทขึ้นไป
- ๒) ชั้นที่หนึ่ง ให้แก่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นเพื่อบำรุงการลูกเสือ ตั้งแต่สองแสนบาทขึ้นไป
- ๓) ชั้นที่สอง ให้แก่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นเพื่อบำรุงการลูกเสือ ตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป
- ๔) ชั้นที่สาม ให้แก่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นเพื่อบำรุงการลูกเสือ ตั้งแต่ห้าหมื่นบาทขึ้นไป

๒.๒ เข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์

เข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์มีไว้สำหรับมอบให้แก่ลูกเสือเพื่อเป็นการส่งเสริมการที่ได้บำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ และยกย่องลูกเสือที่ได้บำเพ็ญประโยชน์อย่างดีเด่นดังกำหนด ตามข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ แห่งข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยเข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีเงื่อนไขในการให้เข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ ดังนี้

๒.๒.๑ เข็มลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ชั้นที่สาม จะมอบให้แก่ลูกเสือผู้มีคุณลักษณะครบทั้งห้าข้อ ดังต่อไปนี้

- ๑) เป็นลูกเสือมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- ๒) บำเพ็ญตนเป็นลูกเสือที่ดีสมควรเป็นตัวอย่างแก่ลูกเสืออื่น ๆ
- ๓) ช่วยเหลือบิดามารดาหรือผู้ปกครองในกิจการต่าง ๆ เป็นอย่างดี

โดยสม่ำเสมอ

- ๔) ช่วยเหลือกิจการลูกเสือของกองลูกเสือของตนเป็นอย่างดีโดยสม่ำเสมอ

๕) บำเพ็ญประโยชน์เป็นที่ประจักษ์ต่อโรงเรียนของตนหรือผู้อื่น หรือกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์

๒.๒.๒) เชื่อมลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ขั้นที่สอง จะมอบให้แก่ลูกเสือผู้มีคุณลักษณะครบทั้งสองข้อ ดังต่อไปนี้

๑) ได้รับเชื่อมลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ขั้นที่สามมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

๒) นับตั้งแต่ได้รับเชื่อมลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ขั้นที่สามมาแล้วได้บำเพ็ญตนตามคุณลักษณะที่ได้กำหนดไว้ในข้อ ๒.๒.๑ ข้อ ๒, ๓, ๔ และ ๕ และบำเพ็ญประโยชน์อย่างดีเป็นที่ประจักษ์ต่อโรงเรียนของตนหรือต่อผู้อื่น หรือกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

๒.๒.๓) เชื่อมลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ขั้นที่หนึ่ง จะมอบให้แก่ลูกเสือผู้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

๑) ได้รับเชื่อมลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ขั้นที่สองมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

๒) นับตั้งแต่ได้รับเชื่อมลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ขั้นที่สองมาแล้วได้บำเพ็ญตนตามคุณลักษณะที่ได้กำหนดไว้ในข้อ ๒.๒.๒ ข้อ ๒, ๓, ๔ และ ๕ และบำเพ็ญประโยชน์อย่างยิ่งเป็นที่ประจักษ์ต่อโรงเรียนของตนหรือต่อผู้อื่น หรือกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์โดยต่อเนื่องไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

๓. การคัดเลือกผู้บริหาร ผู้สอน และผู้สนับสนุน กิจการลูกเสือดีเด่น

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติกำหนดแนวทางการคัดเลือกผู้บริหาร ผู้สอน และผู้สนับสนุน กิจการลูกเสือดีเด่น เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกลูกเสือได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ได้พัฒนาความรู้และทักษะเพื่อส่งต่อไปสู่เด็ก เยาวชน และประชาชน ในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ โดยกำหนดแนวทางการพิจารณา ดังนี้

ประเภทผู้บริหาร

๑) ได้รับการแต่งตั้งให้มีคุณวุฒิวุฒิบัตร และมีสิทธิประดับเครื่องหมายวุฒิบัตร ๒ ท่อน
๒) มีแผนยุทธศาสตร์การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือ
๓) มีผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เป็นที่ประจักษ์
๔) เป็นวิทยากร หรือจัดประชุม อบรม สัมมนา กิจกรรมลูกเสือ
๕) เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของลูกเสือทั้งในและนอกสถานศึกษา

๖) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

๗) ประพฤติตนชอบด้วยคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเสียสละ และบำเพ็ญประโยชน์

๘) มีผลงานด้านกิจกรรมลูกเสือประเภทผู้บริหารย้อนหลัง ๒ ปีการศึกษา

ประเภทผู้สอน

๑) ได้รับการแต่งตั้งให้มีคุณวุฒิวุฒิบัตร และมีสิทธิประดับเครื่องหมายวุฒิบัตร ๒ ท่อน
๒) จัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับหลักสูตรทางลูกเสือ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

๓) มีผลในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนและนอกโรงเรียนการจัดกิจกรรมเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรม

๔) เป็นวิทยากร ร่วมประชุม อบรม สัมมนา กิจกรรมลูกเสือ
๕) เป็นผู้จัดและ/หรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือทั้งในและนอก
สถานศึกษา ที่เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชน สังคม ประเทศชาติ
และสังคมโลก มีส่วนร่วมในการบริการชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือจิตอาสา
ในการให้บริการชุมชน

๖) ประพฤติตนชอบด้วยคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเสียสละ และบำเพ็ญประโยชน์

๗) มีผลงานด้านกิจกรรมลูกเสือย้อนหลัง ๓ ปีการศึกษา

ประเภทผู้สนับสนุน

๑) มีการส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมลูกเสืออย่างต่อเนื่อง
ด้วยการเสียสละกำลังกาย สติปัญญา และ/หรือทรัพย์สิน

๒) มีผลงานในการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมลูกเสือเป็นที่ประจักษ์ว่าเป็นผู้อุทิศตน
ด้วยความเลื่อมใสศรัทธาในกิจกรรมลูกเสือ ย้อนหลัง ๓ ปีการศึกษา

๓) ประพฤติตนชอบด้วยคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม

QR - Code แนวทางการคัดเลือกผู้บริหาร ผู้สอน และผู้สนับสนุน
กิจกรรมลูกเสือดีเด่น

๔. เข้มลูกเสือเสมอมาเชิดชูเกียรติ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
ดำเนินงานโครงการยกย่องผู้มีผลงานดีเด่นต่อการพัฒนากิจกรรมลูกเสือของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมี
วัตถุประสงค์ เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ สร้างขวัญและกำลังใจสำหรับผู้มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์และเป็น
เป็นแบบอย่างที่ดีทางการลูกเสือ ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนกิจกรรม
ลูกเสือของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเกิดความภาคภูมิใจ
และมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ

๕. บทกำหนดโทษ

ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๖ กำหนดโทษหากผู้ใดแต่งเครื่องแบบลูกเสือ
ประดับเครื่องหมายลูกเสือโดยไม่มีสิทธิ เพื่อให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าเป็นลูกเสือหรือบุคลากรทางการ
ลูกเสือ ต้องระวางโทษจำคุกหรือปรับเป็นเงิน หรือทั้งจำทั้งปรับเพื่อให้การได้รับเหรียญลูกเสือ
และการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีมาตรฐานและไม่ผิดในการประดับเครื่องหมายพระราชทานต่าง ๆ
จึงควรศึกษาระเบียบแบบแผนของทางราชการอย่างเคร่งครัด

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๖). **คู่มือการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

คู่มือการดำเนินงานอาสายุวกาชาดในสถานศึกษา กศน. สังกัดสำนักงาน กศน. (ม.ป.ป.). กรุงเทพฯ: สำนักงาน กศน. (หน้า ๔๓-๔๔)

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติลูกเสือ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๐๙.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (๒๕๖๔). **เหรียญลูกเสือสดุดี**. สืบค้น ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/เหรียญลูกเสือสดุดี>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (๒๕๖๔). **เหรียญลูกเสือสรรเสริญ**. สืบค้น ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/เหรียญลูกเสือสรรเสริญ>

ศาสตราจารย์ บัณฑิต. (๒๕๓๗). **การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดยโสธร วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุรเดช รอดจินดา, ว่าที่ พันตรี. (ม.ป.ป.). **แนวทางการพัฒนากิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑**. (หน้า ๒๗-๓๕)

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (๒๕๕๕). **คู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญขั้นความรู้เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของ สกสค. (หน้า ๒๖๕)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๖). **ชุดวิชา ลูกเสือ กศน. รหัสวิชา สค๑๒๐๒๕ รายวิชาเลือกบังคับ ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. สืบค้นจาก <http://203.15๙.251.144./pattana/count.php?id=151&doc=download/g.6/23%20scout/scout%20%201,2,3/e-book%201..exe>

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (๒๕๖๐). **แนวทางการเทียบโอนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ: ร้านรังสีการพิมพ์.

ภาคผนวก

QR - Code รายละเอียดการจัดกิจกรรมลูกเสือในวิชาต่าง ๆ

กิจการลูกเสือโลก

กิจการลูกเสือไทย

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

ชีวิตชาวค่าย

ทักษะลูกเสือ

ทักษะลูกเสือการปฐมพยาบาล

แผนที่และเข็มทิศ

กิจกรรมเดินทางไกล

กิจกรรมเสี่ยงภัย

การชุมนุมรอบกองไฟ

ลูกเสือกับการบริการ

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว.๓๗๕๐

สำนักงาน กศน.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กทม. ๑๐๓๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง กรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดทุกจังหวัด/กทม.

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน กศน. ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/๔๗๕ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย กรอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน กศน. ได้จัดส่งกรอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้สำนักงาน กศน.จังหวัดทุกจังหวัด/กทม. รายละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ สำนักงาน กศน. ได้จัดทำกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงยกเลิกกรอบการจัด กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหนังสือสำนักงาน กศน. ด่วนที่สุด ที่ ๐๒๑๐.๐๔/๔๗๕ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

สำนักงาน กศน. ขอให้สำนักงาน กศน.จังหวัดทุกจังหวัด/กทม. แจ้งสถานศึกษาในสังกัด เพื่อทราบและใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยกำหนดให้ใช้ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๑ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการตามที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤษชัย อรุณรัตน์)
เลขาธิการ กศน.

กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๑๒๘๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๘๕๘

กรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ตามนโยบายการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงาน กศน.

(เอกสารแนบท้ายหนังสือ สำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว ๓๗๘๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑)

๑. หลักการ

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขจุดอ่อน และเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมาย การสร้างรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคง และประเทศสามารถ พัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน จำนวน ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้าน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (๔) ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องจุดเน้นในการพัฒนา คุณภาพคนในสังคมไทยทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัว ที่รวดเร็ว

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ๔ ประการ ได้แก่ (๑) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (๒) เพื่อพัฒนาคนไทยให้ เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ (๓) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และมี คุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือเมื่อนักกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และ (๔) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำ ภายในประเทศลดลง จึงกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ ๖ ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ และแนวคิดการจัด การศึกษา ดังนี้ (๑) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ (๒) ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (๔) ยุทธศาสตร์การสร้าง โอกาสความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา (๕) ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๖) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองอุดมการณ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามปรัชญา “คิดเป็น” เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสังคม มีการบูรณาการอย่างสมดุล ระหว่างปัญญาธรรม ศิลธรรม และวัฒนธรรม มุ่งสร้างพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และ พัฒนาความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ตรงตามความ ต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้ว่า การศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและ สังคม สามารถพึ่งพาตนเองได้ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา ความต้องการของบุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์จากการทำงาน และการประกอบอาชีพ โดยการกำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผล ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มเป้าหมายด้านจิตใจ ให้มีคุณธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกัน สามารถจัดการกับองค์ความรู้ ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัว

อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สร้างภูมิคุ้มกันตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งคำนึงถึง ธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้ที่อยู่ในระบบ และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ความเจริญก้าวหน้า ของเทคโนโลยีและการสื่อสาร

สำนักงาน กศน. จึงกำหนดกรอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ให้สถานศึกษา จัดเพิ่มเติมจากการเรียนปกติให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญา มีคุณภาพชีวิต ที่ดี มีศักยภาพในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ตามจุดมุ่งหมายของกระทรวงศึกษาธิการ แผนการศึกษาแห่งชาติและ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีขึ้น

๒. กรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เพื่อให้สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างมี ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ดังนี้

๒.๑ กิจกรรมพัฒนาวิชาการ

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้เพียงพอกับการศึกษาในแต่ละระดับ และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้นในรายวิชาตามหลักสูตรการศึกษานอก ระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือวิชาอื่น ๆ ตามความต้องการของนักศึกษา กศน. ซึ่งวิทยากรหรือผู้สอนควรเป็นผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ใน การสอนวิชานั้น ๆ โดยตรง อาจจะเป็นบุคคลภายนอกหรือครู กศน. ได้ตามความเหมาะสม ส่วนจำนวนนักศึกษากศน. ที่ร่วมกิจกรรมให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารสถานศึกษา

๒.๒ กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

เป็นการจัดกิจกรรมเสริมเพิ่มเติมจากการเรียนปกติในสาระทักษะการดำเนินชีวิต หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เนื่องจากสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ข่าวสารข้อมูล และเทคโนโลยี มีการแข่งขันและความขัดแย้งมากขึ้นจึงมีความจำเป็น ที่สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตให้กับผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติ ค่านิยมที่ถูกต้อง และมีทักษะหรือความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นในการเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต อาทิเช่น ปัญหายาเสพติด การตั้งครมไม่พึงประสงค์ เพศสัมพันธ์ ทะเลาะวิวาท ครอบครัวแตกแยก ความรุนแรง ความเครียด ภัยพิบัติ เป็นต้น รวมทั้งมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถนำความรู้ จากการเข้าร่วมกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

๒.๓ กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี มีความรักและภาคภูมิใจในชาติไทย และแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนทะนุบำรุงและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาที่นับถือ การส่งเสริมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การเทิดทูนและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

๒.๔ กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวันทั้งต่อตนเอง ครอบครัวชุมชน สังคม และประเทศชาติ

๒.๕ กิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมอาสาชุกาชาด

เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีความเสียสละในการช่วยเหลือผู้อื่น บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน โดยดำเนินการจัดกิจกรรม ลูกเสือ กศน. และกิจกรรมอาสาชุกาชาด หรืออาจดำเนินการร่วมกับสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจกรรมนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย เป็นต้น

๒.๖ กิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้มีโอกาสออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ พละนาถมาย ที่ดี สร้างนิสัยความมีน้ำใจเป็นนักกีฬาและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นการสร้างความรัก ความสามัคคี ในหมู่คณะ ให้รู้จักแพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างนักศึกษา กศน.

๒.๗ กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เช่น การจัดอบรมความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับ ICT เป็นต้น

๒.๘ กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้สู่ประชาคมโลก

เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ให้กับผู้เรียน ในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ความมั่นคง และการเมือง เพื่อเข้าสู่ประชาคมโลก เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย ทักษะของประชากรในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมยุค ๔.๐ เป็นต้น

๒.๙ กิจกรรมจิตอาสา กศน. “เราทำความดีด้วยหัวใจ”

เป็นกิจกรรมที่หน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน กศน. จัดขึ้น หรือร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ และร่วมกับประชาชนทุกหมู่เหล่าที่มีจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ไม่ว่าจะป็นปัญหาน้ำท่วมในเขตชุมชน ปัญหาการจราจรและอื่น ๆ เพื่อสืบสานพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ทรงห่วงใยปัญหาน้ำท่วมและปัญหาการจราจรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ และสอดคล้องกับพระบรมราโชบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เป็นการพัฒนาสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ในชุมชนให้มีสภาพที่ดีขึ้น

๒.๑๐ กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และพัฒนาทักษะการเรียนรู้

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน การเรียนรู้ เสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน และการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม อันจะนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒.๑๑ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา เรียนรู้ ฝึกทักษะและฝึกปฏิบัติด้านอาชีพที่ตนเองสนใจ เพื่อเป็นทางเลือก และวางแผนการประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อในอนาคต

๒.๑๒ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ด้วยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี และเอกลักษณ์ของชาติ ให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจ สืบสานวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒.๑๓ กิจกรรมการเรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน

เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน เช่น กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายการเลือกตั้ง สิทธิหน้าที่พลเมือง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น

๒.๑๔ กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ

เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ หรือมีพรสวรรค์ในด้านต่าง ๆ ให้มีโอกาสและกล้าแสดงออกถึงทักษะ ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม และพัฒนาความสามารถพิเศษหรือพรสวรรค์ไปใช้ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของตนเอง เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต โดยการจัดตั้งชมรมต่าง ๆ เช่น ชมรม TO BE NUMBER ONE การจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น เป็นต้น

๓. รูปแบบของกิจกรรม

๓.๑ แบบการจัดค่ายวิชาการ ค่ายกิจกรรม ทิ้งไป - กลับ และค้างคืน

๓.๒ แบบชั้นเรียน โดยครู กศน. หรือวิทยากรที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในการสอนวิชานั้น ๆ เป็นผู้จัดกิจกรรมหรือร่วมกับเครือข่าย

๓.๓ แบบศึกษาดูงาน

๓.๔ อื่น ๆ ตามความเหมาะสม (โดยให้พิจารณารูปแบบของกิจกรรมข้อที่ ๓.๑ - ๓.๓ ก่อน แล้วจึงดำเนินการ ในข้อ ๓.๔)

หมายเหตุ : ในกรณีที่พานักศึกษาออกนอกสถานที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

๔. งบประมาณ

การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง โดยยึดหลักความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้

๕. เงื่อนไขของการดำเนินงาน

๕.๑ ผู้รับบริการต้องเป็นนักศึกษา กศน. ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในภาคเรียนนั้น ๆ

๕.๒ สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามกรอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๕.๓ สถานศึกษาจัดส่งแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อขอความเห็นชอบจากสำนักงาน กศน. จังหวัด / กทม.

๕.๔ สถานศึกษาดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดกิจกรรม พร้อมเบิกจ่ายเงินตามระเบียบที่กำหนดให้แล้วเสร็จภายในแต่ละภาคเรียน และรายงานผลให้สำนักงาน กศน. จังหวัด/กทม. ทราบ

๕.๕ สำนักงาน กศน. จังหวัด/กทม. นิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

๕.๖ ให้ใช้ “กรอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำนักงาน กศน.” ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๑ เป็นต้นไป

หมายเหตุ : กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ใช้เงินงบประมาณในการจัดกิจกรรมไม่นับเป็นชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงาน กศน. (เพิ่มเติม)

สืบเนื่องจากสำนักงาน กศน. ได้กำหนดกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว ๓๗๘๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมีกรอบการจัดกิจกรรม จำนวน ๑๔ กิจกรรม ประกอบด้วย

๑. กิจกรรมพัฒนาวิชาการ
๒. กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต
๓. กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
๔. กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. กิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมอาสาชวาทชาต
๖. กิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ
๗. กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)
๘. กิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้สู่ประชาคมโลก
๙. กิจกรรมจิตอาสา กศน. “เราทำความดีด้วยหัวใจ”
๑๐. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และพัฒนาทักษะการเรียนรู้
๑๑. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ
๑๒. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
๑๓. กิจกรรมการเรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน
๑๔. กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการเปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ดังนั้น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ในสถานการณ์ปัจจุบัน ด้วยการไม่ต้องพบกลุ่มหรือเข้าชั้นเรียน สำนักงาน กศน. จึงได้กำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรม (เพิ่มเติม) ดังนี้

๑. แบบการจัดค่ายวิชาการ ค่ายกิจกรรม ทั้งไป – กลับ และค้างคืน
๒. แบบชั้นเรียน โดยครู กศน. หรือวิทยากรที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในการสอนวิชานั้น ๆ เป็นผู้จัดกิจกรรมหรือร่วมกับเครือข่าย
๓. แบบศึกษาดูงาน
๔. แบบออนไลน์ รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

การจัดกิจกรรมแบบออนไลน์...

การจัดกิจกรรมแบบออนไลน์ (สำหรับผู้เรียนมีความพร้อมของเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้)			
หน่วยงาน/สถานศึกษา	ครู กคน.	นักศึกษา กคน.	หมายเหตุ
<p>๑. สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดกิจกรรม พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>๒. สถานศึกษาจัดส่งแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อขอความเห็นชอบจากสำนักงาน กศน. จังหวัด/กทม.</p> <p>๓. สถานศึกษาดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตรวจสอบ ประเมินการจัดกิจกรรม พร้อมเบิกจ่ายเงินตามระเบียบที่กำหนดให้แล้วเสร็จภายในแต่ละภาคเรียน และรายงานผลให้สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ทราบ</p> <p>๔. สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. นิเทศติดตาม การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา</p> <p>๕. ให้ใช้กรอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำนักงาน กศน. (ตามหนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว ๓๗๘๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑)</p>	<p>๑. ออกแบบเนื้อหาการจัดกิจกรรม</p> <p>๒. กำหนดตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์</p> <p>๓. จัดทำระบบการลงทะเบียนออนไลน์ เช่น Google form</p> <p>๔. จัดกิจกรรมระบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Google classroom, Google Site, Zoom meeting, Google Meet, Facebook, Line</p> <p>๕. ใช้ Social Media นำเข้าเนื้อหา คลิปวิดีโอ ไฟล์เอกสาร ไฟล์เสียง และใช้สื่อสารโต้ตอบในการจัดกิจกรรมได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะ</p> <p>๖. ประเมินผลการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เช่น Google form</p>	<p>๑. มีเครื่องมือใช้ในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เช่น มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมต่อผ่านอินเทอร์เน็ต</p> <p>๒. มีทักษะในการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์</p> <p>๓. ลงทะเบียนการเข้าร่วมกิจกรรมผ่านระบบออนไลน์</p> <p>๔. เข้าร่วมกิจกรรมตามตารางการเรียนรู้ออนไลน์ ที่กำหนด</p> <p>๕. จัดทำและส่งงานที่ได้รับมอบหมายผ่านระบบออนไลน์เพื่อเป็นหลักฐานในการประเมิน</p>	<p>- การเบิกจ่ายตามคำสั่ง สป. ที่ ๖๖๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑</p> <p>- ผู้เรียนลงทะเบียนผ่าน Google form เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</p>

การจัดกิจกรรมแบบออนไลน์...

๕. แบบออนไลน์ รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

การจัดกิจกรรมแบบออนไลน์ (สำหรับผู้เรียนที่ไม่มีเครื่องมือในการเรียนรู้แบบออนไลน์)			
หน่วยงาน/สถานศึกษา	ครู กคน.	นักศึกษา กคน.	หมายเหตุ
<p>๑. สถานศึกษาจัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>๒. สถานศึกษาจัดส่งแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อขอความเห็นชอบจากสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม.</p> <p>๓. สถานศึกษาดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตรวจสอบ ประเมินการจัดกิจกรรมพร้อมเบิกจ่ายเงินตามระเบียบที่กำหนดให้แล้วเสร็จภายในแต่ละภาคเรียน และรายงานผลให้สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ทราบ</p> <p>๔. สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. นิเทศติดตาม การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา</p> <p>๕. ให้ใช้กรอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำนักงาน กศน. (ตามหนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/ว ๓๗๘๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑)</p>	<p>๑. ออกแบบเนื้อหาการจัดกิจกรรม</p> <p>๒. กำหนดตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์</p> <p>๓. จัดทำใบลงทะเบียนการเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>๔. รวบรวม จัดหาสื่อการจัดกิจกรรม เช่น เอกสาร หนังสือคลิปวิดีโอ ไฟล์ข้อมูล เพื่อให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะ</p> <p>๕. แจกตารางการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน และสื่อการจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนนำกลับไปศึกษาเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง</p> <p>๖. จัดการเรียนรู้และให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของครูและผู้เรียน เช่น สื่อสารผ่านโทรศัพท์ แอปพลิเคชันต่างๆ พบผู้เรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>๗. ประเมินผลการเรียนรู้ผ่านเอกสาร หลักฐาน</p>	<p>๑. ลงทะเบียนการเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>๒. รับตารางการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน และสื่อการจัดกิจกรรม</p> <p>๓. ศึกษา และทำความเข้าใจกับกระบวนการเรียนรู้</p> <p>๔. เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจากสื่อการจัดกิจกรรม เช่น เอกสาร หนังสือ คลิปวิดีโอ ไฟล์ข้อมูล</p> <p>๕. ขอรับคำปรึกษาจากครู กคน.</p> <p>๖. จัดทำและส่งงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเป็นหลักฐาน ในการประเมิน</p>	<p>- การเบิกจ่ายตามคำสั่ง สป. ที่ ๖๖๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑</p>

๖. แบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม (โดยให้พิจารณารูปแบบของกิจกรรมข้อที่ ๑ - ๓ ก่อนแล้วจึงดำเนินการในข้อ ๖)

โดยในห้วงที่เป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวข้างต้น ขอให้สถานศึกษาชะลอการจัดกิจกรรมในรูปแบบที่ ๑ - ๓ ออกไปก่อนจนกว่าจะมีการประกาศเปลี่ยนแปลง

หมายเหตุ ในกรณีที่พนักศึกษานอกสถานที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพนักเรียน และนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพนักเรียน และนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๑๑๗/ ร ๒๐๗

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม./สถานศึกษาขึ้นตรง ในสังกัดสำนักงาน กศน.ทุกแห่ง
อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๑๐.๑๑๗/๔๑๒๐ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑
สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๒๐๔๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แจ้งหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงิน
อุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้หน่วยงาน/สถานศึกษา
ถือปฏิบัติ นั้น

สำนักงาน กศน.ขอเรียนว่า เพื่อให้การดำเนินการในการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงาน กศน.
เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีความเหมาะสมมากขึ้น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ยกเลิกคำสั่ง
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๒๐๕/๒๕๕๕ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ และคำสั่งสำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๒๖๙/๒๕๖๑ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุน
ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑ และให้ใช้
หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ที่ส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้แทน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้ กศน.อำเภอ/เขต ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องรับทราบและ
ถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศกุล เกษมสวัสดิ์)

เลขาธิการ กศน. ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงาน กศน.

กลุ่มการคลัง

โทร ๐ ๒๒๘๒ ๐๘๐๕

โทรสาร ๐ ๒๒๒ ๔๘๐๔

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๒๒๙/๒๕๖๓

เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุน

ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามข้อ ๒ แห่งระเบียบสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินงบประมาณงบเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๑๖๐/๒๕๕๔ เรื่อง มอบอำนาจให้ข้าราชการอื่นปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๖๐๕/๒๕๕๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ ๖๖๙/๒๕๖๑ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดังต่อไปนี้

๑. ค่าตอบแทนบุคลากรดำเนินงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  ๒. ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลภายนอก ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด
  ๓. ค่าใช้จ่ายในการวัดผล ประเมินผลการศึกษา
  ๔. ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  ๕. ค่าสื่อ ค่าวัสดุอุปกรณ์
  ๖. ค่าใช้จ่ายในการนิเทศติดตามผลการจัดการศึกษา
  ๗. ค่าธรรมเนียมการโอนเงินผ่านธนาคาร ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน
  ๘. ค่าสาธารณูปโภค
  ๙. ค่าบริหารจัดการของหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษา
  ๑๐. ค่าบริหารจัดการศึกษานอกระบบสำหรับภาคีเครือข่ายเหมาจ่ายตามรายหัวผู้เรียน
  ๑๑. เงินเพิ่มค่าครองชีพหรือเงินประเภทอื่น ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด
  ๑๒. ค่าดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและหรือกิจกรรมเรียนรู้เสริมหลักสูตร
  ๑๓. ค่าหนังสือเรียน
  ๑๔. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ส่วนราชการกำหนด
- รายละเอียดประกอบกรเบิกจ่ายเงินอุดหนุนอยู่แนบท้ายคำสั่งนี้
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕

พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายตติกุล เกษมสวัสดิ์)

เลขาธิการ กศน.

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 แบบทำยคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๒๐๕๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อที่	รายการ	หมายเหตุ
๑	ค่าตอบแทนบุคลากรดำเนินงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นค่าตอบแทนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เบิกจ่ายในลักษณะค่าตอบแทน เช่น ๑.๑ ค่าตอบแทนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทางไกล ๑.๒ ค่าตอบแทนวิทยากรสอนเสริม ๑.๓ ค่าตอบแทนคณะกรรมการเทียบโอน ๑.๔ ค่าตอบแทนครูประจำกลุ่ม เช่น ในหน่วยงานทหาร เรือนจำ สถานพินิจ ฯลฯ ๑.๕ ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	
๒	ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลภายนอก ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนด ได้แก่ ๒.๑ บุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น ครูประจำศูนย์ การเรียนชุมชน (ครู ตรข.) ครูประจำกลุ่ม ครูประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ครู ปวช.) ครูผู้สอนคนพิการ ครูสอนเด็กเร่ร่อน ๒.๒ บุคลากรด้านการสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล นักวิชาการศึกษา	
๓	ค่าใช้จ่ายในการวัดผล ประเมินผลการศึกษา เช่น ๓.๑ ค่าใช้จ่ายในการประชุมจัดทำข้อสอบ ๓.๒ ค่าจัดทำข้อสอบ ๓.๓ ค่าดำเนินการจัดสอบ ๓.๔ ค่าตรวจกระดาษคำตอบ	
๔	ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นค่าใช้จ่ายในการประชุม อบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และ บุคลากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งที่สถานศึกษาจัดเองหรือ ไปร่วมกับหน่วยงาน/สถานศึกษาอื่น	
๕	ค่าสื่อ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าสื่อ ค่าวัสดุการศึกษา วัสดุสำนักงาน ฯลฯ เพื่อการจัดหรือสนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา	
๖	ค่าใช้จ่ายในการนิเทศติดตามผลการจัดการศึกษา ๖.๑ ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมที่เกี่ยวกับการนิเทศติดตามผล การจัดการศึกษา ๖.๒ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการที่เกี่ยวกับการนิเทศติดตาม ผลการจัดการศึกษา ๖.๓ ค่าวัสดุสำหรับจัดทำเอกสารการนิเทศติดตามผลการจัด การศึกษา	
๗	ค่าธรรมเนียมการโอนเงินผ่านธนาคารให้แก่หน่วยงาน ภาคีรัฐ และเอกชน	

๘. ศ. สาธารณูปโภค...

ข้อที่	รายการ	หมายเหตุ
๘	<p>คำสาธารถูปโภค</p> <p>คำสาธารถูปโภคสำหรับสถานศึกษา และสถานที่ที่สถานศึกษาขอใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามที่ผู้ให้บริการเรียกเก็บโดยประหยัด</p>	
๙	<p>คำบริหารจัดการของหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษา</p> <p>๙.๑ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมอาคารหรือสิ่งก่อสร้างของสถานศึกษา</p> <p>(๑) เป็นอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การให้บริการที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และต้องเป็นอาคารที่สร้างโดยใช้งบประมาณของหน่วยงานหรือที่ได้รับมอบเป็นกรรมสิทธิ์ ของสำนักงาน กศน. และต้องเป็นกรณีจำเป็น เร่งด่วน เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของผู้ปฏิบัติงานและผู้รับบริการ ตลอดจนทรัพย์สินของทางราชการ โดยได้รับความเห็นชอบจาก สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ในวงเงินครั้งละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>(๒) เป็นอาคารที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากหน่วยงานอื่น และเป็นการซ่อมแซมเล็กน้อย เพื่อสงวนรักษาอาคารที่เกิดจากการเสื่อมสภาพหรือชำรุดจากการใช้งานตามปกติ ไม่ให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของผู้ปฏิบัติงานและผู้รับบริการ ตลอดจนทรัพย์สินของทางราชการโดยได้รับความเห็นชอบจาก สำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ในวงเงินครั้งละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๙.๒ ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาทรัพย์สินของสถานศึกษา เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องถ่ายเอกสาร ฯลฯ ที่ใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>๙.๓ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>๙.๔ ค่าใช้จ่ายในการจัดงาน</p> <p>เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ การจัดการแข่งขัน การประกวด การประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาจัดเอง หรือไปร่วมกับหน่วยงาน/สถานศึกษาอื่น หรือภาคีเครือข่าย</p>	<p>๑. การดำเนินการตามข้อ ๙.๑ ต้องเป็นการซ่อมแซมที่ไม่ถือเป็นงานก่อสร้างตาม มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>๒. การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างข้อ ๙.๑ ข้อ ๙.๒ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>๓. สำหรับข้อ ๙.๔ ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p>
๑๐	<p>คำบริหารจัดการศึกษานอกระบบสำหรับภาคีเครือข่ายเหม่าจ่ายตามรายหัวผู้เรียน</p> <p>อัตราต่อคนไม่เกินวงเงินที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานประมาณ โดยจ่ายเป็นรายงวด ตามเกณฑ์ที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกำหนด โดยใช้ใบเสร็จรับเงินหรือใบสำคัญรับเงินแล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายประกอบการเบิกจ่าย เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ</p>	
๑๑	เงินเพิ่มค่าครองชีพหรือเงินประเภทอื่น ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด	

๑๒. ค่าดำเนินการ..

ข้อที่	รายการ	หมายเหตุ
๑๒	<p>คำดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและหรือกิจกรรมเรียนรู้เสริมหลักสูตร</p> <p>๑๒.๑ อัตรากារเบิกค่าใช้จ่ายกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและหรือกิจกรรมเรียนรู้เสริมหลักสูตร</p> <p>(๑) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มวันละ ๒ มื้อ มือละไม่เกิน ๒๕ บาทต่อคน</p> <p>(๒) ค่าอาหารมือละไม่เกิน ๗๐ บาทต่อคน</p> <p>(๓) ค่าที่พักให้เบิกจ่ายตามที่หน่วยงานที่ให้บริการเรียกเก็บโดยประหยัด</p> <p>(๔) ค่าจ้างเหมายานพาหนะรับ-ส่งผู้เรียนและครูไปร่วมกิจกรรม/ขนส่งอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมตามที่ผู้ให้บริการเรียกเก็บโดยประหยัด</p> <p>(๕) ค่าเบี้ยประกันอุบัติเหตุนักศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่มีใช้ข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการในอัตราคนละไม่เกิน ๓๕ บาทต่อคนต่อครั้ง</p> <p>(๖) ค่าใช้สถานที่ที่จ่ายให้แก่หน่วยงานเอกชนหรือส่วนราชการอื่นตามที่เรียกเก็บ ตามความจำเป็นเหมาะสมและประหยัด โดยให้พิจารณาหน่วยงานของรัฐเป็นอันดับแรก</p> <p>(๗) ค่าวัสดุที่จำเป็นและเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม ตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p> <p>(๘) ค่าเข้าชมและ/หรือค่าบริการของแหล่งเรียนรู้ที่เรียกเก็บตามที่จ่ายจริง ยกเว้น แหล่งเรียนรู้ ของ กศน.</p> <p>(๙) ค่าตอบแทนวิทยากรกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กิจกรรมเรียนรู้เสริมหลักสูตรการสอนเสริม อัตราชั่วโมงละไม่เกิน ๒๐๐ บาทต่อคน และกิจกรรมการเข้าค่ายฝึกอบรมที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรเป็นคณะ ชั่วโมงละไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาทต่อคณะ (โดยมีผู้เข้าค่ายไม่น้อยกว่า ๔๐ คน)</p> <p>(๑๐) ครูหรือเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมกิจกรรมให้เบิกค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าที่พักจากโครงการในอัตราเท่ากับผู้เรียน โดยงดเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ยกเว้น ค่าพาหนะ</p> <p>(๑๑) ค่าตอบแทนกรรมการตัดสิน (บุคคลภายนอก) ในการจัดการแข่งขัน การประกวด ตามกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในอัตรา ชั่วโมงละ ๒๐๐ บาท ทั้งนี้ วันละไม่เกิน ๕ ชั่วโมง ยกเว้น การจัดกิจกรรมกีฬา กศน.</p> <p>(๑๒) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรม เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบริการพยาบาล ค่าเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการจราจร ค่าจัดเก็บขยะ และค่าบริการสุขภาพ ตามอัตราที่หน่วยงานที่ให้บริการเรียกเก็บ ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p>	<p>-การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ข้อ (๑), (๒), (๔) และ (๗) ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐</p> <p>-ค่าใช้จ่ายตาม (๑) และ(๒) กรณีเข้าค่ายฝึกอบรม</p> <p>-ค่ายฝึกอบรม ได้แก่ การอบรม ลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจกรรมที่แบ่งเป็นฐาน การเรียนรู้ ซึ่งต้องใช้วิทยากรพร้อมกันทุกฐาน</p>

๑๒.๒ คำดำเนินการ...

ข้อที่	รายการ	หมายเหตุ
	<p>๑๒.๒. อัตรารับเบิกค่าใช้จ่ายจัดกิจกรรมกีฬา กศน. (ระดับอำเภอ/เขต ระดับจังหวัด /กลุ่มจังหวัด และระดับภาคขึ้นไป)</p> <p>(๑) ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม สำหรับนักศึกษา ครู กรรมการ เจ้าหน้าที่ในวันแข่งขัน คนละไม่เกิน ๒๕ บาทต่อวัน</p> <p>(๒) ค่าอาหารสำหรับนักศึกษา ครู กรรมการ เจ้าหน้าที่ในวันแข่งขัน มื้อละไม่เกิน ๓๐ บาทต่อคน กรณีวันซ้อมสำหรับนักกีฬา เบิกได้ไม่เกิน ๑๕ วัน</p> <p>(๓) ค่าที่พัก ให้เบิกจ่ายตามที่หน่วยงานที่ให้บริการเรียกเก็บโดยประหยัด</p> <p>(๔) ค่าจ้างเหมายานพาหนะสำหรับนักศึกษา ครู กรรมการ เจ้าหน้าที่ ตามที่ผู้ให้บริการเรียกเก็บโดยประหยัด</p> <p>(๕) ค่าเบี้ยประกันอุบัติเหตุนักศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่มีใช้ราชการ หรือลูกจ้างของทางราชการในอัตราคนละไม่เกิน ๓๕ บาทต่อคนต่อครั้ง</p> <p>(๖) ค่าใช้สถานที่ในการแข่งขันกีฬา ตามที่หน่วยงานที่ให้บริการเรียกเก็บโดยประหยัด โดยให้พิจารณาหน่วยงานของรัฐเป็นอันดับแรก</p> <p>(๗) ค่าวัสดุที่จำเป็นและเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมกีฬา ตามความเหมาะสมและประหยัด</p> <p>(๘) ค่าตอบแทน</p> <p>(๘.๑) ค่าตอบแทนกรรมการตัดสินกีฬาทุกประเภท ที่เป็นบุคคลภายนอกให้เบิกคนละไม่เกิน ๕๐๐ บาทต่อวันต่อคน</p> <p>(๘.๒) ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ดูแลและอำนวยความสะดวก ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ แพทย์ประจำสนามและเจ้าหน้าที่พยาบาล วันละไม่เกิน ๖๐๐ บาทต่อคน ยกเว้น กรณีได้รับค่าตอบแทนอื่นใดจากการปฏิบัติงานดังกล่าวจากทางราชการ หรือเบิกจ่ายเบี่ยงเบนตามระเบียบของทางราชการแล้วไม่หักเบิก</p> <p>(๙) ค่าของที่ระลึกสำหรับประธานซึ่งเป็นบุคคลภายนอกในพิธีเปิด/พิธีปิด ขึ้นละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท</p> <p>(๑๐) ค่าเช่าอุปกรณ์เครื่องเสียง และหรือเครื่องใช้ไฟฟ้า ระบบแสงสว่างและเครื่องบันทึกเสียงตามที่จ่ายจริง ตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด</p> <p>(๑๑) ค่าเสื้อและกางเกงสำหรับนักกีฬาที่เป็นนักศึกษาสวมใส่ในการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภท ชุดละไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อคน</p> <p>(๑๒) ค่าเช่ารถสุขาเคลื่อนที่ ตามที่ผู้ให้บริการเรียกเก็บ โดยประหยัด</p> <p>(๑๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดแข่งขัน ดังนี้</p> <p>(๑๓.๑) การแข่งขันระดับอำเภอ/เขต</p> <p>(๑๓.๑.๑) ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิด-ปิดการแข่งขันในวงเงินไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท</p> <p>(๑๓.๑.๒) ค่าวัสดุและเครื่องแต่งกายกองเชียร์และ ขบวนพาเหรด ครั้งละไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท</p> <p>(๑๓.๑.๓) ค่าของรางวัลที่มอบให้แก่ทีมหรือผู้ชนะเลิศ อันดับหนึ่งในการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภท ในวงเงินไม่เกิน ๕๐๐ บาท</p>	<p>การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง (๑)-(๒), (๔), (๗), (๙)-(๑๑) และ(๑๓) ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p>

(๑๒.๒) การแข่งขัน..

ข้อที่	รายการ	หมายเหตุ
	<p>(๑๓.๒) การแข่งขันระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด</p> <p>(๑๓.๒.๑) ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิด-ปิดการแข่งขัน ในวงเงินไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท</p> <p>(๑๓.๒.๒) ค่าวัสดุและเครื่องแต่งกายกองเชียร์ และขบวนพาเหรด ขบวนละไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท (ถ้าเฉลี่ยไม่เกิน ๑ ขบวนในระดับจังหวัด และจังหวัดละไม่เกิน ๑ ขบวนในระดับกลุ่มจังหวัด)</p> <p>(๑๓.๒.๓) ค่าของรางวัลที่มอบให้แก่ทีมหรือผู้ชนะเลิศ อันดับหนึ่งในการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภท ในวงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท</p> <p>(๑๓.๓) การแข่งขันระดับภาคขึ้นไป</p> <p>(๑๓.๓.๑) ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิด-ปิดการแข่งขัน ในวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>(๑๓.๓.๒) ค่าวัสดุและเครื่องแต่งกายกองเชียร์และขบวนพาเหรด ขบวนละไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท</p> <p>(๑๓.๓.๓) ค่าของรางวัลที่มอบให้แก่ทีมหรือผู้ชนะเลิศ อันดับหนึ่งในการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภท ในวงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๒.๓ อัตราการเบิกค่าใช้จ่ายจัดกิจกรรมลูกเสือ ออสา ยุวกาชาด</p> <p>(๑) เครื่องแบบลูกเสือและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือ ประเภทวิสามัญ</p> <p>(๑.๑) สถานศึกษาจัดซื้อจัดจ้างเครื่องแบบลูกเสือ และเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือประเภทวิสามัญ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ.๒๕๕๑ หมวด ๔ มาตรา ๕๑ และกฎกระทรวงฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ.๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อัตราชุดละไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท</p> <p>(๑.๒) สถานศึกษาจัดซื้อจัดจ้างเครื่องแบบลูกเสือและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือประเภทวิสามัญ ได้สถานศึกษาละไม่เกิน ๔๐ ชุด กรณีที่เครื่องแบบ หรือเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบชำรุด สามารถจัดซื้อจัดจ้างทดแทนได้ตามจำนวนที่ชำรุด</p> <p>(๒) เครื่องแบบออสา ยุวกาชาด</p> <p>การจัดซื้อจัดจ้างเครื่องแบบออสา ยุวกาชาด ได้แก่ เครื่องหมายและเครื่องแบบออสา ยุวกาชาดได้สถานศึกษาละไม่เกิน ๔๐ ชุด อัตราชุดละไม่เกิน ๔๐๐ บาท กรณีที่เครื่องหมายและเครื่องแบบออสา ยุวกาชาดชำรุด สามารถจัดซื้อจัดจ้างทดแทนได้ตามจำนวนที่ชำรุด</p>	<p>๑. การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ นักศึกษาใช้ในการเข้าร่วม กิจกรรมลูกเสือและกิจกรรม ออสา ยุวกาชาด ให้ สถานศึกษาดำเนินการจัดทำ ทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุ จัดทำหลักฐานให้นักศึกษา ยืมใช้ บำรุงรักษาตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัด จ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>๒. การดำเนินการจัดซื้อจัด จ้าง ข้อ (๑) และข้อ (๒) ให้ ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้าง และการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p>
๑๓	หนังสือเรียน	
๑๔	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ส่วนราชการ กำหนด	

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม
เพื่อพิจารณากรอบคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน.

วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุมสุนทร สุนันทชัย ชั้น ๔ สำนักงาน กศน.
.....

๑. นางวัชรินทร์ โกสสินเจริญชัย	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาเครือข่าย
๒. นายเจริญศักดิ์ ดีแสน	ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาลำปาง
๓. นายชนะ เปรมปรี	ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดตาก
๔. นายวรวิทย์ หุนมาตรา	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
๕. นายขวัญชัย เนียมหอม	ครู กศน.ตำบล กศน.อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
๖. นายศรัณยพงศ์ ชติยะนนท์	ครู กศน.ตำบล กศน.อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
๗. นางสาวอิงอร เอกนิล	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตจอมทอง สำนักงาน กศน.กทม.
๘. นางจิตาภา ผิวพัก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ
๙. นายวิรัตน์ ศรีเทพ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ
๑๐. นางสาวเพ็ญญา อาเทศ	นักวิชาการศึกษา กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ
๑๑. นางสาวธมลวรรณ วรรณภูงา	นักวิชาการศึกษา กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ

คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ที่ ๗๕ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน.

ด้วย สำนักงาน กศน. ได้กำหนดจัดทำคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน. ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน. โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. นายดิศกุล เกษมสวัสดิ์	เลขาธิการ กศน.	ประธานคณะทำงาน
๒. นายอมร ชุมศรี	ผู้ตรวจการลูกเสือ ประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ	คณะทำงาน
๓. นายเจริญศักดิ์ ดีแสน	ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์ เพื่อการศึกษาลำปาง	คณะทำงาน
๔. นายชนะ เปรมปรี	ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดตาก	คณะทำงาน
๕. นางสาววัชรวิพรรณ กันเดช	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๖. นายวรวิทย์ หุนมาตรา	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	คณะทำงาน
๗. นายพิเชษฐ เลือเต่า	ผู้อำนวยการ กศน. เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๘. นายจิรพงศ์ ผลนาค	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย	คณะทำงาน
๙. นางสาวอนงค์นารถ เหลี่ยมฤดี	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	คณะทำงาน
๑๐. นายขวัญชัย เนียมหอม	ครู กศน. ตำบล กศน.อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	คณะทำงาน
๑๑. นายศรัณยพงศ์ ขัตติยะนนท์	ครู กศน. ตำบล กศน.อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	คณะทำงาน
๑๒. นางสาวอิงอร เอกนิล	ครู กศน. ตำบล กศน.เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๓. นางสาวชนิดาภา เข็มทอง	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน

๑๔. ร.ต.สมพร...

๑๔. ร.ต.สมพร ศรีแสง	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๑๕. นางสาวนลินนิภา อองอาจ	ครู ศรช. กศน.อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	คณะทำงาน
๑๖. นางจิตาภา ผิวพัก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ	คณะทำงานและ เลขานุการ
๑๗. นายวรัทม์ ศรีเทพ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. นางสาวเพ็ญภา อาเทศ	นักวิชาการศึกษา กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. นางสาวธมลวรรณ วรรณภุญา	นักวิชาการศึกษา กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

๑. จัดทำคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน.
๒. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน.
๓. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายดิศกุล เกษมสวัสดิ์)

เลขาธิการ กศน.

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม
บรรณาธิการคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน.
ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุมสุนทร สุนันทชัย ชั้น ๔ สำนักงาน กศน.

.....

๑. นายธนากร ดอนเหนือ	รองเลขาธิการ กศน.
๒. นางสาววิชวีวรรณ กันเดช	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ
๓. นางเบญจพร จันเจริญ	ผู้อำนวยการ กศน.เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
๔. นายจิรพงศ์ ผลนาค	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
๕. นายณัฐพงศ์ มุ่งหวังเจริญกิจ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๖. นางจิตาภา ผิวฟัก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ
๗. นายวิรัตน์ ศรีเทพ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ
๘. นางสาวธมลวรรณ วรรณงูงา	นักวิชาการศึกษา กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ
๙. นางมลฤดี ใจมั่น	นักวิชาการศึกษา กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ

คำสั่งสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ที่ ๑๗๗/๒๕๖๔
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน.

ด้วย สำนักงาน กศน. ได้กำหนดบรรณธิการคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน. ตั้งนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเห็นควรแต่งตั้ง คณะทำงานเพื่อบรรณธิการคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน. โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. นายสุรศักดิ์ อินศรีไกร	เลขาธิการ กศน.	ประธานคณะทำงาน
๒. นายภูมิพิศ เรืองแท้	รองเลขาธิการ กศน.	รองประธานคณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการ	สำนักงานลูกเสือแห่งชาติหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๔. นางสาววัชรวิพรรณ กันเดช	ผู้อำนวยการ กลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย	คณะทำงาน
๕. นางเบญจพร จันเจริญ	ผู้อำนวยการ กศน.เขตบางรัก สำนักงาน กศน.กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๖. นายจิรพงศ์ ผลนาค	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสุวรรณคโลก สำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย	คณะทำงาน
๗. นางศิริเพ็ญ สังข์บุรณ์	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมือง สำนักงาน กศน.จังหวัดราชบุรี	คณะทำงาน
๘. นายพิเชษฐ เสือเต่า	ผู้อำนวยการ กศน. เขตห้วยขวาง สำนักงาน กศน.กรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
๙. นายศรัณยพงศ์ ขัตติยชนนท์	ครู กศน. ตำบล กศน.อำเภอเมืองจันทบุรี สำนักงาน กศน.จังหวัดจันทบุรี	คณะทำงาน
๑๐. นางจิตาภา ผิวพิภ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย	คณะทำงานและ เลขานุการ
๑๑. นายวรัตน์ ศรีเทพ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ กลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวมลวรรณ วรรณภูงา	นักวิชาการศึกษา กลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางมลฤดี ใจมั่น	นักวิชาการศึกษา กลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่...

โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

๑. บรรณาธิการคู่มือการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน.
  ๒. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานลูกเสือในสถานศึกษา กศน.
  ๓. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายสุรศักดิ์ อินศรีไกร)
เลขาธิการ กศน.

ผู้รับผิดชอบ

นางสาววิชวีวรรณ กันเดช
นางจิตาภา ผิวฟัก
นายวิรัตน์ ศรีเทพ
นางสาวสุพัตรา นนท์แก้ว
นางอนุสรุา กลาหงษ์
นางสาวธมลวรรณ วรรณงูงา

ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย
นักวิชาการศึกษาคำนาถการพิเศษ
นักวิชาการศึกษาคำนาถการ
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นักวิชาการศึกษา

คู่มือ การดำเนินงาน
ลูกเสือ

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.

